

Dan PRODAN

ETAPELE BIBLIOGRAFIEI BINOMIALE ALEXANDRU IOAN CUZA – UNIREA DIN 1859 (II)*

Am identificat cinci etape istoriografice ale bibliografiei Al. I. Cuza – Unirea din 1859 și urmările ei, explicând categoriile de „repere” utilizate și prezentând deja primele trei segmente temporale: 1856-1903; 1903-1928; 1928-1948¹. Prezint în această contribuție ultimele două etape: 1948-1989; 1990-2009, pentru care rămân valabile și operabile considerațiile metodologice generale formulate pentru partea I².

O imagine de ansamblu, cu variate nuanțe particulare, cu aspecte pozitive dar și cu destule elemente negative, a evoluției istoriografiei românești în perioada *sistemului politic socialist (1948-1989)* au conturat deja Alexandru Zub³, Pompiliu Teodor⁴, Florin Constantiniu⁵, Dennis Deletant⁶, Keith Hitchins⁷, Paul Michelson⁸, Manfred Stoy⁹, Lucian Boia¹⁰, Șerban Papacostea¹¹, Ștefan Ștefănescu (coordonator)¹², Apostol Stan¹³, Dumitru Șandru¹⁴, Andi Mihalache¹⁵, Victor Cojocariu¹⁶.

*Partea I a fost publicată în AMS, VII-VIII, 2008-2009, Botoșani, pp. 157-167.

¹ Dan Prodan, „*Etapele bibliografiei binomiale Alexandru Ioan Cuza – Unirea din 1859 (I)*”, în AMS, VII-VIII, 2008-2009, Botoșani, pp. 157-167.

² *Ibidem*, p. 157. Pentru etapa 1948-1989 vezi *Bibliografia Istorică a României*, vol. I (1944-1969), 1970, pp. 175-181; vol. IV (1969-1974), 1975, pp. 207-208, 238-240; vol. V (1974-1979), 1980, pp. 177, 203-205; vol. VI (1979-1984), 1985, pp. 207, 242-246; vol. VII (1984-1989), 1990, pp. 50-51, 248-252; București, Edit. Academiei; pentru etapa 1990-2009, vezi *idem*, vol. VIII (1989-1994), 1996, pp. 21, 50, 52, 178-181, vol. IX (1994-1999), 2000, pp. 6-7, 49-50, 53-55, 271-274; vol. X (1999-2004), 2005, pp. 8-9, 69-70, 427-431; vol. XI (2004-2006), 2007, pp. 8-9, 62-63, 146-148; vol. XI/1-2 (2007-2008), 2009-2010, pp. 3-4, 49-50, 233-237, București-Cluj Napoca, Edit. Academiei Române; pentru întreaga temă, vezi Virginia Isac, *Contribuții la o bibliografie Alexandru Ioan Cuza*, consultant Dumitru Ivănescu, Edit. Junimea, Iași, 2005, 158 p.

³ Al. Zub, *Orizont închis. Istoriografia română sub dictatură*. Edit. Institutului European, Iași, 2000; *idem*, „*Istoriografia română între comandă totalitară și imperialism științific*”, în *Totalitarism: ideologie și realitate socială în România și R.D.G.*, Iași, 2006, pp. 151-162.

⁴ P. Teodor, *Evoluția gândirii istorice românești*. Edit. Dacia, Cluj, 1970; *idem*, *Introducere în istoria istoriografiei din România*. Edit. Accent, Cluj-Napoca, 2002.

⁵ Fl. Constantiniu, *De la Răutu și Roller la Mușat și Ardeleanu*. Edit. Enciclopedică, București, 2007, 520 p.

⁶ D. Deletant, „*Rewriting the Past: Trends in Contemporary Romanian Historiography*”, în *Ethnic and Racial Studies*, 14, 1991, nr. 1, pp. 68-86.

⁷ K. Hitchins, „*Historiography of the Countries of Eastern Europe: Rumania*”, în *The American Historical Review*, 4, 1992, pp. 1064-1083; *idem*, *Mit și realitate în istoriografia românească*, traducere de Sorana Georgescu-Gorjan, Edit. Enciclopedică, București, 1997.

⁸ P. Michelson, „*Themes in Modern and Contemporary Romanian Historiography*”, în S.T.J. Karschbaum (editor), *East European History*. Columbus, 1988, pp. 27-80.

⁹ M. Stoy, „*Politik und Geschichtswissenschaft in Rumänien, 1965-1980*”, în *Sudost-Forschungen*, XI, 1982, pp. 219-259.

¹⁰ L. Boia, *Evoluția istoriografiei românești*. Edit. Universității din București, 1976; *idem*, „*Evoluția științei istorice românești*”, în *RdL*, XXXIV, nr. 7/1981, București, pp. 1233-1250; *idem*, *Istorie și mit în conștiința românească*. Edit. Humanitas, 1997; *idem*, *Mitologia științifică a comunismului*. Edit. Humanitas, București, 2005, 234 p.

¹¹ Ș. Papacostea, „*Clio în captivitate: istoriografia română în perioada comunistă*”, în *RI*, IX, s. n. nr. 5-6/1998, București, pp. 241-261.

¹² Șt. Ștefănescu (coord.), *Evoluția istoriografiei românești*. EȘE, București, 1978.

¹³ A. Stan, „*Comunismul național și istoriografia. Mit ideologic și adevăr istoric*”, în *RI*, IX, s. n. nr. 5-6/1998, pp. 283-291.

¹⁴ D. Șandru, „*Istoriografia problemei agrare în România (perioada comunistă)*”, în K.W. Treptow (editor), *Romanian Studies at the Turn of the Century*. C.R.S., Iași, 2000, pp. 109-122.

¹⁵ A. Mihalache, *Istorie și practici discursive în România „democrat-populară” [1948-1965]*. Edit. Albatros, București, 2003; *idem*, „*Mit, memorie, simbol în istoriografia stalinistă. Sugestii metodologice*”, în *Totalitarism: ideologie și realitate socială în România și R.D.G.*, Iași, 2006, pp. 163-173.

¹⁶ V. Cojocariu, „*Modelarea ideologică a istoriografiei – baze instituționale și metodologice*”, în *Analele Sighet*, 6, Anul 1948 – instituționalizarea comunismului, 1998, pp. 571-574.

Florin Müller¹⁷, Andrei Căpușan¹⁸, Gabriel Moisa¹⁹, Ion Zainea²⁰, Mihai-Ștefan Ceaușu²¹, Ioan Scurtu²².

Perioada *post-decembristă* a istoriografiei românești, deși mult apropiată temporal de borna 2010, fără obligatoriul răgaz pentru decelări și decantări obiective în procesul introspecției tematicе, a fost totuși analizată, deocamdată secvențial, în așteptarea necesarei sinteze științifice, de către Al. Zub²³, Vladimir Tismăneanu²⁴, Stephane Courtois²⁵, Anton Moraru²⁶, Harold Happner²⁷, Ovidiu Pecican²⁸, Ion Țurcanu²⁹, Florin Abraham³⁰, Bogdan Murgescu³¹, Nicolae Edroiu³², Victor Neumann³³, Simona Preda³⁴, Dan Berindei³⁵, Mircea Măciu³⁶, Al. Fl. Platon³⁷, Gabriel Moisa³⁸, V. Dobrescu – L. Ghiura³⁹, Silviu Moldovan⁴⁰, Barbu Ștefănescu⁴¹.

Pentru fiecare etapă istoriografică în parte, autorii enumerați anterior au prezentat: condițiile generale și particulare, obiective și subiective ale manifestărilor scrisului istoric românesc; influența politicului până în 1990 și lentă, dar ireversibilă, depolitizare a istoriografiei naționale începând cu

¹⁷ Fl. Müller, "Politică, ideologie și istoriografie în România anilor '50-60", în C. Bușe, E. Cazan (editori), *Istorie și societate. Culegere de istorie modernă și contemporană*, Edit. Universității din București, 1999, pp. 100-124; idem, "Știința istorică și marxismul: repere teoretice, formulări istoriografice" în *Istoria și teoria relațiilor internaționale. Studii*, Iași, 2000, pp. 103-115.

¹⁸ A. Căpușan, "Sovietizarea istoriografiei românești. 1944-1960", în *Lumea Magazin*, VI, nr. 2(58) – februarie 1998, București, pp. 52-55.

¹⁹ G. Moisa, "Direcții de cercetare ale istoricilor formați la școala "Analelor" în deceniile șapte-opt ale secolului XX", în *RBI*, I, 2003, nr. 1, Oradea, pp. 49-56; idem, "Despre manipularea istoriografiei în comunism", în *Studii de istoriografie românească*, Cluj-Napoca, 2008, pp. 95-158; idem, "History and politics in Romania under Ceaușescu system. Some considerations about Transylvania historiography", în *AUOIA*, 16, 2006, Oradea, pp. 205-214; idem, "Considerații asupra istoriografiei românești în perioada 1945-1965", în vol. *Adevărul omenesc posibil*, Oradea, 2001, pp. 607-627.

²⁰ I. Zainea, "Probleme de oportunitate politică semnalate de cenzură în scrierile istorice din anii '60", în *RIC*, 2, 2008, nr. 3, Oradea, pp. 109-118.

²¹ M. Șt. Ceaușu, "Miturile istorice în ideologia comunistă a «Epicilor Ceaușescu»", în *Totalitarism: ideologie și realitate socială în România și R.D.G.*, Iași, 2006, pp. 203-212.

²² I. Scurtu, "Evoluția istoriografiei românești în a doua jumătate a secolului XX. Problematika istoriei contemporane", în *AUSH*, 2, 1999, București, pp. 39-53.

²³ Al. Zub, "Continuitate și înnoire în discursul istoric", în *România în Europa medievală (Între Orientul bizantin și Occidentul latin). Studii în onoarea profesorului Victor Spinei*, Brăila, 2008, pp. 53-62; idem, "Discursul istoric actual între critică și (re)construcție", în *AUIJH*, 3, 2004, Galați, pp. 211-221; idem, "Început de secol și de mileniu în istoriografie", în *AHXI*, XXXVIII, 2001, Iași, pp. 1-6; idem, *Clio sub semnul interogației. Idee, sugestii, figuri*, Edit. Polirom, Iași, 2006, 264 p.

²⁴ Vl. Tismăneanu, *Mizeria utopiei. Criza ideologiei marxiste în Europa Răsăriteană*, Edit. Polirom, Iași, 1997, 184 p.; idem, "Miturile politice în epoca globalizării", în *Secolul XXI*, 2001, nr. 7-9, București, pp. 94-100.

²⁵ St. Courtois, "La ce folosește istoria în postcomunism?", în *Memoria*, 2003, nr. 43-45, București, pp. 15-22.

²⁶ A. Moraru, *Știința istorică în contextul intereselor politice*, Edit. Pontos, Chișinău, 2003, 196 p.

²⁷ H. Happner, "Bilanz und Perspektiven der Historiographie: Das Beispiel Südosteuropa", în *TR*, 10, 2001, nr. 4, Cluj, pp. 134-143; idem, "Zur Neukonzeption der rumänischen Historiographie", în *HY*, 4, 2007, Bucharest, pp. 5-14.

²⁸ O. Pecican, "Provocări și inovație în istoriografia ardeleană postcomunistă", în vol. *Cum scriem istoria?*, Alba-Iulia, 2003, pp. 21-33; idem, "Post-communist historiography in Romania and its methodological dimension", în *Symposia*, Cluj, 2003, pp. 239-251; idem, "Istoriografia transilvană după 1989: contacte formative", în *AHXI*, t. XLII, 2005, Iași, pp. 645-666; idem, *Ce istorie scriem?*, București, 2006, 250 p.; idem, *Poarta leilor. Istoriografia tânără din Transilvania (1990-2005)*, Edit. Grinta, Cluj-Napoca, 2005, 245 p.

²⁹ I. Țurcanu, *Istoria: cercetare, receptare, interpretare*, Edit. Junimea, Iași, 2006, 403 p.

³⁰ Fl. Abraham, "Influența anticomunismului asupra istoriografiei românești recente", în *AT*, 16, 2008, nr. 60-61, București, pp. 123-144.

³¹ B. Murgescu, *A fi istoric în anul 2000*, Edit. All Educațional, București, 2000, 133 p.; idem, "The Romanian Historiography in the 1990's", în *RJSP*, 3, 2003, nr. 1, Bucharest, pp. 30-59.

³² N. Edroiu, "Istoriografia română în anii 2004-2006 (direcțiile de cercetare și principalele rezultate)", în vol. *Solidaritatea mișcărilor naționale în Europa Centrală și de Sud-Est (1895-2006)*, Cluj-Napoca, 2008, pp. 175-184.

³³ V. Neumann, "Istoria conceptuală și deconstrucția limbajelor social-politice. O contribuție la înnoirea metodologică a istoriografiei române", în *ARMSȘI*, 32, 2007, București, pp. 179-189.

³⁴ S. Preda, "Remanențe ale discursului naționalist de tip comunist în istoriografia românească postdecembristă (1990-2005)", în *Argesivis*, 16, 2007, Pitești, pp. 449-455.

³⁵ D. Berindei, "Starea istoriografiei române", în *ARMSȘI*, 29-30, 2004-2005, București, pp. 17-26.

³⁶ M. Măciu, *Cultura și istoriografia română sub semnul axiologic*, Edit. Enciclopedică, București, 2004, 416 p.

³⁷ A. Fl. Platon, "Istoriografia română recentă. Câteva tendințe", în *Familia*, 42, 2006, nr. 1, Oradea, pp. 57-61.

³⁸ G. Moisa, *Direcții și tendințe în istoriografia românească 1989-2006*, Edit. Universității din Oradea, 2007, 217 p.; idem, "Reașezări instituționale în istoriografia românească postdecembristă", în *Studii de istoriografie românească*, Cluj-Napoca, 2008, pp. 193-206.

³⁹ V. Dobrescu – L. Ghiura, "Istoriografia română de după 1989 cu privire la regimul comunist din România – puncte de vedere", în *SUCH*, I, 2004, Sibiu, pp. 293-301.

⁴⁰ S. Moldovan, "Istoriografia contemporană sub impactul noilor surse primare", în *RI*, 17, 2006, nr. 1-4, București, pp. 27-36.

⁴¹ B. Ștefănescu, "Istoriografia română actuală – câteva accente", în *Familia*, 42, 2006, nr. 1, Oradea, pp. 50-56.

1990; curente de gândire istorico-filosofice; direcții și teme de cercetare istorică: activitatea didactico-științifică în facultăți și institute de cercetări istorice și/sau socio-umane; producția istoriografică, cu acumulări cantitative și finalizată calitativ; sinteze, cărți și periodice de istorie; activități și colaborări științifice internaționale; școli istorice, magiștri, discipoli, solidarități și/sau animozități profesionale; aniversări istorice (evenimente, personalități) și volume omagiale etc.

În consecință, nu voi mai insista asupra caracteristicilor amintite anterior atunci când voi enumera contribuțiile tematice specifice titlului prezentului articol. Unele caracteristici se regăsesc, explicit sau implicit, în producțiile istoriografice tematice ale etapelor 1948-1989 și 1990-2009. Datorită numărului foarte mare a contribuțiilor istoriografice specifice, le-am distribuit temelor și subtemelor de cercetare respective. De asemenea, le-am ordonat alfabetic după autori, editori, coordonatori etc., dar nu le-am mai comentat critic, datorită lipsei spațiului tipografic necesar. Această modalitate de prezentare permite o rapidă și eficientă consultare a bibliografiei tematice selective de către orice persoană interesată de *Al. I. Cuza* și de *Unirea din 1859*, fie istoric specialist modernist, fie elev, student, profesor sau simplu cititor de istoriografie.

Am distribuit contribuțiile specifice fiecărei etape istoriografice următoarelor teme de cercetare: *izvoare istorice; sinteze cu tematică diversă; evoluții politice; politică externă și relații diplomatice; aspecte militare; personalități* implicate în *Unirea din 1859* și în domnia lui *Al. I. Cuza*; *evoluții economice; relații, manifestări și reglementări sociale; aspecte culturale, ideologice, educaționale, istoriografice*. Fiecare din aceste teme de cercetare are, la rândul ei, subteme specifice, punctuale. În consecință, unele contribuții istoriografice tratează două-trei teme/subteme de cercetare istorică, încadrate în sfera titlului prezentului articol. Pentru a evita repetările, o astfel de contribuție poli-tematică va fi menționată la o singură temă/subtemă de cercetare istorică, fără a fi suspectat de omisiune.

4. Etapa 1948-1989

A. Izvoare istorice

1. Izvoare istorice documentare – memoriile diplomatice

- *Alexandru Ioan Cuza – acte și scrisori (decembrie 1819 - 24 ianuarie 1859)*, ediție alcătuită de Dumitru Ivănescu și Virginia Isac, Edit. Junimea, Iași, 1973, XLVII + 460 p. + fig. + facs.;
- Apostol Cornelia, „*Noi mărturii documentare privind Epoca Unirii (1859)*”, în *MN*, 1, 1974, București, pp. 267-270;
- Berindei Dan – Vlasin Ioan, „*Documente privind politica externă a Principatelor în anii Unirii (1859-1861)*”, în *SRdI*, 12, 1959, nr. 1, București, pp. 275-304;
- Bodea Cornelia, „*Actul original al alegerii lui Alexandru I. Cuza, domn al «Principatelor Unite»*”, în *SRdI*, 12, 1959, nr. 1, București, pp. 263-274;
- Boncu Constantin – Apostol Mihai, „*Documente privitoare la răscoala patentarilor din Ploiești (1860)*”, în *RA*, 3, 1960, nr. 2, București, pp. 134-144;
- Bucur T., „*Al. I. Cuza și momentul Unirii Principatelor în documente diplomatice*”, în *Manuscriptum*, 15, 1984, nr. 1, București, pp. 44-58;
- Bucur Teodor, „*Un nou document privind înțelegerea de la Osborne (1857)*”, în *RA*, 66, 1989, nr. 1, București, pp. 32-34;
- Buonincontro Pasquale, *L'unione dei Principati Danubiani nei documenti diplomatici napoletani (1856-1859)*. Neapole, 1972;
- Călușer Iudita, „*Un document inedit despre ecoul Unirii de la 1859 în Bihor*”, în *Crisia*, 11, 1981, Oradea, pp. 241-251;
- *Comisia Europeană a Dunării, 1856-1949*, inventar arhivistic întocmit de Cezar Bejan, Alexandru Duță, Stelian Iordache, Viorica Solomon. DGAS, București, 1987 (documente pentru perioada 1856-1866);
- Corivan Nicolae, „*Două documente inedite din Arhivele Ministerului de Externe de la Paris din Epoca Unirii (1859)*”, în *RA*, 1958, nr. 2, București, pp. 177-187;
- Corivan Nicolae, „*Informații din rapoartele diplomatice străine referitoare la alegerea lui Cuza în Țara Românească*”, în *SCȘII*, 9, 1958, fasc. 1-2, Iași pp. 47-57;

- Croitoru Mihai, „Documente inedite privind lupta pentru unirea Țărilor Române la 1859”, în *Mehedinți – istorie și cultură*, vol. II, Drobeta-Turnu Severin, 1980, pp. 151-155;
- Croitoru Mihai, «*”Hora Unirii” – variantă inedită (documente)*», în *CI*, 9-10, 1978-1979, Iași, pp. 629-633;
- Deac Augustin, „Documente ale mișcării muncitorești privind Unirea Principatelor și desăvârșirea unității naționale a României (1859-1918)”, în *AdI*, 12, 1966, nr. 1, București, pp. 110-122;
- *Documente ale Unirii (1600-1918)*, coordonator C. Căzănișteanu, Edit. Militară, București, 1984 (referitoare la perioada 1856-1866);
- *Documente privind domnia lui Alexandru Ioan Cuza, vol. I (1859-1861)*, volum întocmit de Dan Berindei, Elisabeta Oprescu, Valeriu Stan, Edit. Acad. RSR, București, 1989, 347 p.;
- *Documente privind începuturile mișcării muncitorești și socialiste din România (1821-1878)*, responsabili: Ion Popescu-Puțuri, Augustin Deac, Edit. Politică, București 1871, 989 p. (perioada 1856-1866);
- *Documente privind Unirea Principatelor*, redactor responsabil Andrei Oțetea, vol. I: *Documente interne, 1854-1857*, responsabilul vol. Dan Berindei, 1961, 778 p.; vol. II: *Rapoartele consulului Austriei din Iași, 1856-1859*, resp. vol. D. Berindei, 1959, 549 p.; vol. III: *Corespondența politică, 1855-1859*, resp. vol. Cornelia Bodea, 1963, 699 p., Edit. Acad. RPR, București;
- *Documente privind Unirea Principatelor*, vol. VI, *Corepondență diplomatică franceză (1856-1859)*, culegerea documentelor, introducere, regeste, note, indice de Gr. Chiriță, V. Costake, Em. Poștăriță, DGAS, București, 1980, XLVII + 596 p.;
- *Documente privind Unirea Principatelor*, vol. VII, *Corespondență diplomatică engleză (1856-1859)*, culegerea documentelor, introducere, regeste, note și indice de Valentina Costake, Beatrice Marinescu, Valeriu Stan, DGAS, București, 1984, 1056 p.;
- *Documente privitoare la istoria economică a României*, vol. II: *Orășe și târguri, 1776-1861, Moldova*, coord. vol. Gh. Ungureanu, 1960, București, IX + 553 p. + pl. + facs.;
- Dogaru Maria, „Documente de arhivă reflectând azeziunea maselor populare la Unire (1859)”, în *RA*, 66, 1989, nr. 1, București, pp. 26-32;
- Dudu Velicu, „Pentru consolidarea Unirii Principatelor Române – Pastorală Mitropolitului Nișon al Ungrovlahiei”, în *MO*, 18, 1966, nr.1-2, Craiova, pp. 136-138;
- Dumitru-Snagov Ion, *La Roumanie moderne dans les documents du Vatican*, vol. 1, 1850-1866, Rome, 1982;
- Filimon Aurel, „Documente diplomatice belgiene despre Unirea Principatelor”, în *Rdl*, 27, 1974, nr. 1, București, pp. 85-95;
- Filimon Aurel, „Situația României în 1866. Mărturii din arhivele belgiene”, în vol. *Români în istoria universală*, vol. III-1, Tipografia Universității Al. I. Cuza, Iași, 1988, pp. 609-636;
- *Focșanii și Unirea Moldovei cu Muntenia*, ediție de documente întocmită de G. Nămoșanu, Alexandru Temciuc, DGAS, București, 1988, 191 p.;
- *Foreign Sources on the Romanians*, Foreword: Ionel Gal, Virgil Căndea, Bucharest, GDSA, 1980, izvoare (referitoare la perioada 1856-1865);
- *Gândirea social-politică despre Unire (1859)*, București, 1966;
- Gheorghe Otilia – Ciobotea Dinică, „Noi mărturii referitoare la efervescența socială, culturală și politică din Craiova, între anii 1857-1866”, în *RMMM*, 4, 1984, București, pp. 76-81;
- Gonța Alexandru, „Firmanul pentru convocarea Divanurilor ad-hoc și problema Unirii Principatelor Române”, în *Studii Unirii Principatelor*, București, 1960, pp. 281-296;
- Huminiuc Maria, „Colaborarea dintre unioniștii moldoveni și munteni în lumina unor documente ale vremii aflate la Muzeul Unirii din Iași (1856-1857)”, în *CI*, 1, 1970, Iași, pp. 225-231;
- Huminiuc-Teclean Maria, „București și Iași în lupta pentru Unire (aspecte documentare)”, în *BMIM*, 9, 1972, București, pp. 225-231;
- Hurezeanu Damian, „Mărturii documentare engleze nepublicate despre Unirea Principatelor Române”, în *RA*, 12, 1969, nr. 2, București, pp. 239-256;

- Ionașcu Ion – Bărbulescu Petre – Gheorghe Gheorghe, *Relațiile internaționale ale României în documente (1868-1900)*. Culegere selectivă de tratate, acorduri, convenții și alte acte cu caracter internațional, Edit. Politică, București, 1971 (perioada 1856-1866);
- Ionașcu Ion, „*Textul original al petiției deputaților clăcași din Adunarea ad-hoc a Moldovei în 1857*”, în *RM*, 3, 1966, nr. 3, București, pp. 195-204 (+ fasc.);
- *Istoria României*, creștomatie, vol. III, *Epoca modernă*, coordonatori: Florin Georgescu, Elena Pălănceanu, Muzeul Național de Istorie, București, 1981 (izvoarele istorice referitoare la perioada 1856-1866);
- Ivănescu Dumitru, „*Date noi despre Alexandru Ioan Cuza înainte de domnie*”, în *Danubius*, 6-7, 1972-1973, Galați, pp. 113-125, fig., facs.;
- Ivănescu Dumitru, „*Diplomați străini despre Alexandru Ioan Cuza și Unirea Principatelor*”, în vol. *Români în istoria universală*, vol. III-1, Tipografia Universității A. I. Cuza, Iași, 1988, pp. 215-242;
- Maciu Vasile, „*Un proiect din 1857 al lui Mihail Sturdza pentru organizarea Principatelor Române*”, în *SRDI*, 19, 1966, nr. 1, București, pp. 59-91; în *RRH*, 5, 1966, nr. 2, pp. 235-256;
- Mavrodin Teodor, „*O condică necunoscută a patentarilor piteșteni din iunie 1860*”, în *RMMM*, 1977, nr. 2, București, pp. 62-63;
- Pascu Ștefan – Maior Liviu, *Culegere de texte pentru istoria României*, vol. I (sec. V î. Hr. - 1920), EDP, București, 1977 (perioada 1856-1866);
- Pălăceanu Elena, „*Documente reflectând solidarizarea județului Mehedinți cu poziția domnitorului Al. I. Cuza de apărare a autonomiei țării*”, în vol. *Mehedinți. Istorie și cultură*, Drobeta-Turnu Severin, 1978, pp. 225-228;
- Pătroi Ion, „*La cumpăna a două epoci: 1849-1877. Studiu asupra vieții agrare din Oltenia*”, Craiova, 1983;
- Pătroi Ion, „*Un program unionist craiovean necunoscut*”, în *AO*, 1, 1981, Craiova, pp. 111-121;
- Platon Gheorghe, „*Din domnia lui Alexandru I. Cuza. Documente din arhivele belgiene*”, în *ALLXI*, 9, 1972, Iași, pp. 495-504;
- Platon Gheorghe, „*Documente privind ecoul luptei românilor pentru unitate națională*” [1856 – provenind de la Legația Belgiei din Istanbul], în vol. *Ștefan Mețeu la 85 de ani*, Cluj-Napoca, 1977, pp. 331-335;
- Platon Gheorghe, „*Noi date privind ecoul și implicațiile luptei românilor pentru unitate națională*” [1857-1858. documente din arhive belgiene], în *AȘUII*, 22, 1976, Iași, pp. 6-10;
- Ploșteanu Grigore, „*Mărturii despre compromisul de la Osborne (1857)*”, în *Vatra*, 17, 1987, nr. 5, Târgu Mureș, p. 1940;
- Ploșteanu Grigore, „*Mărturii diplomatice bavareze despre atitudinea puterilor europene față de Unirea Principatelor*”, în *Cercetări de științe sociale*, vol. III, Târgu Mureș, 1987, pp. 326-368;
- Ploșteanu Grigore, „*Noi mărturii diplomatice privind Unirea Principatelor*”, în *Vatra*, 10, 1980, nr. 2, Târgu Mureș, p. 107 D.
- Ploșteanu Grigore, „*Unirea Principatelor: mărturii străine*”, în *Vatra*, 19, 1989, nr. 1, Târgu Mureș, p. 214 A;
- Popescu Elena, „*Documente referitoare la solidarizarea întregii țări cu poziția susținută de Al. I. Cuza în anul 1865*”, în *SRDI*, 23, 1970, nr. 1, București, pp. 87-90;
- *Premise ale formării pieței economice unitare românești. Documente 1862-1914*, ediție întocmită de Iosif I. Adam, DGAS, București, 1983 (documentele referitoare la perioada 1862-1866);
- Racoviceanu Sanda, „*Unirea Principatelor în documente diplomatice externe*”, în *RA*, 56, 1979, nr. 1, București, pp. 7-9;
- Rîpă-Buiucliu Dan – Vasilescu-Vapsali Nicolae, „*Date noi cu privire la atitudinea unionistă a părcălabului Alexandru Ioan Cuza*”, în *MN*, 3, 1976, București, pp. 403-405;
- *Români la 1859. Unirea Principatelor Române în conștiința europeană*, coordonatori: Ion Ardeleanu, Vasile Arimia, Ionel Gal, Mircea Mușat, vol. I: *Documente externe (1848-*

1866); vol. II: *Texte străine (diplomați, istorici, publiciști)*, EȘE, București, 1984, XXXIV + 662 p.; VIII + 450 p.;

- Sabău Flaviu, „*Un act ministerial al lui Dimitrie Bolentineanu (1864)*”, în *M*, 2, 1971, nr. 3, București, pp. 188-189;
- Stan Valeriu, „*Două memorii din vremea luptei pentru unire (1859)*”, în *AIAXI*, 24, 1987, vol. 1, Iași, pp. 385-397;
- Stan Valeriu, „*Preliminarii diplomatice ale Unirii Principatelor. Două memorii ale lui Stratford Canning, ambasadorul englez la Constantinopol*”, în *RdI*, 42, 1989, nr. 1, București, pp. 31-44;
- Stan Valeriu, „*Un proiect englez de organizare a Principatelor din timpul Conferinței de la Paris (1858)*”, în *RdI*, 40, 1987, nr. 1, București, pp. 75-83;
- Totu Maria – Nuțu Constantin, *Culegere de texte privind istoria modernă a României (1848-1878)*, Tipografia Universității din București, 1978 (pentru perioada 1856-1866);
- Ungureanu Gheorghe, „*Actele de stare civilă din Moldova sub regimul Regulamentului Organic (1832-1864)*”, în vol. *Din istoria statisticii românești*, București, 1969, pp. 233-247;
- Ungureanu Gheorghe, „*Actele de stare civilă sub regimul Codului Civil (1864-1944)*”, în vol. *Din istoria statisticii românești*, București, 1969, pp. 249-261;
- Ungureanu Gheorghe, „*Cancelaria instituțiilor din ținuturile Moldovei între anii 1832-1864*” [Evoluție, organizare și fonduri arhivistice create], în *Culegere de referate*, vol. II, DGAS, București, 1974, pp. 165-195;
- Ungureanu Gheorghe, „*Documente inedite privitoare la Unirea Principatelor aflate în Arhivele Ministerului de Externe din Bruxelles*”, în *SCB*, 11, 1969, București, pp. 123-127;
- Ungureanu Gheorghe, „*Semnălarea unor documente diplomatice din perioada Unirii Principatelor*”, în *RA*, 1958, nr. 2, București, pp. 188-192;
- Vitcu Dumitru – Vitcu Mihai, „*Însemnări pe marginea unor documente din anii luptei pentru Unire (1856-1857)*”, în *Studii și comunicări – Vrancea*, 3, 1980, Focșani, pp. 185-197;
- Voicu Maria – Irimescu Sevasta, „*Un moment al aplicării legiurii agrare din anul 1864. Note pe marginea unui document de arhivă din anul 1865*”, în *Carpica*, 1972, Bacău, pp. 187-200;
- Voicu Maria, „*Alexandru Ioan Cuza la Ruginoasa, în perspectiva reconstituirii memoriale*”, în vol. *Mehedinți. Istoric și cultură*, Drobeta-Turnu Severin, 1978, pp. 81-85;

2. Izvoare istorice – corespondență

- Alecsandri Vasile, *Opere*, VIII, *Corespondență, 1834-1860*, ediție îngrijită, traduceri, note și indici de Marta Anineanu, Edit. Minerva, 1981; IX, *Corespondență, 1860-1870*, text ales și stabilit de G. C. Nicolaescu și Georgeta Rădulescu-Dulgheru, Edit. Minerva, București, 1982; (corespondență cu Al. I. Cuza);
- Anineanu Marta, „*Din activitatea diplomatică a lui Vasile Alecsandri. Corespondență inedită, 1859-1862*”, în *SMIMod*, 2, 1960, București, pp. 257-272;
- Anineanu Marta, „*Vasile Alecsandri: intervenții pentru aplanarea unui conflict diplomatic*”, în *M*, 5, 1974, nr. 4, București, pp. 51-55 (scrisorile lui I. Em. Florescu pentru aplanarea unui conflict diplomatic cu Franța - 1862);
- Anineanu Marta, *Catalogul corespondenței lui Vasile Alecsandri*, Edit. Acad. RPR, București, 1957, 620 p. (scrisori politice, 1856-1866);
- Balignot de Beyne Arthur, *Corespondență cu Alexandru Ioan Cuza și Costache Negri*, studiu introductiv, selectarea și traducerea textelor, note, comentarii și indice de Emil Boldan, Edit. Junimea, Iași, 1986, 403 p.;
- Chiriță Gheorghe, „*Pe marginea unei scrisori inedite din 1859 a lui M. Kogălniceanu*”, în *SRdI*, 21, 1968, nr. 3, București, pp. 533-538;
- Cuza Alexandru Ioan și Negri Costache, *Corespondență*, text ales și stabilit traducere, studiu introductiv și note de Emil Boldan, Edit. Monerva, București, 1980, XLVIII + 571 p. (corespondență oficială între 1859-1865);
- Delureanu Ștefan, „*Unirea Principatelor în context european*”, [scrisori, 1849-1861], în *Tomis*, 22, 1987, nr. 2, Constanța, p. 13; nr. 3, p. 13;

- *Documente privind Unirea Principatelor*, VI, *Corespondența diplomatică franceză (1856-1859)*, culegerea documentelor, introducere, regește, note și indice de Grigore Chiriță, Valentina Costake, Emilia Poștăriță, DGAS, București, 1980, XLVII + 596 p.;
- *Documente privind Unirea Principatelor*, vol. III, *Corespondență politică (1855-1859)*, studiu introductiv, rezumate, note, indice de Cornelia Bodea, Edit. Acad. RPR, București, 1963, XLVIII + 704 p.;
- *Documente privind Unirea Principatelor*, vol. VII, *Corespondență diplomatică engleză, 1856-1859*, culegerea documentelor, introducere, regește, note, indice de Valeria Costake, Beatrice Marinescu, Valeriu Stan, DGAS, București, 1984, 1056 p.;
- Florea C., „*Reflectarea muzeistică a relațiilor revoluționare dintre Al. I. Cuza și Giuseppe Garibaldi*”, în *CI*, 1, 1970, Iași, pp. 43-50 (o scrisoare de G. Garibaldi către Al. I. Cuza în 1864);
- Gal Ionel, „*Informații documentare externe referitoare la ecoul internațional al Unirii Principatelor*”, în vol. *Unirea Principatelor și puterile europene*, Edit. Acad. RSR, București, 1984, pp. 165-186;
- Ghica Ion, *Opere*, vol. V-VI, *Corespondență*, ediție îngrijită, studiu introductiv, note, comentarii, glosar, bibliografie și indici de Ion Roman, Edit. Minerva, București, 1988, 547 p. – 480 p. (corespondența I. Ghica – Al. I. Cuza);
- Ghica Ion, *Scrisori către Vasile Alecsandri*, ediție îngrijită și repere istorico-literare de Ion Roman, ed. a II-a, Edit. Minerva, București, 1986, 463 p. (scrisori despre Unirea din 1859, personalitatea și domnia lui Al. I. Cuza);
- Isar Nicolae, „*Știri despre revoluționarii exilați de la 1848 și cauza unirii într-o corespondență inedită*”, în *Rdl*, 41, 1988, nr. 4, București, pp. 437-443;
- Jelavich Barbara, „*Russia and the Double Election of Alexander I. Cuza, 1858-1859. The Letters of S. I. Popov to N. K. Giers*”, în *SOF*, XXIV, 1965, München, pp. 119-137;
- Jelavich Barbara, „*Russia, Great Powers and the Recognition of the Double Election of Alexander I. Cuza: the Letters of A. P. Lobanov-Rostowski to N. K. Giers*”, în *Rumanian Studies. An International Annual of the Humanities and Social Sciences*, edited by Keith Hitchins, 1, 1970, Leyden, pp. 3-34;
- Kogălniceanu Mihail, *Scrisori*, texte îngrijite adnotate și prezentate de Augustin Z. N. Pop, Edit. pt. Literatură, 1967, pp. 4 – 160 (scrisori politice, 1856-1866);
- Liu Nicolae, *Catalogul corespondenței lui Ion Ghica*, Edit. Acad. RPR, București, 1962, 432 p. (scrisori primite/expediate de la/la Al. I. Cuza și alți unioniști);
- Negri Costache (1812-1876), *Scrieri social-politice*, studiu introductiv, antologie, note, comentarii de Emil Boldan, Edit. Politică, București, 1978, 279 p. + fig. + facs. (corespondența lui C. Negri cu Al. I. Cuza între 1851-1866);
- Păltânea Paul, „*Alexandru Ioan Cuza. Corespondență și acte inedite*”, în *CI*, 11, 1980, Iași, pp. 669-675;
- Păltânea Paul, „*Al. I. Cuza: „În numele unei vechi tradiții naționale*”», în *M*, 8, 1977, nr. 2, București, pp. 46-50 (scrisoarea lui Al. I. Cuza trimisă lui C. Negri la Istanbul - 1861);
- Petrescu Nicolae, „*Lupta pentru unire și atitudinea lui Ștefan Golescu reflectată într-o corespondență inedită din 1856 și începutul anului 1857, către I.I. Filipescu-Curcânache*”, în *SCI-Golești*, 1974, pp. 27-32;
- Pop Augustin Z.N., *Catalogul corespondenței lui Mihail Kogălniceanu*, Edit. Acad. RPR, București, 1959, 467 p. + facs. (scrisori primite/expediate de la/la Al. I. Cuza și alți unioniști);
- Rafailă M., „*Dimitrie Bolintineanu: Dorința tuturor aici este unirea țărilor*”, în *M*, 8, 1977, nr. 2, București, pp. 41-46;
- Stăvăruș Ion, „*Noi documente revelatoare*” [o scrisoare a lui V. Alecsandri despre alegerea lui Al. I. Cuza ca domnitor al Moldovei], în *M*, 1, 1970, nr. 1, București, pp. 147-149;
- Tappe E. D., „*E. E. Crowe and J. A. Crowe and Rumanian Union: Some Unpublished Letters of 1857*”, în *The Slavonic and East European Review*, XLI, nr. 96 / December 1962, London, pp. 135-143;
- Turcu Constantin, „*Din documentele Unirii de la 1859. O scrisoare a lui Vasile Alecsandri puțin cunoscută*”, în *CI*, 11, 1980, Iași, pp. 677-680;

3. Izvoare istorice - memorialistică

- Berindei Dan, „*Amintiri inedite din anii luptei pentru Unire [1857-1859] ale lui Lupu Costache*”, în *SCȘII*, 10, 1959, nr. 1-2, Iași, pp. 187-194;
- Cernovodeanu Paul, „*Mărturii contemporane privitoare la frământările politice și sociale din București la 1859 și 1862*”, în *SRdI*, 15, 1962, nr. 1, București, pp. 135-141;
- Donat Ion, „*O mărturie contemporană despre Unire [Memoriile arhimandritului Ghenadie Pârvulescu]*”, în vol. *Omagiu lui Petre Constantinescu-Iași cu prilejul împlinirii a 70 de ani*, Edit. Acad. RPR, București, 1965, pp. 505-512;
- Ivănescu Dumitru, „*Diplomatul francez Adolph d'Avril despre Unirea Principatelor și Al. I. Cuza*”, în *România în istoria universală*, vol. III-3, Tipografia Universității Al. I. Cuza, Iași, 1988, pp. 197-228;
- Maciu Vasile, „*Memorialistul Ion Bălăceanu (1825-1914)*”, în vol. *Petre Constantinescu-Iași cu prilejul împlinirii a 70 de ani*, Edit. Acad. RPR, București, 1965, pp. 447-454; (pentru perioada 1856-1866);
- Maiorescu Titu, *Jurnal și epistolar*, vol. I (*noiembrie 1855 - martie 1859*); vol. II (*martie 1859 - 17 iulie 1860*), studiu introductiv de Liviu Rusu, ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon, Edit. Minerva, București, 1975, LXIV + 752 p.; 1978, 487 p.;
- Maiorescu Titu, *Jurnal și epistolar*, vol. III (*18 iulie 1860 - 10 iulie 1862*); vol. IV (*11 iulie 1862 - 9/21 iulie 1864*), ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon, Edit. Minerva, București, 1980, 548 p.; 1982, 564 p.;
- Maiorescu Titu, *Jurnal și epistolar*, vol. V (*10/22 iulie 1864 - 7/19 noiembrie 1866*), ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon, Edit. Minerva, București, 1984, 597 p.;
- Mărieș Stela, „*Ideea unității naționale a românilor oglindită în opera diplomaților și călătorilor germani de la mijlocul secolului al XIX-lea*”, în *AO*, 4, 1985, Craiova, pp. 100-109;
- Papacostea-Danielopolu Cornelia, „*Memorii bucareștene din anii premergători Unirii Principatelor*”, în *MIM*, 4, 1966, București, pp. 389-398;
- Platon Gheorghe, „*Noi informații cu privire la călătoria în Principate a lui Blondel van Cuelebroeck, ministrul Belgiei la Constantinopol (1856-1857)*”, în *AȘUII*, 33, 1987, Iași, pp. 9-20;
- Ploșteanu Grigore, „*Mărturii despre compromisul de la Osborne (1857)*”, în *Vatra*, 17, 1987, nr. 5, Târgu Mureș, p. 194 C;
- Ploșteanu Grigore, „*Mărturii străine despre Domnul Cuza*”, în *Vatra*, 15, 1985, nr. 1, Târgu Mureș, pp. 166 A – 166 B;
- Văcărescu, Teodor C., „*Din vremea lui Cuza*”, în *MI*, 22, 1988, nr. 4, pp. 29-32; nr. 5, pp. 23-26; nr. 6, pp. 17-20; nr. 7, pp. 17-20; București;

4. Izvoare istorice: discursuri parlamentare

- Diclescu Vladimir Gh., *Mihail Kogălniceanu: discursuri parlamentare din Epoca Unirii, 29 septembrie 1857 – 14 decembrie 1861*, Edit. Științifică, București, 1959, XVII + 424 p.;
- Kogălniceanu Mihail, *Opere*, ediție critică publicată sub îngrijirea lui Dan Simionescu, vol. III, *Oratorie I, 1856-1864*, partea I, *1856-1861*, text stabilit, note și comentarii de Vladimir Diclescu, studiu introductiv de Dan Berindei, Edit. Acad. RSR, București, 1983, 463 p.;
- Kogălniceanu Mihail, *Opere*, vol. III, *Oratorie I, 1856-1864*, partea a II-a, *1861-1864*, publicată sub îngrijirea lui Dan Simionescu, text stabilit, note, comentarii de Vladimir Diclescu, studiu introductiv de Dan Berindei, Edit. Acad. RSR, București, 1987, 552 p.;
- Kogălniceanu Mihail, *Opere*, vol. IV, *Oratorie II, 1864-1878*, partea I, *1864-1868*, publicată sub îngrijirea lui Dan Simionescu, text stabilit, note, comentarii de Georgeta Penelea, studiu introductiv de Dan Berindei, Edit. Acad. RAR, București, 1977, 668 p.;

5. Izvoare istorice – politice – literare

- Kogălniceanu Mihail, *Scrisori literare, istorice, politice*, texte alese și studiu introductiv de Geo Șerban, Edit. Tineretului, București, 1967, 320 p.;

- Kogălniceanu Mihail, *Texte social-politice alese*, volum alcătuit de Dan Berindei, Leonid Boicu, Nicolae Ciachir, Matei Ionescu, Dan Simonescu, Edit. Politică, București, 1967, 423 p.;
- *Unirea Principatelor Române oglindită în literatură* [sec. XVII-XX], studiu și antologie de Virgiliu Ene, text stabilit, note și bibliografie de Ileana Teodorescu-Ene, Edit. Junimea, Iași, 1979, XLII + 444 p.;

6. Izvoare istorice etnografico-folclorice

- Adăscăliței Vasile, „*Un portret folcloric neobișnuit: Cuza Vodă*”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Edit. Junimea, Iași, 1973, pp. 568-580;
- Buzera Alexie A., „*Căntece inedite care au răsunit la Craiova în preajma Unirii Principatelor Române*”, în *AO*, 36, 1984, nr. 1-2, Craiova, pp. 39-42;
- *Cuza Vodă în tradiția populară*, antologie de literatură folclorică alcătuită cu note și postfață de Vasile Adăscăliței, Edit. Mihai Eminescu, București, 1970, 296 p.;
- *De la Dragoș la Cuza Vodă. Legende populare românești*, antologie, prefață și note de Vasile Adăscăliței, ed. a II-a, Edit. Minerva, București, 1973, XXVIII + 404 p.;
- *De la Dragoș la Cuza-Vodă*, antologie de legende istorice, Edit. pt. Literatură, București, 1966, 364 p. (legende istorice despre Al. I. Cuza);
- Florea Alexandru, „*Cuza vodă în folclorul dobrogean*”, în *Însemnări didactice. Valori permanente ale folclorului*, Constanța, 1983, pp. 47-54;

7. Izvoare istorice genealogice – demografice – cartografice

- Apostol Elena, „*Elena Cuza (1825-1909)*”, în *Adl*, 22, 1976, nr. 3, București, pp. 128-131;
- Chiriță Grigore, „*Populația Principatelor Unite române în 1859*”, în *Rdl*, 42, 1989, nr. 1, București, pp. 45-57;
- Ciocan Nistor, „*Al. I. Cuza. Note genealogice*”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Edit. Junimea, Iași, 1973, pp. 35-50;
- Dudaș Vasile, „*Itinerarul timișan al lui Alexandru Ioan Cuza (1866)- [după abdicare]*”, în *SIB*, 12, 1986, Timișoara, pp. 67-71;
- Gorovei Ștefan S., „*Strămoșii principelui Al. I. Cuza*”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Edit. Junimea, Iași, 1973, pp. 25-34;
- Josan Nicolae – Măndrea Ion, „*Un episod semnificativ al trecerii domnitorului Alexandru Ioan Cuza prin Transilvania în drum spre exil: Făgăraș, 4 martie 1866*”, în *Apulum*, 22, 1984, Alba Iulia, pp. 239-248;
- Popescu-Spineni Marin, *România în izvoare geografice și cartografice. Din antichitate până în pragul veacului nostru [sec. XX]*, București, 1978 (pentru mijlocul sec. XIX);
- Stoica Gh., „*Recensământul din anul 1859 organizat de Ion Ionescu de la Brad*”, în *Revista Statistică*, 18, 1969, nr. 5, București, pp. 3-8;
- Tudor Constantin, „*Un document cartografic privind împărțirea administrativă a României în 1865*”, în *Rdl*, 32, 1979, nr. 5, București, pp. 923-928;

8. Izvoare istorice de presă/ziaristice

- Berindei Dan, „*Știri din presa din Heidelberg privind moartea lui Alexandru Ioan Cuza*”, în *SRdl*, 26, 1973, nr. 3, București, pp. 555-558;
- Chiriță Grigore, „*Presa, opinia publică din România la moartea lui Cuza Vodă [1873]*”, în *SRdl*, 26, 1973, nr. 3, București, pp. 545-554;
- Dumitrescu E. S., „*Galații și lupta lui pentru Unire, oglindită în periodicele vremii*”, în vol. *Centenarul primei biblioteci publice din județul Galați*, 1974, pp. 229-234;
- Glück Eugen, „*Răsunetul lui 24 ianuarie 1859 în presa norvegiană*”, în *Familia*, 23, 1987, nr. 1, Oradea, p. 10;
- Jivi Aurel, „*Evenimentul Unirii Principatelor oglindit în «Telegraful român»*”, în *MMS*, 60, 1984, nr. 1-3, Iași, pp. 38-44;

- Lupu Ioan – Berindei Dan – Camariano Nestor – Papadima Ovidiu, *Bibliografia analitică a periodicelor românești*, II (1851-1858), 1-3, București, 1970-1972;
- Platon Gheorghe, „Unirea Principatelor în conștiința europeană. Noi mărturii din presa timpului”, în *ASUII*, 25, 1979, Iași, pp. 17-34;
- Ploșteanu Grigore, „*Ecoul luptei românilor pentru Unirea Principatelor în «Heidelberger Journal»*”, în *Vatra*, 16, 1986, nr. 1, p. 178 A; în *România în istoria universală*, vol. II-1, Tipografia Universității din Iași, 1987, pp. 33-46;
- Ploșteanu Maria, „*Ecoul Unirii în presa românească din Transilvania*”, în *Vatra*, 14, 1984, nr. 1, Târgu Mureș, pp. 154 A - 154 B;
- Suciu Dumitru, „*Ecouri ale situației politice românești în publicistica franceză (1856-1859)*”, în *AMN*, 7, 1970, Cluj Napoca, pp. 621-632;
- Tappe E. D., „*Rumania after the Union as seen by two English Journalists*”, în *The Slavonic and East European Review*, XXXIX, nr. 92/December 1960, London, pp. 198-215;
- Vârgolici Teodor, „*«Le Courier du Dimanche» și activitatea ziaristului român Gregory Ganesco, în timpul realizării Unirii Principatelor*”, în *RITL*, 18, 1969, nr. 3, București, pp. 513-515;
- Vitcu Dumitru, „*Personalitatea și epoca lui Alexandru Ioan Cuza în viziunea contemporanilor din Lumea Nouă*”, în *România în istoria universală*, vol. I, 1986, Tipografia Universității din Iași, pp. 258-268;
- Vitcu Dumitru, „*Presa străină despre epoca lui Al. I. Cuza*”, în *Cronica*, 24, 1989, nr. 7, Iași, p. 10;

9. Izvoare istorice numismatice, medalistice, sigilografice, heraldice

- Apostol Cornelia, „*Decorații străine conferite domnitorului Unirii, Alexandru Ioan Cuza*”, în *MN*, 3, 1976, București, pp. 421-426 + fig.;
- Artimon Elena, „*Câteva piese din colecția Muzeului din Bacău referitoare la actul Unirii din 1859*”, în *Carpica*, 17, 1985, Bacău, pp. 153-157;
- Berindei Dan – Dogaru Maria, „*Petiția de la 11 iunie 1861. Comitetul pentru Subscripție și sigiliul său*”, în *RA*, 58, 1981, nr. 3, București, pp. 318-324;
- Cernovodeanu Paul, „*Contributions à l'étude de l'heraldique d'État des Principautés Unies Roumaines (1859-1866)*”, în *RRH*, 16, 1977, no. 2, Bucarest, pp. 319-334 + fig.;
- Culică Vasile, „*Tiparul sigilar al carantinei Gura Ialomiței (1860)*”, în *BSNR*, 70-74, 1976-1980, nr. 124-128, București, pp. 551-555;
- Cumpănescu Andone, „*Memoria lui Al. I. Cuza în medalii românești*”, în *Cronica*, 22, 1987, nr. 5, Iași, p. 6;
- Dogaru Maria, *Aspirația poporului român spre unitate și independență oglindită în simbol. Album heraldic*, introducere de Ionel Gal. București, E.Ș.E., 1981, 291 p.;
- Florea Pavel Mircea – Ene Laurențiu, „*Un steag (din 1859) al corporației patentarilor din târgul Horezu*”, în *RMMM*, 6, 1983, București, pp. 46-47;
- Sahinian Ion, „*Vulturul și capul de bou, însemnele unirii Munteniei și Moldovei pe mărcile poștale românești*”, în *Studii vâlceane*, 4. 1980, Râmnicu Vâlcea, pp. 93-95;
- Smaranda Aurică, „*Alexandru Ioan Cuza și începuturile organizării sportului în România. Medalii ilustrând activitatea «Societății de dare la semn»*”, în *BSNR*, 77-79, 1983-1985, nr. 131-133, București, pp. 375-382;
- Știrbu Constanța, „*Date noi privind instituirea «Ordinului Unirii» în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza*”, în *MN*, 1, 1974, București, pp. 95-104 + fig.;
- Știrbu Constanța, „*La circulation monétaire pendant la règne d'Al. I. Cuza*”, în *RRH*, 16, 1977, no. 3, Bucarest, pp. 533-549;
- Tebeica Val., „*Primele mărci poștale românești, 1858-1865*”, București, 1962, 215 p.;
- Vasilescu Anca, „*Despre sigiliul personal al domnitorului Alexandru Ioan Cuza*”, în *CN*, 1978, 1, București, pp. 109-112;
- Vasilescu Anca, „*Un medalion inedit al lui Al. I. Cuza și semnificația sa istorică*”, în *RMMM*, 11, 1974, nr. 2, București, pp. 64-65 + fig.;

B. Sinteze istoriografice cu tematici diverse spațio-temporale: perioada 1853-1856; perioada 1856-1859; Unirea din 1859; viața și opera lui Al. I. Cuza; marile puteri europene și Unirea din 1859; politica externă a României în timpul lui Cuza; dezvoltarea ramurilor economice; clase social-profesionale: lucrătorii, țărăimea; legea agrară din 1864 și urmările sale; dezvoltarea instituțională a Principatelor Unite; evoluția instituției armatei naționale; dezvoltarea învățământului și culturii moderne; istoria unor localități și a rolului lor în Epoca Unirii.

- Adâniloiaie Nichita – Berindei Dan, *La réforme agraire de 1864 en Roumanie et son application*, Bucurest, Edit. Acad. RSR, 1966, 127 p.;
- Adâniloiaie Nichita – Petric Aron, *Unirea de la 1859 și însemnătatea sa istorică*, București, Edit. Politică, 1974, 79 p.;
- Adâniloiaie Nichita – Petric Aron, *Unirea Principatelor Române [1859]*, București, Edit. Politică, 1966, 88 p. + fig.;
- Adâniloiaie Nichita, *Formation of the Romanian National State*, Bucharest, Meridiane Publishing House, 1965, 104 p.;
- Armbruster Adolf, *Romanitatea Românilor. Istoria unei idei*, București, 1972, 279 p. (ideea romanității românilor și lupta pentru Unirea din 1859, colaborarea româno-franco-italiană în perioada 1856-1866, ca membre ale „gintei latine”, pp. 265-269);
- *Aspecte ale luptei pentru unitate națională. Iași: 1600 – 1859 – 1918*, coordonatori: Gh. Buzatu, A. Karețchi, D. Vitcu, cuvânt înainte: Gh. Buzatu, I. Saizu, Iași, Edit. Junimea, 1983, 409 p. (Iași și Unirea din 1859);
- Berindei Dan, *Epoca Unirii*, București, Edit. Acad. RSR, 1979, 272 p.;
- Berindei Dan, *L'Union des Principautés Roumaines*, Bucurest, Edit. Acad. RSR, 1967, 226 p. + fig. + facs.;
- Bobango Gerald J., *The Emergence of the Romanian National State*, EEQ, Boulder, Columbia University Press, New York, 1979, 301 p. (perioada 1856-1866);
- Bogdan Dan – Știrbu Viorel, *Pe urmele lui Alexandru Ioan Cuza*, București, ES-T, 1985, 240 p.;
- Bogdan Dan, *Pe urmele lui Ion Ghica*, București, ES-T, 1987, 224 p. (activitatea politico-diplomatică în perioada 1856-1866);
- Boicu Leonid – Platon Gheorghe, *La voie des Roumains vers l'indépendance [1600, 1859, 1877]*, Bucurest, EȘE, 1977, 104 p. + fig. (etapa Unirii din 1859);
- Boicu Leonid, *Austria și Principatele Române în vremea războiului Crimeii (1853-1856)*, București, Edit. Acad. RSR, 1972, 480 p. (atitudinea Austriei față de lupta pentru Unirea Principatelor);
- Boicu Leonid, *Diplomația europeană și cauza română, 1856-1859*, Iași, Edit. Junimea, 1978, 263 p.;
- Boicu Leonid, *Geneza "chestiunii române" ca problemă internațională*, Iași, Edit. Junimea, 1975, 149 p.;
- Bușe Constantin, *Comerțul exterior prin Galați sub regimul de port-franc (1838-1883)*, București, 1976, 202 p. (perioada 1853-1866);
- *Centenarul Unirii 1859-1959. Aspecte ale luptei pentru Unirea Țărilor Române din regiunea Galați*, Galați, 1959, 63 p.;
- Certan E. E., *Relațiile ruso-române în anii 1859-1863*, Chișinău, 1969;
- Ciachir Nicolae – Bercan Gheorghe, *Diplomația europeană în epoca modernă*, București, EȘE, 1984, 520 p. (perioada 1856-1866, pp. 338-356);
- Cliveti Gheorghe, *România și puterile garante, 1856-1878*, Tipografia Univ. Al. I. Cuza, Iași, 1988, 254 p. (perioada 1856-1866);
- Constantinescu Miron – Daicoviciu Constantin – Pascu Ștefan etc., *Istoria României. Compendiu*, București, EDP, 1969, 727 p. + fig. + hărți (Epoca Unirii, 1856-1866);
- *Contribuția județului Vâlcea la Unirea Principatelor [din 1859]*, Râmnicu-Vâlcea, 1982, 279 p.;
- *Contribuții la istoria dezvoltării Universității din Iași, 1860-1960*, vol. I-II, Edit. Universității din Iași, 1960, 393 p. – 332 p. (în vol. I despre Universitatea din Iași în timpul lui Al. I. Cuza);

- Corbu Constantin, *Rolul țărănimii în istoria României (sec. XIX)*, București, EȘE, 1982, 562 p. (perioada 1856-1866);
- Corbu Constantin, *Țărănimea din România în perioada 1848-1864*, București, Edit. Științifică, 1973, 276 p. + fig. (țărănimea în perioada 1856-1864);
- Corbu Constantin, *Țărănimea din România între 1864-1888*, București, Edit. Științifică, 1970, 303 p. + fig. (Legea agrară din 1864 și urmările sale);
- Corfus Ilie, *Agricultura în țările române, 1848-1864. Istorie agrară comparată*, București, EȘE, 1982, 375 p. (perioada 1856-1864);
- Corivan Nicolae, *Relațiile diplomatice ale României de la 1859 la 1877*, București, EȘE, 1984, 348 p. (perioada 1859-1866);
- Crăciun Boris, *Ruginoasa [Monografie]*, Iași, 1969, 139 p. + fig.;
- Crăciun Georgeta, *Muzeul Unirii [din Iași]*, 1975, Iași, 33 p. + fig.;
- Curticăpeanu Vasile, *Epoca lui Cuza Vodă*, București, EER, 1973, 208 p. + fig.;
- Curticăpeanu Vasile, *Formarea națiunii române și a statului național unitar român*, București, Edit. Politică, 1974, 94 p. (rolul perioadei 1856-1866 în procesul istoric analizat);
- *Cuza Vodă. In memoriam [1873-1973]*, coordonatori: L. Boicu, Gh. Platon, Al. Zub, Iași, Edit. Junimea, 1973, 674 p.;
- Demel Juliusz, *Aleksander J. Cuza, Książę Rumunii*, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdansk, 1977, 244 p.;
- *Dezvoltarea economiei Moldovei între anii 1848-1864. Contribuții*, București, 1963, 506 p. (perioada 1856-1864);
- Dumitrescu-Snagov Ion, *Le Saint-Siège et la Roumanie moderne, 1850-1866*, Roma, 1982 (perioada 1856-1866);
- Giurescu C. C. – Giurescu D. C., *Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi*, ed. a II-a revizuită și adăugită, București, Edit. Albatros, 1975, 1040 p. + fig. + h. + facs. (perioada 1856-1866);
- Giurescu Constantin C., *Alexandru Ioan Cuza [Monografie]*, București, Edit. Militară, 1973, 159 p.;
- Giurescu Constantin C., *Istoria Bucureștilor din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre*, București, Edit. pt. Literatură, 1966, 466 p. + fig. (București în epoca Unirii, 1856-1866);
- Giurescu Constantin C., *La formation de l'État national unitaire roumain*, ouvrage revu et augmenté par Dinu C. Giurescu, Bucarest, Edit. Meridiane, 1980, 191 p. (Unirea din 1859);
- Giurescu Constantin C., *The making of the Romanian Unitary State*, Bucharest, Meridiane Publishing House, 1971, 179 p. (capitolul despre Epoca Unirii din 1859);
- Giurescu Constantin C., *Viața și opera lui Cuza Vodă*, București, Edit. Științifică, 1966, 478 p.; ed. a II-a, București, Edit. Științifică, 1970, 511 p. + fig.;
- Giurescu Dinu C., *Istoria ilustrată a românilor*, București, ES-T, 1981, 640 p. + pl. + h. + ilustr. (perioada 1856-1866);
- Gligor Onița, *Organizațiile profesionale ale cadrelor didactice din România între 1865-1944*, București, EDP, 1970, 252 p. + fig. (începuturile activităților specifice, în 1865-1866);
- Iliescu Octavian, *Moneda în România. 491-1864*, București, Edit. Meridiane, 1970, 66 p. + fig. (pentru perioada 1856-1864);
- Ilincioiu Ion, *Țărani, pământul și moșierii din România, 1864-1888*, București, Edit. Politică, 1982, 284 p. (perioada 1864-1866);
- Iordache Anastasie – Stan Apostol, *Apărarea autonomiei Principatelor Române. 1821-1859*, București, Edit. Acad. RSR, 1987, 216 p. (perioada 1856-1859);
- Iordache Anastasie, *Originile conservatorismului politic din România și rezistența sa contra procesului de democratizare, 1821-1882*, București, Edit. Politică, 1987, 312 p. (perioada 1856-1866);
- Iordache Anastasie, *Pe urmele Goleștilor*, București, ES-T, 1982, 296 p. (rolul familiei Golescu în evenimentele anilor 1856-1866);
- *Istoria dreptului românesc*, vol. II/2, cartea I, 1859-1918, responsabili de volum: D. Firoiu, L. P. Marcu, Edit. Acad. RSR, 1987, pp. 15-228, *passim*;
- *Istoria învățământului din România. Compendiu*, coordonator colectiv de redacție C. C. Giurescu, București, EDP, 1971, 480 p. + fig. + facs. (perioada 1856-1866);

- *Istoria militară a poporului român*, vol. IV, 1784-1878, comisia de coordonare: Vasile Milea, Ștefan Pascu, Ștefan Ștefănescu etc., București, Edit. Militară, 1987, 1105 p. (perioada 1856-1866, pp. 392-466);
- *Istoria Parlamentului și a vieții parlamentare din România până la 1918*, coordonatori: Paraschiva Căncea, Mircea Josa, Apostol Stan, București, Edit. Acad. RSR, 1983, 493 p. (perioada 1856-1866);
- *Istoria poporului român*, sub redacția lui Andrei Oțetea, București, Edit. Științifică, 1970, 456 p. + fig. + hărți; ed. a II-a, București, 1972, 658 p. + fig. + hărți (capitolul despre Epoca Unirii și domnia lui Al. I. Cuza, 1856-1866);
- *Istoria României în date*, coordonator C. C. Giurescu, București, EER, ed. I-II, 1971-1972, 527 p. (Epoca Unirii din 1856-1866 elaborată de N. C. Nicolescu);
- *Istoria României*, vol. IV (1848-1878), comitetul de redacție: P. Constantinescu-Iași, V. Maciu, V. Chereșeșiu, D. Berindei, N. N. Constantinescu, București, Edit. Acad. RPR, 1964, XL + 861 p. (Epoca Unirii, 1856-1866);
- *Istoria Universității din București*, vol. I-2, 1864-1918, autori: I. Ionașcu, I. Șendrulescu, C. N. Velichi etc., București, 1977, pp. 100-121 + fig. + facs. (perioada 1864-1866);
- Jelavich Barbara, *Russia and Rumanian National Cause, 1858-1859*, Bloomington, USA, 1959;
- Loghin Aurel – Platon Maria – Platon Gheorghe, *Universitatea „Al. I. Cuza”-Iași. Monografie*, București, Edit. Litera, 1971, 148 p. + fig. pl.;
- Macovei Adrian, *Moldova și Țara Românească de la unificarea economică la unirea politică din 1859*, Iași, Edit. Univ. Al. I. Cuza, 1859, 138 p. (perioada 1856-1859);
- Malița Mircea, *Romanian Diplomacy. A historical Survey [from IIIrd Century BC – to 1968]*, Bucharest, Meridiane Publishing House, 1970, 224 p. (diplomația și diplomații Epocii Unirii, 1856-1866);
- Marinescu Beatrice, *Romanian-British Political Relations, 1848-1877*, Bucharest, Edit. Acad. RSR, 1983, 240 p. (perioada 1856-1866);
- Mărieș Stela, *Supușii străini din Moldova în perioada 1781-1862*, Edit. Univ. Al. I. Cuza – Iași, 1985, 173 p. (perioada 1856-1862);
- Michelson Paul, *Conflict and Crisis: Romanian Political Development, 1861-1871*, New York, 1987 (perioada 1861-1866);
- Mihalache Marin, *Cuza Vodă*, București, Edit. Tineretului, 1967, 253 p.;
- Mușat Mircea – Ardeleanu Ion, *De la statul geto-dac la statul român unitar*, București, EȘE, 1983, 727 p. (perioada 1856-1866 la pp. 261-296);
- Neagoe Stelian, *Istoria Unirii Românilor. De la începuturi la Cuza Vodă*, București, EȘE, 1986, 694 p. (Unirea din 1859);
- Nicolae C., *Organizarea și conținutul învățământului profesional și tehnic din România. Aspecte din perioada 1864-1848*, București, EDP, 1973, 319 p. (perioada începuturilor, 1864-1866);
- Nicolescu George Cristea, *Viața lui Vasile Alecsandri*, ed. a III-a, București, Edit. Eminescu, 1975, 600 p. (activitatea unionistă și diplomatică a marelui literat);
- Oțetea Andrei, *L'Union des Principautés, problème de l'équilibre européen au milieu du XIXe siècle*, Bucarest, 1965;
- Pascu Ștefan - Marinescu C. Gh., *Răsunetul internațional al luptei românilor pentru unitate națională*, Cluj-Napoca, Edit. Dacia, 1980, 436 p. (Unirea din 1859);
- Pătroiu Ion, *La cumpăna a două epoci: 1849-1877. Studiu asupra vieții agrare din Oltenia*, prefată de Gh. Platon, Craiova, Edit. Scrisul Românesc, 1983, 324 p. (perioada 1856-1866);
- Petric Aron – Adăniloae Nichita, *Formarea statului național român. Lupta poporului român pentru independență națională*, București, Edit. Politică, 1965, 92 p. (Epoca Unirii);
- Platon Gheorghe – Cristian Vasile, *Istoria modernă a României. Compendiu*, Edit. Univ. Al. I. Cuza, Iași, 1980, 208 p.;
- Platon Gheorghe, 1859. *The Union of the Romanian Principalities*, Bucharest, EȘE, 1978, 86 p.; în lb. franceză: 1859. *L'Union des Principautés Roumaines*, Bucarest, EȘE, 1979, 91 p.;
- Platon Gheorghe, *Istoria modernă a României*, București, EDP, 1985, 556 p. (perioada 1856-1866);

- Platon Gheorghe, *Lupta românilor pentru unitate națională, 1855-1859. Ecouri în presa europeană*, Iași, Edit. Junimea, 1974, 347 p.;
- Platon Gheorghe, *Unirea Principatelor Române [din 1859]*, București, EȘE, 1984, 92 p.;
- Pop Teodor Leon, *Constituțiile României (1831-1965)*, București, EȘE, 1984, 124 p. (actele constituționale din 1858 și 1864);
- Popescu-Temșan Ilie, *Contribuții la problema legislației școlare românești. Legea instrucției publice din 1864*, București, EDP, 1963, 204 p.;
- *Probleme fundamentale ale istoriei României*, Manual, colectivul de redacție: T. Georgescu, Gh. I. Ioniță, I. Scurtu, Șt. Ciobanu, București, EDP, 1983, 216 p. (Epoca Unirii, 1856-1866);
- Rădulescu Andrei, *Pagini din istoria dreptului românesc*, ediție îngrijită, comentarii, note, studiu introductiv de Irina Rădulescu-Valasoglu, București, Edit. Acad. RSR, 1970, 634 p. (despre dreptul românesc în perioada 1856-1866);
- Rădulescu-Valasoglu Irina, *Alexandru Ioan Cuza și politica europeană*, București, Edit. Acad. RSR, 1974, 199 p.;
- Răduțiu Aurel – Teodor Pompiliu, *Ideea de unitate politică la români*, București, Edit. Politică, 1968, 120 p. (Unirea din 1859);
- *Reprezentanțele diplomatice ale României*, vol. I, 1859-1917, București, Edit. Politică, 1967, 404 p. (perioada 1859-1866);
- *Rolul maselor populare în făurirea Unirii Principatelor Române (1859)*, coordonator: Ion Popescu-Puțuri, București, Edit. Politică, 1979, 559 p.;
- *România în relațiile internaționale, 1699-1939*, coordonatori: L. Boicu, V. Cristian, Gh. Platon, Iași, Edit. Junimea, 1980, 568 p. (perioada 1853-1866 la pp. 136-184);
- Santonocico Carlo, *Il contributo della diplomazia e del governo Piemontese alla causa dell'Unità Romana*, Napoli, 1964;
- Stan Valeriu, *Alexandru Ioan Cuza (1820-1873)*, București, EȘE, ed. I, 1983, 96 p., ed. II, 1984, 104 p.;
- *Studii privind relațiile româno-ruse și româno-sovietice*, vol. I-III, București, Edit. Acad. RPR, 1958-1963 (studiile despre Epoca Unirii, 1856-1866);
- *Studii privind Unirea Principatelor*, comitetul de redacție: Andrei Oțetea, Nichita Adăniloae, Dan Berindei, București, Edit. Acad. RPR, 1960, 544 p.;
- Sultan Dumitru, „*Preliminarii ale făuririi statului național unitar român*” [1848-1918], București, EȘE, 1984, 152 (Unirea din 1859);
- Tambora Angelo, *Cavour e i Balcani*, Torino, 1958 (perioada 1853-1861);
- Totu Maria, *Istoria modernă a României. 1821-1878*, Edit. Univ. din București, 1989, 287 p. (perioada 1856-1866);
- *Unitatea națională a românilor în epoca modernă. 1821-1918*, autori: Nichita Adăniloae, Anastasie Iordache etc., București, Edit. Acad. RSR, 1985, 278 p. (perioada 1856-1866);
- *Universitatea “Al. I. Cuza” din Iași. 1860-1960*, autori: C. Cihodaru, C. Ciopraga, I. Davidsohn, București, Edit. Științifică, 1960, 148 p. (Universitatea din Iași în timpul lui Al. I. Cuza);
- *Universitatea din București. 1864-1964*, București, EDP, 1966, 88 p. + fig. + pl. (Universitatea bucureșteană în timpul lui Al. I. Cuza);
- Vărgolici Teodor, *Scritorii români și unitatea națională*, București, Edit. Eminescu, 1988, 248 p. (Unirea din 1859);
- Vinogradov V., *Rossia i obiedinenie Rumînskikh Kniajestv (Rusia și unirea Principatelor Române)*, Moskva, 1961;
- Vițcu Dumitru, *Diplomații Unirii [din 1859]*, București, Edit. Acad. RSR, 1979, 256 p.; în lb. engleză: *Diplomats of the Union*, Bucharest, Edit. Acad. RSR, 1989, 176 p.;
- Vintu I. – Florescu G.G., *Unirea Principatelor în lumina actelor fundamentale și constituționale*, București, Edit. Științifică, 1965, 327 p.;
- Zaharia Gheorghe, *Unitatea națională-statală, independența și progresul social – esența vieții poporului român*, București, Edit. Militară, 1984, 416 p. (Unirea de la 1859);

C. Evoluții politico-instituționale. referitoare la: perioada 1853-1856 și războiul din

Pen. Crimeea: Congresul de la Paris (1856) și referirile la români; Adunările ad-hoc (1857) și

exprimarea voinței naționale; Conferința/convenția de la Paris (1858) și calea deschisă către unirea Principatelor Române; alegerea unionistului Al. I. Cuza ca domnitor al Moldovei și Țării Românești (ianuarie 1859); domnia lui Cuza, consolidarea unirii, modernizarea României; abdicarea lui Cuza (februarie 1866) și urmările interne și externe; instituțiile modernizării nucleului statal românesc.

- Adăniloiaie Nichita, „Craiova și unirea principatelor”, în vol. *Craiova – trecut, prezent și viitor*, Craiova, Edit. Scrisul românesc, 1979, pp. 87-92;
- Adăniloiaie Nichita, „Unirea Principatelor – operă a națiunii române”, în *Suceava*, 11-12, 1984-1985, pp. 13-19;
- Adăniloiaie Nichita, „Unirea Principatelor Române”, în *ES*, 60, 1980, nr. 2, București, pp. 34-37;
- Adăniloiaie Nichita, „Unirea Principatelor Române”, în *LC*, 46, 1966, nr. 1, București, pp. 16-27;
- Albu Corneliu, „Unirea – ideal constant al poporului român”, în *Forum*, 30, 1988, nr. 12, București, pp. 47-54;
- Almaș Dumitru, „24 ianuarie 1859 – începutul procesului de formare a statului național unitar român”, în *LC*, 49, 1969, nr. 1, București, pp. 25-36 (+facs.);
- Andrei Petru, „Codicele române Alexandru Ioan. Prima ediție a Codului civil românesc”, în *AȘUII*, 29, 1983, Iași, pp. 37-40;
- Andronic Dumitru, „Alexandru Ioan Cuza pe meleagurile Munteniei și Olteniei în anul Unirii [1859]”, în *Studii vâlcene*, 7, 1985, Râmnicu Vâlcea, pp. 81-85;
- Angelescu Constantin C., „Comisia Centrală de la Focșani (1859-1862)”, în *AlIAXI*, 16, 1979, Iași, pp. 239-269;
- Angelescu Constantin C., „Despre ultima fază a luptei pentru Unire în Moldova [1858-1859]”, în *AlIAXI*, 8, 1971, Iași, pp. 261-278;
- Angelescu Constantin C., „Dezvoltarea constituțională a Principatelor Unite de la 1859 la 1862”, în *SCȘII*, 10, 1959, nr. 1-2, Iași, pp. 151-174;
- Angelescu Constantin C., „Proiectul de constituție din 1859 al Comisiei Centrale de la Focșani”, în *AlIAXI*, 17, 1980, Iași, pp. 363-404;
- Apostol Cornelia, „Alexandru G. Goleescu, militant pentru înfăptuirea Unirii Principatelor. Mărturie muzeistică”, în *RMMM*, 5, 1982, București, pp. 65-68;
- Apostol Cornelia, „Alexandru Ioan Cuza (1820-1873)”, în vol. *Făuritori ai unității și independenței naționale*, București, 1983, pp. 177-184;
- Apostol Cornelia, „Aspecte privind participarea lucrătorilor și târgoveților la înfăptuirea Unirii Principatelor române”, în *MN*, 6, 1982, București, pp. 241-246;
- Apostol Cornelia, „Giurgiul în cadrul unor momente privind lupta pentru înfăptuirea statului național român [1848-1859]”, în vol. *Ilfov – File de istorie*, București, 1978, pp. 415-418;
- Apostol Cornelia, „Ioan Roată (1806-1882)”, în vol. *Făuritori ai unității și independenței naționale*, București, 1983, pp. 227-230;
- Apostol Cornelia, „Sprijinul acordat înfăptuirii Unirii Principatelor române de personalități ale vieții culturale și științifice”, în *CI*, 1, 1979, Iași, pp. 68-85;
- Ardelean Radu, „Convenția de la Paris și dezvoltarea în sens modern a Principatelor”, în *SCAI*, 21, 1981, București, pp. 209-220;
- Ardeleanu Mihai, „Cine l-a ucis pe Barbu Catargiu? [1862]”, în *Almanah Luceafărul Estival '84*, București, 1984, pp. 129-153;
- Arvinte Vasile, „Le nom ethnique «român» et la creation du nom d'État national «România»”, în *RRH*, 16, 1977, nr. 3, București, pp. 439-454;
- Barbu Gabriel, „Medici unioniști și medici adversari ai Unirii Principatelor”, în vol. *Apărarea sănătății / ieri și azi*, București, Edit. Medicală, 1984, pp. 231-238;
- Berceanu Barbu, „Aspecte ale luptei juridico-politice pentru Unire. Jurămintele de înscăunare ale domnitorului Alexandru Ioan Cuza”, în *RdI*, 40, 1987, nr. 1, București, pp. 84-88;
- Berceanu Barbu, „Aspecte ale luptei politice pentru Unire. Candidatura lui Grigore M. Sturdza la domnia Moldovei (1859)”, în *RdI*, 37, 1984, nr. 2, București, pp. 167-184;
- Berindei Dan, „București – centru al luptei pentru Unirea Principatelor”, în *SAI*, 49-50, 1984, București, pp. 122-127;

- Berindei Dan, „*București, 24 ianuarie 1859. Singura soluție – dubla alegere*”, în *MI*, 18, 1984, nr. 1, București, pp. 15-21;
- Berindei Dan, „*Constituirea unui stat național european: România*”, în *RRSI*, 18, 1984, nr. 1, București, pp. 5-12; în lb. franceză, în *RREI*, 18, 1984, nr. 1, Bucarest, pp. 5-12;
- Berindei Dan, „*Contribuții la istoricul Divanului ad-hoc din Moldova. Protocoalele lui Baragnon*”, în *SCȘII*, 19, 1959, nr. 1-2, Iași, pp. 141-150;
- Berindei Dan, „*Date noi referitoare la Tănase Constantin [1824-1858, deputat clăcaș în Adunarea ad-hoc a Țării Românești]*”, în vol. *Omagiu lui P. Constantinescu-Iași cu prilejul împlinirii a 70 de ani*, București, Edit. Acad. RPR, 1965, pp. 491-496;
- Berindei Dan, „*Făurirea statului modern român*”, în *RdI*, 30, 1977, nr. 3, București, pp. 511-521 (perioada 1859-1866);
- Berindei Dan, „*Frământări politice în Țara Românească în primăvara și vara anului 1861. Petiția de la 11 iunie 1861*”, în *RdI*, 34, 1981, nr. 1, București, pp. 75-109;
- Berindei Dan, „*Guvernele lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866). Liste de miniștri*”, în *RA*, 2, 1959, nr. 1, București, pp. 147-163;
- Berindei Dan, „*La constitution de la Roumanie moderne dans le contexte sud-est européen*”, în *Nuova Rivista Storica*, 58, 1974, fasc. V-VI, Milano, pp. 590-609;
- Berindei Dan, „*Les antécédents de l'abdication du prince Cuza*”, în *RRH*, 18, 1979, nr. 4, Bucarest, pp. 785-802;
- Berindei Dan, „*Locul istoric al Adunărilor ad-hoc [1857]*”, în *SRdI*, 19, 1966, nr. 1, București, pp. 23-31;
- Berindei Dan, „*Puteri garante și acțiune națională în procesul de făurire a României*”, în vol. *Uniunea Principatelor și puterile europene*, București, Edit. Acad. RSR, 1984, pp. 187-201;
- Berindei Dan, „*Reformele din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza [1859-1866]*”, în *SAI*, 21, 1972, București, pp. 25-31;
- Berindei Dan, „*Statul modern în viziunea făuritorilor Unirii Principatelor*”, în vol. *Stat, societate, națiune*, Cluj-Napoca, Edit. Dacia, 1982, pp. 118-127;
- Berindei Dan, „*Statul național român în lupta pentru independență [1859-1876]*”, în vol. *Independență. Lupta milenară a poporului român*, Iași, Edit. Junimea, 1977, pp. 35-45 (perioada 1859-1866);
- Berindei Dan, „*Știri noi privind conlucrarea muntenilor și moldovenilor în lupta pentru Unirea Principatelor [1848-1857]*”, în vol. *File din trecutul istoric al județului Prahova*, Ploiești, 1971, pp. 5-14;
- Berindei Dan, „*Trăsături definitorii ale începuturilor procesului de constituire a statului român modern*”, în *RdI*, 37, 1984, nr. 1, București, pp. 3-12;
- Bobango Gerald J., „*The Path to Unity and Autonomy under Alexandru Ioan Cuza, 1859-1861*”, în *RESEE*, 16, 1978, Bucarest, pp. 487-500;
- Bodea Comelia C., „*Câteva ecouri ale propagandei unioniste în Apus între 1856-1857*”, în vol. *Omagiu lui P. Constantinescu-Iași cu prilejul împlinirii a 70 de ani*, București, Edit. Acad. RPR, 1965, pp. 497-503;
- Bodea Comelia, „*David Urquhart, Principele și mișcarea națională română*”, în vol. *Unirea Principatelor și puterile europene*, București, Edit. Acad. 1984, pp. 30-55;
- Bodea Comelia, „*Lupta pentru Unire a revoluționarilor exilați de la 1848*”, în vol. *Studii privind Unirea Principatelor*, Edit. Acad. RPR, București, 1960, pp. 125-166;
- Boicu Leonid, „*Les Principautés Roumaines dans les projets de Karl von Bruck et Lorenz von Stein pour la Constitution de la «Mitteleuropa» à l'époque de la guerre de Crimée*”, în *RRH*, 6, 1967, nr. 2, Bucarest, pp. 233-256;
- Boicu Leonid, „*Unirea Principatelor – împlinire a unui deziderat secular*”, în *ES*, 58, 1978, nr. 2, București, pp. 47-50;
- Boicu Leonid, „*Unirea Principatelor române în dezbaterea forurilor internaționale (1855-1859)*”, în vol. *Uniunea Principatelor și puterile europene*, București, Edit. Acad. 1984, pp. 56-79;
- Boicu Lucian, „*Paris, 1856. Principele Române în atenția Conferinței de pace*”, în *MI*, 23, 1989, nr. 1, București, pp. 36-39;

- Căzânișteanu Constantin, „[Unirea din 1859] – Moment epocal în lupta poporului român pentru unitate și independență”, în *ES*, 64, 1984, nr. 2, București, pp. 35-38;
- Căzânișteanu Constantin, „Unitatea națională, obiectiv major în programele politice din secolul revoluțiilor”, în *LÎP*, 1988, nr. 4, București, pp. 25-28;
- Cernovodeanu Dan, „Proiectul înființării la 1860 al unui nou oraș numit „Cuza” pe moșia Mavrodinu [jud. Teleorman]”, în vol. *File din trecutul istoric al județului Prahova*, Ploiești, 1971, pp. 15-30;
- Chiriță Grigore, „Condiția politică a țărănimii în epoca Unirii. Contribuția ei la crearea României moderne (1856-1866) - (I-II)”, în *RdI*, 37, 1984, nr. 1, pp. 13-28; nr. 2, pp. 149-166, București;
- Chiriță Grigore, „Preludiile și cauzele detronării lui Cuza Vodă”, în *RdI*, 29, 1976, nr. 3, București, pp. 347-371;
- Chiriță Grigore, „Unirea națiunea a făcut-o” [1859], în *ES*, 59, 1979, nr. 2, București, pp. 25-28;
- Chiriță Grigore, „Unirea Principatelor, edificarea statului modern în perspectiva dezvoltării națiunii române (1856-1866)”, în *RdI*, 40, 1987, nr. 1, pp. 5-22; nr. 2, pp. 173-192, București;
- Ciachir Nicolae, „Problema Orientală la mijlocul secolului al XIX-lea. Pacea de la Paris (1856)”, în *SAI*, 51-52, 1985, București, pp. 47-56;
- Ciachir Nicolae, „Sud-estul european în perioada premergătoare războiului de independență [1859-1877]”, în *LÎP*, 1987, nr. 2, București, pp. 5-8;
- Ciurea Al. D., „Unirea Principatelor Române [1859]”, în *GB*, 43, 1984, nr. 1-2, București, pp. 107-115;
- Cîncea Paraschiva, „Din istoricul emancipării orașelor și târgurilor (1848-1865)”, în *RA*, 7, 1964, nr. 2, București, pp. 117-128;
- Cliveti Gheorghe, „Geneza și instituirea garanției colective a puterilor semnatare ale Tratatului de la Paris (1856) asupra Principatelor române (I-II)”, în *AIAXI*, 20, 1983, Iași, pp. 175-189; 22, 1985/2, pp. 511-522;
- Cocora Gabriel, „Atitudinea preoșimii ortodoxe față de unele reforme ale lui Cuza Vodă”, în *GB*, 35, 1976, nr. 1-2, București, pp. 149-155;
- Cocora Gabriel, „Frământări politice buzoiene în jurul unirii Principatelor”, în *GB*, 38, 1979, nr. 1-2, București, pp. 109-122;
- Constantinescu Al. I., „Bucureștii din timpul lui Cuza Vodă (partea de nord, văzută din Dealul Mitropoliei)”, în *GB*, 20, 1961, nr. 11-12, București, pp. 1015-1020;
- Copoiu Nicolae – Ursu Ioana, „Unirea românilor – o dorință unanim recunoscută”, în *MI*, 9, 1975, nr. 10, București, pp. 8-12;
- Copoiu Nicolae, „Moldova 1857: dorințele unioniștilor și intrigile lui Vogoride”, în *MI*, 11, 1977, nr. 5, București, pp. 57-59;
- Copoiu Nicolae, „Problema Unirii Moldovei și Țării Românești în dezbaterile adunărilor ad-hoc [1857]”, în vol. *Rolul maselor populare în făurirea unirii Principatelor române (1859)*, București, Edit. Politică, 1979, pp. 216-270;
- Copoiu Nicolae, „Unirea – în dezbaterile Adunărilor ad-hoc [1857]”, în *MI*, 11, 1977, nr. 4, București, pp. 33-36;
- Copoiu Nicolae, „Unirea din 1859 – rezultat al voinței unanime a poporului român”, în *AIPCR*, 30, 1984, nr. 1, București, pp. 64-81;
- Corbu Constantin, „Contribuția maselor populare la Unirea Moldovei și Țării Românești”, în vol. *60 de ani de la făurirea statului național unitar român*. Tipogr. Univ. din București, 1978, pp. 65-80;
- Corivan Nicolae, „Acțiunea antiunionistă în timpul cămăcămiei lui Teodor Balș [1856-1857]”, în *SCȘII*, 10, 1959, nr. 1-2, Iași, pp. 119-140;
- Corivan Nicolae, „Alegerea ca domn a lui Al. I. Cuza”, în vol. *Cuza-Vodă. In memoriam*. Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 101-112;
- Corivan Nicolae, „Aspecte din lupta pentru unire în vechile județe Fălțiceni, Dorohoi și Botoșani”, în *SMIMod*, 1, 1969, București, pp. 87-92;
- Corivan Nicolae, „Câteva precizări cu privire la alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei”, în *AIAXI*, 4, 1967, Iași, pp. 181-186;

- Corivan Nicolae, „Precizări cu privire la funcțiile politice ocupate de Alexandru I. Cuza, până la alegerea lui ca domn”, în vol. *Omagiu lui P. Constantinescu-Iași cu prilejul împlinirii a 70 de ani*, București, Edit. Acad. RPR, 1965, pp. 481-489;
- Coroamă Radu, „Cu privire la legislația elaborată de Comisia Centrală de la Focșani și locul ei în consolidarea statului național român”, în *MN*, 3, 1976, București, pp. 415-420;
- Coroamă Radu, „Problema legii electorale în dezbaterile Comisiei Centrale de la Focșani”, în *CI*, 1, 1979, Iași, pp. 86-91;
- Crăciun Georgeta, „Domn ales de țară și din sânul ei!”, în *RM*, 6, 1969, nr. 6, București, pp. 538-540;
- Crăciunoiu Șerban, „Vizita domnitorului Alexandru Ioan Cuza în Oltenia și nord-vestul Munteniei (iunie 1859)”, în *SAI*, 15, 1970, București, pp. 117-123;
- Crăciunoiu Ștefan, „Prezența lui Alexandru Ioan Cuza în cetatea Băniei”, în *Ramuri*, 12, 1975, nr. 9, Craiova, pp. 8, 15;
- Cristian Vasile, „Etapă ale unității românești (1856-1878)”, în *AȘUII*, 32, 1986, Iași, pp. 31-52;
- Debie C.N., „Contribuții la cunoașterea trecutului orașului Ploiești. Înființarea telegrafului și poștei [1854-1865]”, în vol. *Pagini din trecutul istoric al județului Prahova*, Ploiești, 1971, pp. 77-90 (+ fig. + facs.);
- Dimiu Radu, „Juriștii din Principate și lupta pentru Unire”, în *SCJ*, 25, 1980, nr. 2, București, pp. 179-185;
- Dogaru Maria, „Din galeria participanților la lupta pentru Unire. Nicolae Pisoschi”, în *H*, 7-8, 1989, Botoșani, pp. 405-414;
- Dogaru Maria, Berindei Dan, „File din cronica unirii Principatelor Române”, în *RMMM*, 24, 1987, nr. 1, București, pp. 36-45;
- Dragomir Ion T., „Costache Negri și Mânjina – loc de întâlnire al făuritorilor unirii de la 1859”, în *RMMM*, 1977, nr. 3, București, pp. 22-26 (+ fig.);
- Dumitriu Mircea, „Mircea Mălăeru, luptător de seamă pentru înființarea Unirii Principatelor Române”, în *CI*, 1, 1979, Iași, pp. 63-67;
- Dumitriu Mircea, „Rolul lui Mircea Mălăeru în timpul evenimentelor premergătoare unirii principatelor și după alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor”, în *Ilfov – File de istorie*, București, 1978, pp. 289-295;
- Economu Radu, „Moș Ion Roată - «Să fim numai ai țării»”, în *MI*, 21, 1987, nr. 1, București, pp. 17-18;
- Firoiu Dumitru V., „Despre contribuția lui Alexandru Ioan Cuza la crearea dreptului României moderne”, în *AMN*, 13, 1976, Cluj Napoca, pp. 469-479;
- Georgescu Florian, „Lupta pentru unitate – permanentă a istoriei poporului român”, în *CI*, 1, 1979, Iași, pp. 1-9;
- Giurescu Constantin C., „Bucureștii și alegerea lui Al. I. Cuza”, în vol. *Studii privind Unirea Principatelor*, Edit. Acad. RPR, București, 1960, pp. 347-386;
- Giurescu Constantin C., „Unirea Principatelor, prolog al independenței”, în vol. *Independența României*, București, Edit. Acad. RSR, 1977, pp. 101-113;
- Gilea Constantin – Kara I. – Rusu Constantin-Liviu, *De la Unirea Principatelor la războiul pentru independența de stat a României. Contribuții iconografice [1859-1877]*, Iași, 1977, 48 p. + fig.:
- Gogeanu Paul, „Puncte de vedere ale marilor puteri față de Unirea Principatelor, exprimate la Istanbul în Comisia europeană 1856-1857”, în *AUBD*, 29, 1980, București, pp. 39-48;
- Grigoraș Nicolae, „24 ianuarie 1859. Unirea Moldovei și Țării Românești și formarea statului național România”, în *MMS*, 35, 1959, nr. 1-2, Iași, pp. 6-33;
- Hrițcu D., „Arhimandriul Neofit Scriban, fruntaș unionist și poet al unirii”, în *MMS*, 58, 1982, nr. 1-2, Iași, pp. 6-14;
- Ionașcu Ion, „Unirea Principatelor române – eveniment crucial în istoria poporului român”, în *RIS*, 8, 1966, nr. 1, București, pp. 7-17 (+fig.);
- Ionescu Matei, „Vechile drepturi ale țării și lărgirea autonomiei în epoca Unirii”, în *MI*, 15, 1981, nr. 1, București, pp. 14-17;
- Ionescu Matei, „Însemnătatea istorică a Unirii Principatelor: 24 ianuarie 1859”, în *RRSI*, 13, 1979, nr. 1, București, pp. 99-111; în *RREI*, 13, 1979, nr. 1, Bucarest, pp. 111-125;

- Ionescu Ștefan, „Cum a devenit orașul București capitală a României [1859-1862]”, în *BMIM*, 8, 1971, București, pp. 309-319 (+ fig.);
- Ioniță Gheorghe, „Lupta necurmată a poporului român pentru unitate statală și națională”, în *TN*, 4, 1981, București, pp. 17-29;
- Ivănescu Dumitru – Isac Virginia, „Date noi privind viața și activitatea lui Alexandru Ioan Cuza până la alegerea sa ca domnitor al Principatelor Unite”, în *RA*, 48, 1971, nr. 4, București, pp. 525-537;
- Maciu Vasile, „Diplomatul C. Basily și adunările ad-hoc”, în *SRdI*, 25, 1972, nr. 3, București, pp. 485-510;
- Maciu Vasile, „Formarea națiunii române”, în *SAI*, 22, 1973, București, pp. 5-11;
- Maciu Vasile, „Formarea regimului politic în România (1848-1881)”, în *ARMSSJ*, 5, 1980, București, pp. 9-28 (perioada 1856-1866);
- Maciu Vasile, „Organizarea mișcării pentru Unire în anii 1855-1857 în Moldova și Țara Românească”, în *SRdI*, 12, 1959, nr. 1, București, pp. 43-76;
- Maciu Vasile, „Participarea lui Gh. Costaforu la lupta pentru Unire”, în *SRdI*, 18, 1965, nr. 1, București, pp. 89-115; în lb. franceză în *RRH*, 5, 1966, nr.1, Bucarest, pp. 89-120;
- Maciu Vasile, „S. I. Popov și luptele politice din Moldova în octombrie-decembrie 1858”, în *SRdI*, 26, 1973, nr. 1, București, pp. 5-31;
- Macovei Adrian, „Organizarea administrativ-teritorială a Moldovei între anii 1832 și 1862 (II-IV)”, în *AIAXI*, 20, 1983, Iași, pp. 153-173; 21, 1984, pp. 203-216; 22, 1985, II, pp. 483-495; 23, 1986, I, pp. 179-199;
- Maior Liviu, „Intensificarea luptei pentru desăvârșirea unității politice de stat, după 24 ianuarie 1859”, în *Apulum*, 7, 1969, Alba Iulia, pp. 131-138;
- Mamina Ion, „Unirea Principatelor române – temelie a statului național unitar”, în vol. *Rolul maselor populare în făurirea unirii Principatelor române (1859)*, București, Edit. Politică, 1979, pp. 513-533;
- Marcu Adela, „Un medic unionist Ioan Kopetzky”, în vol. *Momente din trecutul medicinei*, București, Edit. Medicală, 1983, pp. 379-384;
- Mehmed Mustafa, „Problema orientală și afirmarea popoarelor sud-est europene (până la 1878)”, în *Cercetări de istorie și civilizație sud-est europeană*, II, 1985, București, ISSEE, pp. 109-122;
- Mușat Mircea – Florescu Iulia – Musculiu Livia, „Istoria României – Epoca modernă”, în *AIPCR*, 25, 1979, nr. 5, București, pp. 89-114;
- Mușat Mircea - Zaharia Gheorghe, „România”, în vol. *Afirmarea statelor naționale independente unitare din centrul și sud-estul Europei (1821-1923)*, București, Edit. Acad. RSR, 1979, pp. 13-43 (Unirea din 1859);
- Mușat Mircea, „Din cronică luptei pentru unirea Moldovei cu Muntenia”, în *AIPCR*, 23, 1977, nr. 4, București, pp. 106-122;
- Mușat Mircea, „Rădăcinile istorice ale Unirii [din 1859]”, în *ES*, 62, 1982, nr. 22, București, pp. 20-23;
- Mușat Mircea, „Unirea este sufletul poporului, glasul României” [1859], în *AIPCR*, 24, 1978, nr. 6, București, pp. 56-68;
- Mușat Mircea, „Unirea Moldovei cu Muntenia – moment crucial în afirmarea și dezvoltarea României moderne”, în *CI*, 1, 1979, Iași, pp. 15-42;
- Mușat Mircea, „Unitatea statală și independența națională – obiective fundamentale ale luptei poporului român de-a lungul evoluției sale istorice”, în *AdI*, 26, 1980, nr. 4, București, pp. 33-64;
- Nanu Mihail, „Dimitrie Bolintineanu și Unirea [din 1859]”, în *AUBFilol.* 8, 1959, nr. 15, București, pp. 79-87;
- Negoită Al., „Organizarea de stat în timpul domniei lui Cuza”, în *AUBȘJ*, 8-9, 1959-1960, nr. 13-14, București, pp. 83-92;
- Negruți-Munteanu Ecaterina, „Sfatul administrativ al Moldovei între anii 1832 și 1862”, în *AIAXI*, 8, 1971, Iași, pp. 159-199 (perioada 1856-1862);
- Neagu Maria, „Constantin Alexandru Rosetti (1816-1885)”, în vol. *Făuritori ai unității și independenței naționale*, București, 1983, pp. 231-238;

- Netea Vasile, „*Les Roumains de Transylvanie et l'Union des Principautés [de 1859]*”, în *RRH*, 5, 1966, nr. 1, Bucurest, pp. 65-75;
- Netea Vasile, *Spre unitatea statală a poporului român. Legături politice și culturale între anii 1859-1918*, București, EȘE, 1979, 606 p. (perioada 1859-1866);
- Novac Vasile, „*Luptători argeșeni pentru Unire [1859]*”, în *Argeș*, 21, 1986, nr. 1, Pitești, p. 6;
- Octavian Nicu D., „*Ideea de unitate națională și adeziunea clerului din Țara Românească la lupta pentru înfăptuirea marelui act de la 24 ianuarie 1859*”, în *GB*, 38, 1979, nr. 1-2, București, pp. 92-108;
- Oprescu Paul, „*Statutul juridic al României până la proclamarea independenței, în lumina dreptului internațional al vremii*”, în *Rdl*, 40, 1987, nr. 4, București, pp. 372-383;
- Oțetea Andrei, „*Unirea Principatelor Române*”, în *SRdl*, 19, 1966, nr. 1, București, pp. 5-16;
- Papadima Ovidiu, „*Mihail Kogălniceanu și Unirea țărilor române*”, în *SCILF*, 7, 1958, nr. 3-4, București, pp. 401-429;
- Pascu Ștefan, „*Ideea de unitate – permanentă a istoriei poporului român*”, în *AUCIG*, 1978, Craiova, pp. 23-32;
- Pascu Ștefan, „*L'importance historique de l'Union des Principautés Roumaines [1859]*”, în *SUBBH*, 11, 1966, fasc. 2, Cluj, pp. 23-33;
- Pascu Ștefan, „*Lupta pentru unitate – permanentă a istoriei poporului român*”, în *ARMSSȘI*, 3, 1973, București, pp. 57-66;
- Păcurariu Mircea, „*Atitudinea slujitorilor bisericii ortodoxe române față de actul Unirii Principatelor*”, în *BOR*, 85, 1967, nr. 1-2, București, pp. 73-94;
- Pălănceanu Elena – Apostol Cornelia, „*Unirea Țării Românești cu Moldova la 24 ianuarie 1859, temelie a constituirii statului român modern*”, în *RMMM*, 21, 1984, nr. 1, București, pp. 14-26;
- Pălănceanu Elena, „*Manifestări de masă în sprijinul desăvârșirii Unirii Principatelor Române în anul 1861*”, în *CI*, 1, 1979, Iași, pp. 103-116;
- Pălănceanu Elena, „*Poziții înaintate ale locuitorilor din Giurgiu în epoca Unirii (1861; 1865)*”, în vol. *Ilfov – File de istorie*, București, 1978, pp. 285-288;
- Păltănea Paul, „*Al. I. Cuza, pârcălab al Ținutului Covurlui [1856-1857]*”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 87-100;
- Păltănea Paul, „*Alexandru Ioan Cuza și Galații*”, în *Danubius*, 2-3, 1969, Galați, pp. 121-136;
- Păltănea Paul, „*Informații inedite despre mișcarea unionistă gălățeană*”, în *MN*, 3, 1976, București, pp. 407-414;
- Pătrășcanu Lucrețiu, „*Ion a Babei – deputat clăcaș în Divanul ad-hoc al Moldovei [1857]*”, în *Adl*, 14, 1968, nr. 4, București, pp. 142-150;
- Pătroiu Ion, „*Mărturii despre contribuția maselor populare din Oltenia la pregătirea actului Unirii Principatelor*”, în *AUCIGF*, 3, 1975, Craiova, pp. 91-104;
- Perciun Nicolae, „*L'Unification des services des télégraphes et postes en Roumanie [1859-1864]*”, în *Noesis*, 10, 1984, București, pp. 48-52;
- Petrișor Vasile, „*Rolul maselor populare în perioada pregătirii și desfășurării alegerilor de deputați pentru adunările ad-hoc*”, în vol. *Rolul maselor populare în făturirea unirii Principatelor Române (1859)*, București, Edit. Politică, 1979, pp. 135-215;
- Platon Gheorghe, „*1866 – începutul «revoluției pentru independență»*. *Ecouri în presa europeană*”, în *România în istoria universală*, vol. III/3, Tipogr. Univ. din Iași, 1988, pp. 127-159;
- Platon Gheorghe, „*Forța ideii de unitate în istoria românilor*”, în vol. *Dezbateri istoriografice*, Iași, 1983, pp. 1-15;
- Platon Gheorghe, „*O problemă de interes și onoare pentru Europa [Unirea din 1859]*”, în *MI*, 18, 1984, nr. 1, București, pp. 33-36;
- Platon Gheorghe, „*Statul – cadrul politic de dezvoltare a națiunii române*”, în vol. *Națiunea română. Geneză. Afirmare. Orizont contemporan*, București, EȘE, 1984, pp. 378-400; în *AȘUH*, 28, 1982, pp. 11-30;
- Platon Gheorghe, „*Unirea Principatelor din 1859 – piatra de temelie a statului național român*”, în *Adl*, 22, 1976, nr. 5-6, București, pp. 178-187;
- Platon Gheorghe, „*Unitatea organică, fundamentală a poporului român - [Unirea din 1859]*”, în *ES*, 64, 1984, nr. 1, București, pp. 24-27;

- Popescu Anicuța, „Unificarea și modernizarea legislației în timpul domniei lui Alexandru I. Cuza”, în *SMIMod*, 7, 1983, București, pp. 61-114;
- Popescu Anton, „Câteva aspecte ale luptei pentru unirea țărilor române [la Huși]”, în *MMS*, 41, 1965, nr. 3-4, Iași, pp. 231-235;
- Popescu Teodor, „Acțiuni în sprijinul consolidării Unirii sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza”, în vol. *Rolul maselor populare în făurirea Unirii Principatelor române (1859)*, București, Edit. Politică, 1979, pp. 319-394;
- Popescu-Puțuri Ion, „Unitatea – permanență a istoriei poporului român”, în vol. *Rolul maselor populare în făurirea unirii principatelor române (1859)*, București, Edit. Politică, 1979, pp. 7-14;
- Porcescu Scarlat, „Clerici ortodocși din Moldova, luptători pentru Unirea țărilor române [1859]”, în *MMS*, 35, 1959, nr. 1-2, Iași, pp. 37-49;
- Porcescu Scarlat, „Contribuția clerului ortodox român la înfăptuirea unirii Principatelor”, în *MMS*, 55, 1979, nr. 1-2, Iași, pp. 12-29;
- Porcescu Scarlat, „Contribuții ale clericilor bisericii strămoșești la înfăptuirea unirii românilor”, în *MMS*, 60, 1984, nr. 1-3, Iași, pp. 12-37;
- Porțeanu Alexandru, „Unirea Principatelor – eveniment cu profunde semnificații istorice”, în *ES*, 57, 1977, nr. 2, București, pp. 45-47;
- Purece Sergiu, „Județul Vâlcea și Unirea [din 1859]”, în *Buridava*, 3, 1979, Râmnicu Vâlcea, pp. 109-117;
- Râșcanu V., „Societatea de medici și naturaliști din Iași și alegerea lui Alexandru I. Cuza [1859]”, în *RM-C*, 63, 1959, nr. 1, part. 1-II, Iași, pp. 1-8;
- Russu Vasile – Cliveti Gheorghe, „Drumul spre independență (1856-1877)”, în seria *Români în istoria universală*, 1, 1986, Tipogr. Univ. din Iași, pp. 269-300 (perioada 1856-1866);
- Russu Vasile, „«Monstruoasa coalțiție» și detronarea lui Al. I. Cuza”, în vol. *Cuza Vodă. În memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 503-550;
- Russu Vasile, „Dificultăți interne și externe la începutul domniei lui Al. I. Cuza”, în vol. *Istorie și civilizație*, Tipogr. Univ. din Iași, 1988, pp. 219-240;
- Simache, N. I., „Mișcările din Ploiești din 1860”, în *SM Prahova*, 1970, Ploiești, pp. 19-30 (+ fig.);
- Spiru Ioan, „Preoțimea și detronarea lui Al. I. Cuza”, în *MO*, 18, 1966, nr. 7-8, Craiova, pp. 688-692;
- Stan Apostol, *Grupări și curente politice în România între Unire și Independență (1859-1877)*, București, EȘE, 1979, 454 p. (perioada 1859-1866);
- Stan Valeriu, „Desăvârșirea Unirii Principatelor Române pe plan administrativ (1859-1864)”, în *SMIMod*, 7, 1983, București, pp. 7-60;
- Stanciu A., „Un deputat țărăn în Adunarea ad-hoc a Moldovei [Simion Stanciu]”, în *Cronica*, 11, 1976, nr. 4, Iași, p. 3;
- Steri C., „Contribuțiuni la istoricul alegerilor pentru Divanul ad-hoc în județul Vâlcea”, în *SAI*, 2, 1957, București, pp. 481-494;
- Șendrulescu Ion Gh., „Rolul lui Alexandru Ioan Cuza în înfăptuirea și desăvârșirea Unirii Principatelor”, în *SAI*, 49-50, 1984, București, pp. 114-121;
- Ștefănescu Liviu, „Domniitorul Alexandru Ioan Cuza – creatorul statului național român”, în *Danubius*, 8-9, 1979, Galați, pp. 193-199;
- Ștefănescu Ștefan, „Formarea statului național român și înființarea primei instituții românești a statisticii de stat”, în *RS*, 33, 1984, nr. 12, București, pp. 31-35;
- Totu Maria, „Unirea din 1859 – premisă a independenței”, în vol. *Din lupta poporului român pentru independență*, Tipogr. Univ. din București, 1977, pp. 97-110;
- Tudoran Georgeta, „Unirea Moldovei și Țării Românești – rezultat al luptei energice a maselor populare”, în vol. *Rolul maselor populare în făurirea Principatelor române (1859)*, București, Edit. Politică, 1979, pp. 271-318;
- „Unirea Principatelor – operă a maselor populare”, în *Rdl*, 39, 1986, nr. 1, București, pp. 3-11;
- *Unirea țărilor române în discuția Divanului ad-hoc al Moldovei*, în *MMS*, 14, 1968, nr. 1-2, Iași, pp. 7-12;

- Ursu Fănică, „Aspecte ale luptei unioniste, din fostul județ Tutova, în perioada premergătoare Unirii din 1859”, în vol. *Bârladul, odinioară și astăzi. Oameni și fapte*, vol. II, Bârlad, 1982, pp. 555-560;
- Ursu Fănică, „Aspecte privind rolul maselor populare botoșănene în timpul pregătirii și alegerilor de deputați pentru adunările ad-hoc”, în *H*, 2, 1979, Botoșani, pp. 159-166;
- Ursu Ioana – Buduru Valeriu, „Românii din Transilvania numai la principate privesc [în 1859]”, în *MI*, 18, 1984, nr. 1, București, pp. 21-25;
- Vasile Al. D., „*Considérations sur la lutte du peuple roumain pour Union entre les années 1856-1859*”, în *RRH*, 5, 1966, nr. 3, Bucarest, pp. 471-484;
- Vasilescu Gheorghe, „*Rolul decisiv al factorilor interni la înfăptuirea Unirii Principatelor [1859]*”, în *BOR*, 102, 1984, nr. 1-2, București, pp. 117-128;
- Vasilescu Gheorghe, „*Unirea Principatelor. Participarea clerului ortodox la înfăptuirea actului unirii*”, în *BOR*, 97, 1979, nr. 1-2, București, pp. 212-245;
- Vasilescu-Capsali N. – Râpă-Buicliu Dan, „*Date noi cu privire la atitudinea unionistă a părcălabului Alexandru Ioan Cuza [1856]*”, în *Ramuri*, 13, 1976, nr. 8, Craiova, p. 14;
- Vintu I. – Florescu G. G., „*Valoarea constituțională a rezoluțiilor adunărilor ad-hoc din Principatele Române [1857]*”, în *SCJ*, 8, 1963, nr. 3, București, pp. 499-517;
- Virtosu Ileana, „*J. Al. Vaillant și cetățenia sa română [1864]*”, în *AUBFilol*, 13, 1966, București, pp. 117-126;
- Vlad Matei D., „*Rolul lui Alexandru Ioan Cuza în făurirea României moderne*”, în *SAI*, 6, 1964, București, pp. 93-114;
- Vlad Matei, „*La lutte des Roumains pour l'unité politique (XVIe siècle)*”, în *RPH*, 5, 1980, nr. 2, Bucarest, pp. 173-221 (Unirea din 1859);
- Voinea Tudor, „*Le Grand code penal roumain de 1865*”, în *RHID*, 10, 1985, Bucarest, pp. 105-118;
- Voinea Tudor, „*Les Modifications apportées au Code pénal roumain de 1864 jusqu'à la fin du XIXe siècle*”, în *RHID*, XI-XII, 1986-1987, Bucarest, pp. 77-82;
- Vornicescu Nestor, „*«Unde-i turma, acolo-i și păstorul» Participarea mitropolitului Moldovei Sofronie Miclescu la înfăptuirea Unirii Principatelor*”, în *MO*, 36, 1984, nr. 1-2, Craiova, pp. 9-38 (varianta rezumată) în *BOR*, 102, 1984, nr. 1-2, București, pp. 76-116; Craiova, Edit. Mitropoliei Olteniei, 1984, 160 p. (varianta dezvoltată);
- Vornicescu Nestor, „*Argumentul vechimii și neatârării Mitropoliei Moldovei și Sucevei – părghie în eforturile depuse pentru înfăptuirea Unirii din 1859*”, în *BOR*, 104, 1986, nr. 9-10, București, pp. 83-108;
- Zaharia Dumitru, „*Din lupta băcăuanilor [pentru Unirea din 1859]*”, în *Ateneu*, 20, 1984, nr. 1, Bacău, pp. 1-2;
- Zub Alexandru, „*Unirea Principatelor – moment crucial în procesul făuririi statului național unitar român*”, în vol. *Națiune, suveranitate, independență*, București, 1977, pp. 360-370;

D. Politică externă și diplomație în Epoca Unirii (1856-1866): evoluții politico-diplomatice în 1856; 1857; 1858; 1859; poziția marilor puteri europene față de Unirea din 1859; politica externă promovată de Al. I. Cuza: consolidarea autonomiei *de jure* și a independenței *de facto* a României pe plan european, în relațiile cu marile puteri europene, în timpul domniei lui Cuza.

- Abrudan Paul, „*Contribuții transilvănene la opera de înfăptuire a Unirii Principatelor Române*”, în *Transilvania*, 17, 1988, nr. 1, Sibiu, pp. 24-25;
- Almaș Dumitru, „*Românii în războiul civil din Statele Unite [1861-1865]*”, în *AUBI*, 15, 1966, București, pp. 109-120;
- Anineanu Marta, „*1859-1862. Recunoașterea dublei alegeri*”, în *MI*, 15, 1981, nr. 11, pp. 5-7, 44; nr. 12, pp. 10-12, 23, București;
- Anineanu Marta, „*1862: România își afirmă demnitatea națională*”, în *MI*, 15, 1981, nr. 5, București, pp. 23-26;
- Apostol Comelia – Bieltz Lucia, „*Întărirea autonomiei și afirmarea internațională a Principatelor Unite, trăsături esențiale ale politicii externe românești din epoca Unirii*”, în *CI*, 1, 1979, Iași, pp. 136-147;

- Ardelean Radu, „*Convenția de la Paris [1858] și dezvoltarea în sens modern a Principatelor*”, în *Studii și comunicări. Arheologie. Istorie. Muzeul Brukenthal*, 21, 1980, Sibiu, pp. 209-220;
- Bârlea Octavian, „*La Roumanie et Rome sous le prince Alexandre I. Cuza (1859-1866)*”, în *Acta Historica*, 1, 1959, München, pp. 101-280;
- Berindei Dan – Cojocaru Emil, „*La double élection d'Alexandru Ioan Cuza à la lumière de la correspondance diplomatique autrichienne*”, în *RRH*, 5, 1966, nr. 1, Bucurest, pp. 13-34;
- Berindei Dan, „*Acțiuni diplomatice românești pentru recunoașterea Unirii Principatelor și a desăvârșirii ei (1859-1862)*”, în *RRSI*, 23, 1989, nr. 1, București, pp. 81-87; în lb. engleză în *RREI*, 23, 1989, nr. 1, Bucurest, pp. 85-92;
- Berindei Dan, „*Alexandru Ioan Cuza și politica externă a Principatelor Unite Române*”, în *RRSI*, 7, 1973, nr. 1, București, pp. 101-109;
- Berindei Dan, „*Constituirea statului național român în context european*”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 113-146;
- Berindei Dan, „*Giuseppe Garibaldi e i Romeni*”, în vol. *G. Garibaldi, generale della libertà. Atti Convegno internazionale (Roma, 29-31 maggio 1982)*, Roma, 1984, pp. 313-330;
- Berindei Dan, „*Înființarea agenției Principatelor Unite la Paris (26 august / 7 septembrie 1860)*”, în *SRdI*, 13, 1960, nr. 6, București, pp. 99-120;
- Berindei Dan, „*La France et l'Union des Principautés [Roumaines]*”, în *Tribuna României*, 18, 1989, nr. 380, București, p. 14;
- Berindei Dan, „*Mihail Kogălniceanu, prim-ministru al Moldovei și emigrația maghiară (1860-1861)*”, în *SMIMod*, 2, 1960, București, pp. 223-244;
- Berindei Dan, „*Quelques aspects de la politique étrangère des Principautés Unies. Le probleme de l'indépendance et de l'unité pleine et entière du peuple roumain (1859-1861)*”, în *NEH*, 2, 1960, Bucurest, pp. 391-406;
- Berindei Dan, „*Transilvania și Principatele Unite*”, *Transilvania* 9, 1980, nr. 8, Sibiu, pp. 24-25;
- Berindei Dan, „*Un moment din legăturile româno-ruse în timpul lui Cuza Vodă: «Aranjamentul» telegrafic din 1860*”, în *AR-SI*, 21-22, 1958, nr. 1-2, București, pp. 76-81;
- Berindei Dan, Cojocaru Emil, „*La reconnaissance de la double élection d'Alexandru Ioan Cuza, vue à la lumière de la correspondance diplomatique autrichienne*”, în *RRH*, 8, 1969, nr. 1, Bucurest, pp. 15-33;
- Bodea Cornelia, „*Din acțiunea de pregătire a agenției diplomatice de la Paris. Înființarea biroului de corespondență (1/13 ianuarie 1860)*”, în *SRdI*, 13, 1960, nr. 6, București, pp. 121-150; în lb. franceză, în *RRH*, 1, 1962, nr. 2, Bucurest, pp. 499-528;
- Boicu Leonid, „*Cuza Vodă față de lupta popoarelor pentru emancipare națională*”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 235-260;
- Boicu Leonid, „*Puterile europene față de actul românilor din 24 ianuarie 1859*”, în seria *Români în istoria universală*, III-1, Tipogr. Univ. din Iași, 1988, pp. 181-214;
- Boicu Leonid, „*Știri noi despre activitatea lui Vasile Alecsandri ca ministru de Externe*”, în *SCȘII*, 10, 1959, nr. 1-2, Iași, pp. 195-200;
- Boldan Emil, „*L'attitude de la Porte ottomane envers l'Union des Principautés Roumaines, telle qu'elle a été vue par Arthur Baligot de Beyne*”, în *RESEE*, 18, 1980, nr. 4, Bucurest, pp. 737-755;
- Ciachir Nicolae, „*Contribuția României la renașterea bulgară (1762-1878)*”, în *Adl*, 27, 1981, nr. 5, București, pp. 101-120 (perioada 1856-1866);
- Ciachir Nicolae, „*România, factor activ în lupta pentru emanciparea națională a popoarelor din Balcani (1856-1878)*”, în vol. *60 de ani de la fărâșirea statului național unitar român*, Tipogr. Univ. din București, 1978, pp. 81-90 (perioada 1856-1866);
- Ciasca Raffaele, „*Fraternità italo-romena nella lotta per l'unità e l'indipendenza durante il Risorgimento*”, în *RRH*, 3, 1964, nr. 4, Bucurest, pp. 655-676;
- Ciurea Dumitru, „*Români și chestiunea orientală*”, în seria *Români în istoria universală*, II-1, Tipogr. Univ. din Iași, 1987, pp. 405-408;

- Cliveti Gheorghe, „Românii și «concertul european», 1815-1878”, în seria *Românii în istoria universală*, II-1, Tipogr. Univ. din Iași, 1987, pp. 249-278 (perioada 1856-1866);
- Comșa Ioan, „Alexandru Ioan Cuza, inițiator al acțiunii Principatelor Unite pentru lărgirea relațiilor internaționale. Începuturile relațiilor româno-americeane”, în *RL*, 16, 1983, nr. 3, București, pp. 20-21;
- Comșa Ioan, „Cuza Vodă inițiator al luptei principatelor pentru lărgirea relațiilor internaționale”, în *Secolul XX*, 1976, nr. 7-8, București, pp. 175-182;
- Corivan Nicolae, „Atitudinea Rusiei față de Unirea Principatelor Române (1855-1857)”, în *Studii privind relațiile româno-ruse*, III, 1963, București, pp. 115-131;
- Corivan Nicolae, „La question de l'union dans les projets européens d'organisation des Principautés Roumaines (1855-1857)”, în *RRH*, 9, 1970, nr. 6, Bucarest, pp. 963-974;
- Corivan Nicolae, „Les étapes de la politique du royaume de Sardaigne concernant l'union des Principautés (1856-1859)”, în *RRH*, 7, 1968, nr. 4, Bucarest, pp. 525-541;
- Corivan Nicolae, „Les Grandes Puissances et les Principautés à l'époque de la conférence de Paris (1858)”, în *NEH*, 2, 1960, Bucarest, pp. 379-390;
- Corivan Nicolae, „Lupta pentru desăvârșirea Unirii și acțiunea diplomatică europeană”, în *SCȘII*, 10, 1959, nr. 1-2, Iași, pp. 37-80;
- Corivan Nicolae, „Politica externă a lui Alexandru Ioan Cuza”, în *Danubius*, 6-7, 1972-1973, Galați, pp. 139-161;
- Corivan Nicolae, „Relațiile franco-ruse din 1859 cu privire la Unirea Țărilor Române”, în vol. *Studii privind relațiile româno-ruse și româno-sovietice*, București, 1958, pp. 111-129;
- Corivan Nicolae, „Unirea țărilor române în cadrul politicii europene [1859]”, în *SRdI*, 12, 1959, nr. 1, București, pp. 159-190;
- Cristea Gheorghe, „Coordonnées de la politique extérieure de la Roumanie sous le regne d'Alexandru Ioan Cuza (1859-1866)”, în *RRH*, 18, 1979, nr. 1, Bucarest, pp. 3-20;
- Cristea Gheorghe, „Independența țării și ideea unității naționale a poporului român în obiectivul politicii externe a domnitorului Alexandru Ioan Cuza”, în *RdI*, 32, 1979, nr. 1, București, pp. 31-55;
- Curticăpeanu Vasile, „Alexandru Ioan Cuza și Transilvania”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 409-444;
- Delureanu Ștefan, „Români alături de G. Garibaldi în expediția celor o mie [de revoluționari italieni - 1860]”, în *RdI*, 35, 1982, nr. 10, București, pp. 1124-1138;
- Florescu G. G. – Florescu M. E., „L'agence des Principautés Unies à Constantinople (1859-1866). Transformation de sa nature à la suite des nouvelles relations turco-roumaines”, în *SAO*, 5-6, 1967, Bucarest, pp. 221-243;
- Florescu G. G., „Agențiile diplomatice de la București și Belgrad (1863-1866). Contribuții la studiul relațiilor politice româno-sârbe”, în *Rsl*, 11, 1965, București, pp. 125-136;
- Florescu G. G., „Aspecte privind dezvoltarea relațiilor internaționale ale Principatelor Unite [1859-1866]”, în *SRdI*, 17, 1964, nr. 1, București, pp. 67-86;
- Florescu G. G., „Înființarea agențiilor diplomatice de la București și Belgrad (1863)”, în *RRSI*, 7, 1973, nr. 2, București, pp. 61-69;
- Florescu G. G., „La procédure de l'investiture et le cérémonial de la réception du prince régent Couza à Constantinople. Contribution à l'étude des relations entre les Principautés Unies et l'Empire ottoman”, în *SAO*, 2, 1959, Bucarest, pp. 71-87;
- Florescu G. G., „Rolul și activitatea agenției Principatelor Unite la Constantinopol [1859-1866]”, în *SAI*, 5, 1963, București, pp. 275-290;
- Florescu G. G., „Some Aspects from the History of the South-Eastern European Relations: Romanian-Serbian Relations (1859-1866)”, în *RESEE*, 4, 1966, nr. 1-2, Bucarest, pp. 208-221;
- Florescu G. G., „Some aspects of the struggle for the formation of the modern South-Eastern states: Romanian-Turkish relations”, în *RESEE*, II, 1964, nr. 1-2, Bucarest, pp. 187-216 (perioada 1856-1866);
- Florescu G. G., „Unele aspecte ale poziției internaționale a Țărilor române în perioada Unirii”, în *SCJ*, 4, 1959, nr. 1, București, pp. 135-178;

- Fotino George, „*Un projet de traité «d'amitié, de commerce et de navigation» entre les Principautés Unies et les Etats-Unis de l'Amérique du Nord en 1859*”, în *RRH*, 3, 1964, nr. 4, Bucurest, pp. 697-726;
- Hope Trevor J., „*Sir Henry Bulwer and the Wallachian Elections of 1857*”, în *Balkan Studies*, 14, 1973, Sofia, pp. 324-330;
- Hurezeanu Damian, „*Formarea statului modern român (1859) în context european*”, în *ARMSȘI*, 7, 1982, București, pp. 39-57;
- Iancu Carol, „*Napoleon IIIe et la politique française à l'égard de la Roumanie*”, în *Revue d'Histoire Diplomatique*, janvier-juin 1974, nr. 1-2, Paris, extrait, 27 p.;
- Ionescu Matei, „*Aspecte externe ale domniei lui Al. I. Cuza în lumina documentelor italiene*”, în *SRDI*, 23, 1970, nr. 3, București, pp. 543-556;
- Ioniță Maria, „*Preludii diplomatice la formarea statului român modern – două memorii ale domnitorului Moldovei, Grigore Alexandru Ghica*”, în *MN*, 5, 1981, București, pp. 231-236;
- Iordache Anastasie, „*Stabilirea noului statut internațional al Principatelor române în perspectiva Unirii*”, în vol. *Unirea Principatelor și puterile europene*, București, Edit. Acad., 1984, pp. 80-99;
- Ivănescu Dumitru, „*Diplomați străini despre Alexandru Ioan Cuza*”, în *RA*, 60, 1983, nr. 4, București, pp. 361-373;
- Jelavich Barbara, „*Russia and the Double Election of Alexander I. Cuza, 1858-1859: the Letters of S. I. Popov to N. Giers*”, în *SOF*, 24, 1965, München, pp. 119-137;
- Jelavich Barbara, „*The Great Powers Protectorate and Rumanian National Development, 1856-1877*”, în *RESEE*, 15, 1977, nr. 4, Bucurest, pp. 681-694 (perioada 1856-1866);
- Jelavich Barbara, „*The Ottoman Empire, the Great Powers and the Legislative and Administrative Union of the Principalities*”, în *Rumanian Studies*, II, 1973, Leyden, Brill, pp. 48-83;
- Lungu Vasile, „*Léon Plée – sprijinitor ale Unirii Principatelor Române*”, în *SAL*, 14, 1969, București, pp. 133-145;
- Maciu Vasile – Bugnariu Tudor, „*Lupta poporului român pentru Unire și unirea Italiei*”, în *SRDI*, 14, 1961, nr. 1, București, pp. 129-150;
- Marinescu Beatrice – Stan Valeriu, „*Diplomatul Sir Henry L. Bulwer și adunările ad-hoc*”, în vol. *Unirea Principatelor și puterile europene*, București, Edit. Academiei, 1984, pp. 147-164;
- Marinescu Beatrice – Stan Valeriu, „*The Union of the Principalities as viewed by Sir Henry L. Bulwer, the British Ambassador in Constantinople (1859-1861)*”, în *RRH*, 23, 1984, nr. 1, Bucurest, pp. 3-13;
- Marinescu Beatrice, „*La position des diplomates et emissaires britanniques envers le mouvement unioniste des Principautés*”, în *RRH*, 11, 1972, nr. 2, Bucurest, pp. 265-279;
- Marinescu Beatrice, „*Poziția Marii Britanii față de dubla alegere a domnitorului Al. I. Cuza și față de unirea politico-administrativă a Principatelor Române (1859-1861)*”, în *SMIMod*, V, 1975, București, pp. 69-99;
- Marinescu Beatrice, Wagner Gabriela, „*The Union of the Romanian Principalities in the Concerns of Stratford Canning as Ambassador in Constantinople, 1853-1858*”, în *RRH*, 9, 1970, nr. 2, Bucurest, pp. 261-269;
- Mărieș Stela, „*Aspects des relations roumano-françaises: contribution d'Armand Levy [1848-1866]*”, în *RRH*, 12, 1973, nr. 2, Bucurest, pp. 375-394 (perioada 1856-1866);
- Mărieș Stela, „*Die preussische Diplomatie und die Vereinigung der rumänischen Fürstentümer. Bemerkungen aufgrund unveröffentlicher deutscher Unterlagen*”, în *AllAXI*, 18, 1981, Iași, pp. 35-67;
- Mărieș Stela, „*Un proiect prusian din 1856 privitor la organizarea constituțională a Principatelor române*”, în *AIACN*, 25, 1982, Cluj Napoca, pp. 131-147;
- Mihăileanu Ștefania, „*Insemnătatea constituirii statului național modern român pentru intensificarea mișcării de eliberare din Transilvania*”, în vol. *Rolul maselor populare în fărurea Unirii Principatelor Române (1859)*, București, Edit. Politică, 1979, pp. 395-463;

- Milin Miodrag, „*Relații româno-sârbești în lupta antidualistă (1860-1869)*”, în *SIB*, 11, 1985, Timișoara, pp. 65-87;
- Milin Miodrag, „*Relațiile româno-sârbe în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza*”, în *RdI*, 37, 1984, nr. 1, București, pp. 63-76;
- Mosse W. E., „*England, Russia and the Rumanian Revolution of 1866*”, în *The Slavonic and East European Review*, 39, nr. 92 / December 1960, pp. 65-76;
- Mușat Mircea, „*Poziția marilor puteri europene față de Unirea Principatelor*”, în vol. *Unirea Principatelor și puterile europene*, București, Edit. Acad., 1984, pp. 125-146;
- Netea Vasile, „*Les Roumains de Transylvanie et l'Union des Principautés*”, în *RRH*, 5, 1966, nr. 1, Bucarest, pp. 65-75;
- Nistor G., „*În legătură cu a treia misiune diplomatică a lui Vasile Alecsandri la Torino [1862]*”, în *Vatra*, 18, 1988, nr. 1, Târgu Mureș, pp. 202B-202C;
- Nolfo Ennio di, „*Questione italiana e questione dei principati nell'azione del conte di Cavour al congresso di Parigi (1856)*”, în *AȘUII*, 18, 1972, Iași;
- Panaitescu P. P., „*Unirea Principatelor. Cuza Vodă și poloniei*”, în *Rsl*, 5, 1962, București, pp. 71-84;
- Pătroiu Ion, „*România – factor activ în lupta pentru eliberarea socială și națională a popoarelor din sud-estul Europei între anii 1859-1877*”, în *AO*, 4, 1985, Craiova, pp. 110-120;
- Pătroiu Ion, „*Un program unionist craiovean necunoscut*”, în *AO*, 1, 1981, Craiova, pp. 111-121;
- Platon Gheorghe, „*Ecoul internațional al Unirii Principatelor Române*”, în vol. *Cuza Vodă. În memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 147-234;
- Platon Gheorghe, „*Lupta pentru Unirea Principatelor în contextul european*”, în *LÎP*, 1986, nr. 1, București, pp. 24-25;
- Platon Gheorghe, „*Reacții și atitudini în cercurile diplomatice din Constantinopol față de Unirea Principatelor*”, în *RdI*, 28, 1975, nr. 7, București, pp. 1085-1090;
- Platon Gheorghe, „*Un diplomat belgian despre Unirea Principatelor*”, în *AȘUII*, 20, 1974, facs. 2, Iași, pp. 63-74;
- Platon Gheorghe, „*Unirea Principatelor și Belgia*”, în vol. *Unirea Principatelor și puterile europene*, București, Edit. Acad. 1984, pp. 100-124;
- Ploșteanu Grigore, „*Alexander I. Cuza im Exil (1866-1873). Innerer Nacklang und diplomatische Implikationen*”, în *RRH*, 22, 1983, nr. 1, Bucarest, pp. 47-59;
- Ploșteanu Grigore, „*Alexandru I. Cuza în anii exilului (1866-1873)*”, în vol. *Cercetări de științe sociale*, Târgu Mureș, 1982, pp. 308-337;
- Ploșteanu Grigore, „*Unirea Principatelor și Prusia*”, în *Vatra*, 17, 1987, nr. 1, Târgu Mureș, pp. 190A-190B;
- Popovici Victoria – Cojocaru Ion, „*Un exemplu de colaborare bilaterală, acum un veac*” [între delegații român și sârb la Conferința telegrafică internațională de la Timișoara. 1860], în *RA*, 47, 1970, nr. 2, București, pp. 640-642;
- Rădulescu – Valasoglu Irina, „*Alexandru Ioan Cuza, un grand diplomate*”, în *RHID*, 9, 1984, București, pp. 85-89;
- Rădulescu-Zoner Șerban – Stan Valeriu, „*Consulii străini raportează: «Alegerea lui Cuza – o manifestare cu adevărat națională»*”, în *MI*, 18, 1984, nr. 1, București, pp. 26-30;
- Rădulescu-Zoner Șerban, „*Actul de la 2 mai 1864 în contextul relațiilor româno-franceze*”, în vol. *Unirea Principatelor și puterile europene*, București, Edit. Acad., 1984, pp. 202-224;
- Retegan Simion, „*Interferențe politice româno-săsești în perioada guvernării liberale (1860-1867)*”, în vol. *Studii de istorie a naționalității germane și a înfrățirii ei cu națiunea română*, II, 1981, București, Edit. Politică, pp. 133-147;
- Rosenzweig D., „*Din istoria relațiilor româno-italiene. Constantino Nigra și problema Unirii Principatelor. Pe marginea a două documente inedite [1856]*”, în *AUBI*, 15, 1966, București, pp. 192-196;
- Russu Vasile – Cristian Vasile, „*Date noi referitoare la relațiile lui Al. I. Cuza cu emigrația maghiară (1859)*”, în *AȘUIIF*, 15, 1969, facs. 1, Iași, pp. 99-104;

- Sabău Ioan, „*Din viața generalului Pavel Papp. Date noi privitoare la istoria relațiilor româno-italiene în epoca Risorgimentului*”, în *SRdI*, 14, 1961, nr. 1, București, pp. 151-157;
- Sanmartin Josefina Lopez, „*Spania și România (de la Unirea Principatelor – 1859 până la stabilirea de relații diplomatice hispano-româno-1881)*”, în *SRdI*, 23, 1970, nr. 6, București, pp. 1135-1145;
- Stan Apostol, „*Mărturii noi despre situația supușilor străini după Unirea Principatelor*”, în *RA*, 9, 1966, nr. 1, București, pp. 279-282;
- Șendrulescu Ion Gh., „*Relațiile româno-sârbe în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza*”, în *Pagini de istorie românească universală. Culegere de studii și articole*, 2, 1985, nr. 1, București, pp. 60-67;
- Vanku Milan, „*Upostavljanie diplomatskih agencija u Beogradu i Bukureštu 1863 godine*” [Înființarea agențiilor diplomatice la Belgrad și București în anul 1863], în *Balkanica*, V, 1974, Beograd, pp. 293-300;
- Vasilescu Anca, „*Semnificația vizitei domnitorului Alexandru Ioan Cuza la Constantinopol în anul 1860*”, în *CI*, 1, 1979, Iași, pp. 92-102;
- Velichi Constantin N., „*Alexandre Jean Cuza, Georges S. Rakovski et le journal «Bădustnost»*”, în *EB*, 6, 1970, Sofia, pp. 96-104;
- Vesa Vasile, „*Semnificația europeană [a Unirii din 1859]*”, în *Steaua*, 35, 1984, nr. 1, Cluj-Napoca, pp. 8, 68;
- Vianu Alexandru, „*Relațiile franco-ruse în problema Unirii*”, în *SRdI*, 12, 1959, nr. 1, București, pp. 191-210;
- Vinogradov V., „*Cu privire la rolul diplomației ruse în Unirea Țărilor Române*”, în *SRdI*, 12, 1959, nr. 2, București, pp. 35-52;
- Vitcu Dumitru, „*Repere în diplomația Unirii (1848-1859)*”, în *Carpica*, 11, 1979, Bacău, pp. 7-16 (perioada 1856-1859);
- Zaharia Dumitru, „*Acțiuni diplomatice pentru consolidarea Unirii Principatelor*”, în *Ateneu*, 17, 1980, nr. 1 (141), Bacău, p. 13;

E. Evoluții militare: armata moldavo-munteană și atitudinea ei față de Unirea din 1859;

formarea, organizarea, dezvoltarea și acțiunea armatei române moderne: 1859-1866; gândirea militaropolitică românească modernă în timpul lui Al. I. Cuza; armata română și Cuza; mișcări/tulburări militare cu diferite cauze, în timpul lui Cuza; legăturile armatei române cu alte armate naționale din Europa.

- Abrudan Petre, „*Alexandru Ioan Cuza, făuritorul armatei române moderne*”, în *H*, 2, 1979, Botoșani, pp. 167-174;
- Adâniloae Nichita, „*Alexandru Ioan Cuza, domnul Unirii și promotor al modernizării armatei române*”, în *LIP*, 1989, nr. 1, București, pp. 13-16;
- Berindei Dan, „*Frământările grânicerilor și dorobanților în jurul formării taberei de la Florești (vara anului 1859)*”, în *SRdI*, 10, 1957, nr. 3, București, pp. 113-133;
- Berindei Dan, „*Întărirea armatei*”, în idem, *Epoca Unirii*, Edit. Acad. RSR, București, 1979, pp. 163-181;
- Berindei Dan, „*The Romanian Armed Forces in the Eighteenth and Nineteenth Centuries*”, în vol. *War and Society in East Central Europe*, 1, 1979, pp. 215-247 (domnia lui Alexandru Ioan Cuza);
- Căzânișteanu Constantin – Rusu Dorina – Georgescu Maria – Scafeș Cornel – Iosipescu Sergiu – Preda Dumitru, „*Dezvoltarea armatei române în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza*”, în *Istoria militară a poporului român, IV (1784-1878)*, Edit. Militară, București, 1987, pp. 413-466;
- Căzânișteanu Constantin, „*Formarea și dezvoltarea armatei române moderne în perioada 1821-1859*”, în vol. *Istoria poporului român. Culegere de lecții*, București, Edit. Militară, 1979, pp. 103-119 (perioada 1853-1859);
- Căzânișteanu Constantin, „*Gândirea și practica militară românească în slujba realizării idealului de unitate și independență națională (1821-1877)*”, în *RdI*, 33, 1980, nr. 4, București, pp. 675-689 (perioada 1856-1866);

- Căzănișteanu Constantin, „*Le développement de l'armée roumanie pendant le règne d'Alexandru Ioan Cuza (1859-1866)*”, în *RIHM*, 9, 1975, nr. 34, Bucurest, pp. 22-30;
- Căzănișteanu Constantin, „*Organizarea armatei române și concepția de apărare a țării în perioada 1830-1877*”, în *RA*, 54, 1977, nr. 2, București, pp. 133-149 (+h.) – (perioada 1856-1866);
- Căzănișteanu Constantin, „*Primele arme românești fabricate la manufactura de arme din București [1865]*”, în *RM*, 4, 1967, nr. 3, pp. 277-280 (fig., pl.);
- Ceaușescu Ilie, „*Armata Unirii. Politica militară a domnitorului Alexandru Ioan Cuza (1859-1866)*”, în seria *FIMPR*, vol. VII, București, Edit. Militară, 1980, pp. 60-95;
- Ceaușescu Ilie, „*Army and Society: Cuza's Military Reforms*”, în vol. *War and Society in East Central Europe*, New York, 1984, pp. 378-382;
- Columbeanu Sergiu, „*Contribuții la istoria marinei și navigației în România, 1829-1866*”, în *MN*, 2, 1975, București, pp. 445-452 (perioada 1856-1866);
- Constantin Florin, „*Romania's Foreign Military Relations, 1859-1866*”, în vol. *War and Society in East Central Europe*, New York, 1984, pp. 415-420;
- Crăciunoiu Șerban, „*Din preocupările domnitorului Al. I. Cuza pentru sporirea efectivelor armate în 1859*”, în *AUCIGF*, 1, 1972, Craiova, pp. 68-75;
- Cucu Mihai, *Trecătorile Carpaților în lupta poporului român pentru unitate și independență națională*, București, Edit. Militară, 1988, 356 p. (perioada 1853-1866);
- Dumitrașcu Gh., „*Mihail Kogălniceanu și doi români din Transilvania, voluntari în armata Principatelor Unite în vara anului 1860*”, în *AIICN*, 12, 1969, Cluj-Napoca, pp. 323-328;
- Emerit Marcel, „*Le dossier de la première mission militaire française en Roumanie [1860-1866]*”, în *RRH*, 5, 1966, nr. 4, Bucurest, pp. 575-586;
- Fetcu Ion, „*Armata română în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866)*”, în *SMMIM*, 7-8, 1974-1975, București, pp. 209-218;
- Florescu Radu R., „*Cuza, Florescu și reforma armatei în perioada 1859-1866*”, în *FIMPR*, XII, București, Edit. Militară, 1985, pp. 90-99;
- Georgescu Maria, „*Dezbateri parlamentare privind problemele apărării naționale [1862-1864]*”, în *LÎP*, 1987, nr. 1, București, pp. 11-12;
- Giurescu Constantin C., „*Tranzitul armelor sârbești prin România sub Cuza Vodă (1862)*”, în *Rsl*, 11, 1965, București, pp. 33-65;
- Iavorschi Gh., „*Aspecte cu privire la răscoala grănicerilor din anul 1866 în cuprinsul județului Brăila*”, în *Istros*, 1, 1980, Brăila, pp. 399-405;
- Karolyi Dionisie, „*Războiul franco-italo-austriac din anul 1859 și legăturile româno-maghiare*”, în *AIICN*, 18, 1975, Cluj-Napoca, pp. 173-191;
- Nicolae Nicolae, „*Din memoriile generalului Gheorghe Anghelescu cu privire la participarea misiunii militare române și contribuția acesteia la «lupta pentru unificarea Italiei» între anii 1860-1861*”, în *SMMIM*, 14-15, 1981-1982, București, pp. 149-155;
- Oroian Teofil, „*31 mai 1859. «Se încuviințează» constituirea primului batalion de geniu din armata română*”, în *LÎP*, 1989, nr. 2, București, pp. 53-54;
- Popescu Reta, „*Corpul pompierilor militari și comenzii de foc în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza*”, în vol. *Pagini din istoria pompierilor*, București, 1976, pp. 48-58;
- Popescu Teodor, „*Gândirea social-politică despre înarmarea maselor oglinduită în presa civilă, dezbaterile parlamentare și legislația militară, din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza*”, în *FIMPR*, 1, 1973, București, Edit. Militară, pp. 69-84;
- Popescu Teodor, „*Modernizarea forțelor armate românești în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza*”, în *Rdl*, 32, 1979, nr. 1, București, pp. 79-102;
- Popescu Teodor, „*Proiecte inedite de organizare a armatei în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza*”, în *RA*, 56, 1979, nr. 1, București, pp. 9-11;
- Preda Dumitru, „*Contribuții privind corpul ofițerilor din armata română în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866)*”, în *SMMIM*, 12, 1979, București, pp. 210-216;
- Preda Dumitru, „*Statutul corpului de ofițeri și al subofițerilor în armata română în perioada 1859-1877*”, în vol. *Armata și societatea românească*, București, Edit. Militară, 1980, pp. 221-236 (perioada 1859-1866);

- Presa Dumitru, „*Armata și societatea românească (1859-1877)*”, în *RdI*, 40, 1987, nr. 4, București, pp. 384-396 (perioada 1859-1866);
- Purece Sergiu, „*Documente vâlcene privind acțiunea generalului Gheorghe Magheru din 1866 în calitate de comandant al voluntarilor din România*”, în *SAMNB*, 7-8, 1975-1976, Bălcești pe Topolog, Vâlcea, pp. 203-236;
- Romanescu Gheorghe, „*Dezvoltarea sistemului militar românesc în perioada 1859-1877. Forme de pregătire militară a populației*”, în vol. *Istoria militară a poporului român. Culegere de lecții*, București, Edit. Militară, 1979, pp. 120-130;
- Savu Al. Gh., „*Considerații asupra genezei gândirii militare române moderne*”, în vol. *Studii de istorie și teorie militară*, București, Edit. Politică, 1980, pp. 42-60 (perioada 1859-1866);
- Scafeș Cornel I., „*Construcții și amenajări militare (1821-1859)*”, în *SMMIM*, 16, 1983, București, pp. 186-198 (perioada 1853-1859);
- Scafeș Cornel I., „*Construcțiile și amenajările militare destinate armatei permanente (1859-1877)*”, în *SMMIM*, 12, 1879, București, pp. 220-241 (perioada 1859-1866);
- Scafeș Cornel I., „*Din istoricul dotării armatei române – tunul «Timmerhans», model 1863; tunul și tunul-obuzier «La Hitte-Napoleon IIIe», model 1865*”, în *SMMIM*, 11, 1978, București, pp. 215-228;
- Smarandache Gh., „*Armata Principatelor Române în sprijinul Unirii*”, în *SAI*, 7, 1965, București, pp. 393-400;
- Toderașcu Constantin, „*Tabăra militară de la Florești din vara anului 1859 – începutul contopirii oștilor Principatelor Unite Române*”, în *FIMPR*, 1, 1973, București, Edit. Militară, pp. 49-68;
- Totu Maria, *Garda civică în România, 1848-1884*, București, Edit. Militară, 1976, 300 p. (perioada 1859-1866);
- Trajkov Veselin, „*Le transfert par territoire roumain d'armes russes destinées à la Serbe (octobre-décembre 1862). Le rôle des Bulgares*”, în *EB*, Sofia, 1970, nr. 2, pp. 90-97;
- Vasile Radu I., „*Implicațiile militare ale abdicării lui Al. I. Cuza, oglindite în documente de arhivă*”, în *RA*, 66, 1989, nr. 1, București, pp. 35-41;
- Vlădescu Cristian M., „*Contribuții la cunoașterea uniformelor de cavalerie din perioada domniei lui Alexandru I. Cuza (1859-1866)*”, în *SMMIM*, 1, 1968, București, pp. 197-212 (+fig.);

F. Personalitățile Epocii Unirii și ale domniei lui Alexandru Ioan Cuza, viața și activitatea unionistă-reformatoare ale lui: Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Dimitrie Bolintineanu, Ion C. Brătianu, N. Kretzulescu, Costache Negri;

F1. Mihail Kogălniceanu

- Berindei Dan, „*Mihail Kogălniceanu (1817-1891)*”, în seria *Diplomați iluștri*, I, 1969, Edit. Politică, București, pp. 237-282;
- Berindei Dan, „*Mihail Kogălniceanu și problemele politicii externe românești*”, în *RRSI*, 3, 1969, nr. 1, pp. 113-130; în *RREI*, 3, 1969, nr. 1, pp. 117-136, București;
- Berindei Dan, „*Mihail Kogălniceanu, prim-ministru al Moldovei și emigrația maghiară (1860-1861)*”, în *SMIMod.* 2, 1960, București, pp. 223-244;
- Chiriță Grigore, „*Date noi privind fabrica de postav de la Târgu-Neamț a lui M. Kogălniceanu*”, în *SRdI*, 17, 1964, nr. 6, București, pp. 1391-1407;
- Chiriță Grigore, „*Pe marginea unei scrisori inedite din 1859 a lui M. Kogălniceanu*”, în *SRdI*, 21, 1968, nr. 3, București, pp. 533-538;
- Ciachir Nicolae – Bușe Constantin, *Mihail Kogălniceanu*, București, Edit. Meridiane, 1967, 72 p. (+ pl. facs.);
- Corivan Nicolae, „*Mihail Kogălniceanu și organizarea administrativă a Moldovei în prima sa guvernare din timpul domniei lui Alexandru I. Cuza*”, în *SAI*, 12, 1968, București, pp. 89-98;
- Crăciun Georgeta, *Muzeul «Mihail Kogălniceanu»*, Iași, 1981, 24 p.;

- Dvoracek Maria, „Ideea de unitate și independență națională în opera lui Mihail Kogălniceanu”, în *AȘUIJ*, 23, 1977, Iași, pp. 12-18;
- Georgescu-Buzău Gh., *Mihail Kogălniceanu, înnoitorul*, București, Edit. de Stat, 1947, 249 p.;
- Hâncu Dumitru, *Mihail Kogălniceanu*, București, Edit. Tineretului, 1960, 316 p.;
- Ionescu Virgil, „Despre concepțiile economice ale lui Mihail Kogălniceanu”, în *PE*, 9, 1956, nr. 2, București, pp. 118-135;
- Ionescu Virgil, *Mihail Kogălniceanu, contribuții la cunoașterea vieții, activității și concepțiilor sale*, București, Edit. Științifică, 1963, 380 p.;
- Lapedatu Alexandru, „În chestiunea disgrafierii lui M. Kogălniceanu de către Cuza Vodă”, în *AR*, 9, 1944, partea I, București, pp. 73-86;
- Mazilu Dumitru I., „Mihail Kogălniceanu”, în vol. *Din gândirea politico-juridică din România. Figuri reprezentative*, București, EȘ, 1974, pp. 218-246;
- Oțetea Andrei, „Mihail Kogălniceanu, istoric și om de stat”, în vol. *90 de ani de viață academică în țara noastră*, București, Edit. Acad. RPR, 1956, pp. 81-104; în *SRdI*, 19, 1966, nr. 5, București, pp. 849-862;
- Oțetea Andrei, „Un createur de la Roumanie moderne: Mihail Kogălniceanu”, în *SRdI*, 20, 1967, nr. 5; pp. 905-914; în *RRH*, 7, 1968, nr. 1, pp. 3-15, București;
- Papadima Ovidiu, „Mihail Kogălniceanu și Unirea țărilor române”, în *SCILE*, 7, 1958, nr. 3-4, București, pp. 401-429;
- Păltânea Paul, „Legăturile lui M. Kogălniceanu cu orașul Galați”, în *SAI*, 12, 1968, București, pp. 99-106;
- Pop Augustin Z.N., *Pe urmele lui Mihail Kogălniceanu*, București, ES-T, 1979, 293 p.;
- Spiridon Aneta – Demetrescu Radu C., „Mihail Kogălniceanu și industria națională”, în *PE*, 20, 1967, nr. 10, București, pp. 111-118;
- Turcu Constantin, „Dania lui Mihail Kogălniceanu pentru înființarea unei «catedre» de științe comerciale în orașul Focșani (1860)”, în *AR*, 10, 1945-1946, București, pp. 83-88;
- Vântu I., „M. Kogălniceanu. Aspecte ale activității și concepției politico-juridice”, în *SCJ*, 4, 1959, nr. 2, București, pp. 407-458;
- Veverka I., „Mihail Kogălniceanu despre dezvoltarea economică a României”, în *PE*, 19, 1966, nr. 7, București, pp. 87-98;
- Veverka I., „Mihail Kogălniceanu et le problème de l'industrie nationale”, în *RRSSE*, 12, 1968, nr. 1, București, pp. 59-73;
- Zub Alexandru, „Asupra unor scrieri ale lui M. Kogălniceanu din epoca Unirii”, în *SRdI*, 23, 1970, nr. 4, București, pp. 769-778;
- Zub Alexandru, „M. Kogălniceanu și rolul școlii în construcția României moderne”, în vol. *Sub semnul lui Clio. Omagiu acad. prof. Ștefan Pascu*, Cluj, 1974, pp. 517-526;
- Zub Alexandru, *Mihail Kogălniceanu (1817-1891). Un fondateur de la Roumanie moderne*, Bucarest, EȘE, 1978, 107 p. (+fig., facs.);
- Zub Alexandru, *Mihail Kogălniceanu, 1817-1891. Bibliografie*, București, EER-EM, 1871, LXXXII + 654 p. (+ facs.);
- Zub Alexandru, *Mihail Kogălniceanu*, București, EȘE, 1984, 108 p.;

F.2. Vasile Alecsandri

- Anineanu Marta, „Din activitatea diplomatică a lui Vasile Alecsandri. Corespondență inedită, 1859-1862”, în *SMIMod*, 2, 1960, București, pp. 257-272;
- Anineanu Marta, „Vasile Alecsandri susține alegerea domnului Unirii”, în *MI*, 16, 1982, nr. 2, București, pp. 24-27;
- Bengescu George, „Grație patriotismului românilor [Vasile Alecsandri – diplomat]”, în *MI*, 23, 1989, nr. 4, pp. 23-26; nr. 5, pp. 29-31;
- Berindei Dan, „Vasile Alecsandri (1821-1890)”, în seria *Diplomați iluștri*, II, 1973, Edit. Politică, București;
- Berindei Dan, „Vasile Alecsandri, diplomatul”, în *SRdI*, 25, 1974, nr. 2, București, pp. 257-264;
- Bodea Cornelia, „Vasile Alecsandri – ctitor de seamă al României moderne”, în *SRdI*, 24, 1971, nr. 6, pp. 1097-1108; în lb. franceză în *RRH*, 10, 1971, nr. 6, pp. 1047-1061;

- Boicu Leonid, „Știri noi despre activitatea lui Vasile Alecsandri ca ministru de Externe [1859-1861]”, în *SCȘII*, 10, 1959, nr. 1-2, Iași, pp. 195-200;
- Cernatony A., „Activitatea politico-diplomatică a lui Vasile Alecsandri”, în *RRSI*, 5, 1971, nr. 3 (13), pp. 153-172; în lb. franceză în *RREI*, 5, 1971, nr. 3, pp. 167-187;
- Nicolescu G. C., *Viața lui Vasile Alecsandri*, București, 1975;
- Piru Alexandru, *Vasile Alecsandri*, București, Edit. Kriterion, 1987, 235 p.;
- Vârgolici Teodor, „V. Alecsandri, sprijinitor al lui Cuza în apărarea Unirii”, în *Familia*, 22, 1986, nr. 1, Oradea, p. 8;

F.3. Dimitrie Bolintineanu

- Costinescu Petre, „Completări la biografia lui Dimitrie Bolintineanu”, în *SAMNB*, 1, 1969, Bălcești pe Topolog, pp. 261-278;
- Nanu Mihail, „Dimitrie Bolintineanu și Unirea [din 1859]”, în *AUBE*, 8, 1959, nr. 15, București, pp. 79-87;
- Păcurariu D. D., *Dimitrie Bolintineanu*, București, Edit. Tineretului, 1969, 151 p.;
- Sabău Flaviu, „Un act ministerial al lui Dimitrie Bolintineanu [1864]”, în *M*, 2, 1971, nr. 3, București, pp. 188-189;
- Toma Eugenia, *Dimitrie Bolintineanu, 1819-1872. Bibliografie*, BCUME Iași, 1972, 78 p.;
- Vârgolici Teodor, „Comentarii franceze despre D. Bolintineanu”, în *RITL*, 18, 1969, nr. 4, București, pp. 597-694;
- Vârgolici Teodor, *Dimitrie Bolintineanu și epoca sa [cu bibliografie]*, București, Edit. Minerva, 1971, 396 p.;

F.4. Alte personalități: Ion C. Brătianu, Nicolae Kretzulescu, Costache Negri, Ion Ghica

- Apostol Cornelia – Ioniță Maria, „Mărturii muzeistice privind personalitatea dr. Nicolae Kretzulescu”, în *RMMM*, 9, 1983, pp. 68-71;
- Apostol Cornelia, „Activitatea diplomatică a lui Costache Negri pentru întărirea autonomiei Principatelor Unite”, în *MN*, 4, 1978, București, pp. 125-130;
- Apostol Cornelia, „Costache Negri (1812-1878)”, în *Făuritori ai unității și independenței naționale*, București, 1983, pp. 219-225;
- Apostol N., „Ion Ghica despre misiunea românilor”, în *AUBF*, 30, 1981, pp. 103-108;
- Berindei Dan, „Costache Negri (1812-1876)”, în seria *Diplomați iluștri*, V, 1986, Edit. Politică, București, pp. 75-140;
- Berindei Dan, „Ion Ghica (1816-1897)”, în seria *Diplomați iluștri*, III, 1976, Edit. Politică, București;
- Bogdan Dan, *Pe urmele lui Ion Ghica*, București, ES-T, 1987, 224 p.;
- Ivanovici Gh., Ivanova C., „Ion Ghica predvestnik metričeskoj sistemî v našej strane (Ion Ghica, precursorul sistemului metric în țara noastră / România)”, în *Noesis*, II, 1974, București, pp. 133-137;
- Păltânea Paul, „Noi contribuții la biografia lui Costache Negri”, în *Danubius*, 2-3, 1969, Galați, pp. 137-147;
- Păltânea Paul, *Viața lui Costache Negri*, Iași, Edit. Junimea, 1985, 280 p.;
- Pippidi Andrei, „Noi manuscrise ale lui C. Negri”, în *AIAXI*, 18, 1981, Iași, pp. 583-596;
- Stan Apostol, „Costache Negri, candidat al Partidei Naționale la tronul Moldovei în ianuarie 1859”, în *Danubius*, 8-9, 1979, Galați, pp. 183-192;
- Stănescu Adrian, „Ion C. Brătianu (1821-1891)”, în vol. *Făuritori ai unității și independenței naționale*, București, 1983, pp. 169-176;

G. Economie și societate: populație, dezvoltare economică, reforme moderne, sectoare economice, apariția muncitorimii;

- „De la originile și începuturile mișcării muncitorești la făurirea partidului politic al proletariatului român [1861-1893]”, în *AdI*, 19, 1973, nr. 6, București, pp. 86-93;

- „*Finanțele țărilor române în perioada Unirii*”, în *Finanțe și credit*, 5, 1959, nr. 1, București, pp. 15-25;
- *100 de ani de la introducerea sistemului metric al României*, București, 1966, 23 p.;
- Apostol Mihai, „*Începuturile industriale ale orașului Ploiești [1856-1900]*”, în vol. *Hrisoave prahovene*, Ploiești, 1971, pp. 12-22;
- Bărbat Al., „*Concepția lui Dionisie Pop Marțian privind relațiile dintre statistică și economie, reflectată în sistemul «Analelor statistice» și «Analelor economice» (1860-1865)*”, în *AȘUIȘE*, 16, 1970, Iași, pp. 13-20;
- Berindei Dan, „*Industria în perioada 1859-1864: Muntenia (I)*”, în *SMIMod*, 7, 1983, București, pp. 115-145;
- Bogza Vasile, „*Unitatea de viață economică a Țărilor Române*”, în *RE*, 1988, nr. 48, București, pp. 15-16;
- Brătescu Gheorghe, *Sănătatea Bucureștilor (1862-1944)*, Edit. Medicală, București, 1970, 192 p. + fig. (perioada 1862-1866, pp. 10-20);
- Burduja I., „*Primele «Note de curs» privind știința financiară din România concepute în 1859 de Ion Ionescu de la Brad*”, în *AȘUIȘE*, 18, 1972, Iași, pp. 179-188;
- Bușe Constantin, „*Comerțul exterior al Moldovei prin portul Galați între anii 1856-1861*”, în *SRdI*, 23, 1970, nr. 2, București, pp. 313-339;
- Bușe Constantin, „*Dezvoltarea orașului Galați (1848-1861)*”, în *SRdI*, 26, 1973, nr. 6, București, pp. 1195-1217 (perioada 1856-1861);
- Bușe Constantin, „*Unele considerații privind viața economică a României între 1862 și 1876*”, în *AUBI*, 22, 1973, nr. 2, București, pp. 49-61 (perioada 1862-1866);
- Buzdugan George, „*O acție [titlu bancar, obligațiune bancară] a Băncii Moldovei din 1857*”, în *SAMNB*, 1971, Bălcești pe Topolog, jud. Vâlcea, pp. 661-663 (+ facs.);
- Cernovodeanu Paul, „*Privilegiul comercial acordat negustorilor englezi în Moldova în 1588 și răsunetul său politic în anii Unirii Principatelor*”, în *RdI*, 31, 1978, nr. 6, București, pp. 1041-1049;
- Chiriță Grigore, „*Date noi privind fabrica de postav de la Târgu-Neamț a lui M. Kogălniceanu*”, în *SRdI*, 17, 1964, nr. 6, București, pp. 1391-1407;
- Chiriță Grigore, „*Din istoria legăturilor economice între Principatele Unite și Transilvania în anii domniei lui Al. I. Cuza*”, în *SMIMod*, 4, 1973, București, pp. 177-236;
- Ciurea Dumitru, „*Date noi privind situația demografică și sanitară din Moldova în anii 1860-1862*”, în *Revista Medico-Chirurgicală*, 66, 1962, nr. 3, Iași, pp. 771-777;
- Constantinescu N. N., „*Începuturile formării și dezvoltării clasei muncitoare în România [1848-1900]*”, în *AdI*, 19, 1973, nr. 4, București, pp. 73-87;
- Ionescu Ștefan, „*Cum a devenit orașul București capitală a României [1859-1862]*”, în *BMIM*, 8, 1971, București, pp. 309-318 (+ fig.);
- Ivanov Igor – Ivanovici Gh., „*Les premiers ateliers pour la confection des mesures et des poids métriques en Roumanie [1864-1866]*”, în *Noesis*, I, 1973, București, pp. 255-260;
- Ivanov Igor – Ivanovici Gh., „*Moments importants dans l'action d'adhésion de la Roumanie à la Convention du Mètre*”, în *Noesis*, II, 1974, București, pp. 169-173;
- Jinga Victor, *Principii și orientări ale comerțului exterior al României (1859-1916)*, Cluj-Napoca, Edit. Dacia, 1975, 276 p. (perioada 1859-1866);
- Liveanu Vasile – Gavrilă Irina, „*Calculator electronic și informații nenumerice. Despre evoluția clasei marilor proprietari funciari în România (1857-1918)*”, în *RdI*, 40, 1987, nr. 2, București, pp. 134-146 (perioada 1857-1866);
- Macovei Adrian, „*La Moldavie et la Valachie, de l'unification économique à l'union politique de 1859*”, în *RRH*, 18, 1979, nr. 4, Bucarest, pp. 759-772;
- Malinovski V. T., „*Aspectele economice ale Unirii țărilor române*”, în *PE*, 12, 1959, nr. 1, pp. 16-24;
- Mărieș Stela, „*Lupta pentru desființarea privilegiilor economice ale supușilor străini în timpul domniei lui Al. I. Cuza*”, în *AMM*, I, 1979, Vaslui, pp. 181-187;
- Mocioiu N., „*Din istoria economică, politică și socială a orașului și județului Brăila în anii Unirii Principatelor*”, în *SdI*, 5, 1963, București, pp. 467-477;

- Neagu Ion, „Aspecte ale epidemiei de holeră din 1865-1866 în județul Prahova și orașul Ploiești”, în vol. *Din istoria luptei antiepidemice în România*, București, Edit. Medicală, 1972, pp. 369-373;
- Negruți Ecaterina, „Despre munca salariată în agricultura Moldovei în preajma legii agrare din 1864”, în *SCȘII*, 10, 1959, nr. 1-2, Iași, pp. 81-118;
- Paradais Claudiu, „O secularizare a averilor mănăstirești în 1859!” (I-III), în *Cronica*, 18, 1983, nr. 17, p. 4; nr. 21, p. 4; nr. 25; p. 6, Iași;
- Pătrașcu Corina, „Uniformizarea măsurilor și greutăților folosite în comerțul Țării Românești, o acțiune de unificare a pieței interne”, în *SRdI*, 21, 1968, nr. 4, București, pp. 667-683;
- Popa Corneliu, „Politica de reforme a lui Alexandru Ioan Cuza. Secularizarea averilor mănăstirești”, în *SAI*, 55-56, 1988, București, pp. 126-133;
- Smaranda Aurică, „Le reglement de navigation de la marine commerciale des Principautés Unies et les idées du prince Al. I. Cuza au sujet de ce normatif”, în *RHID*, 7-8, 1982-1983, Bucarest, pp. 43-53;
- Stan Apostol, „Fiscalitatea în ultimii ani ai domniei lui Cuza Vodă, în lumina unor documente inedite”, în *SRdI*, 23, 1970, nr. 1, București, pp. 81-86;
- Stan Apostol, „Formarea statului național român și semnificația sa pentru dezvoltarea economică”, în vol. *Progresul economic în România, 1877-1977*, București, 1977, pp. 52-64;
- Stan Apostol, „Les Principautés Unies et les conférences télégraphiques de Timișoara (mai 1860 - juin 1862)”, în *RRH*, 10, 1971, nr. 1, București, pp. 63-73;
- Stoica Gheorghe, „Recensământul din anul 1859 organizat de Ion Ionescu de la Brad”, în *RS*, 18, 1969, nr. 5, București, pp. 3-8;
- Turdeanu A., „Proiectul orașului Cuza de la 1860”, în *SCB*, 1960, București, pp. 288-290;
- Țincu Bucur, „Contribuții la istoria căilor ferate din România. Idei și probleme în perioada 1859-1869”, în *SRdI*, 24, 1971, nr. 5, București, pp. 951-962;
- Untaru Gheorghe, „Iarmaroacele din ținuturile sudice ale Moldovei între anii 1800-1864”, în *RA*, 64, 1987, nr. 4, București, pp. 404-425 (perioada 1856-1864);
- Vasile Radu I., „Urbanizare și urbanism în România. Structuri socio-profesionale în orașele din Muntenia (1862)”, în *RS*, 36, 1983, nr. 8, București, pp. 774-801;
- Vitcu Dumitru, „Arendarea ocnelor în Moldova sub regimul Regulamentului Organic (1832-1862)”, în *AIAXI*, 9, 1972, Iași, pp. 29-80 (perioada 1853-1862);
- Vitcu Dumitru, „Comerțul cu sare în Moldova între anii 1832-1862”, în *AȘUII*, 19, 1973, fasc. I, pp. 85-102 (perioada 1853-1862);
- Vitcu Dumitru, „Proiecte de organizare a exploatării ocnelor Moldovei (1832-1862)”, în *CI*, 3, 1972, Iași, pp. 175-193 (perioada 1853-1862);
- Vlad Radu-Dan, „Opinii privind dezvoltarea industriei naționale în anii 1859-1866”, în *RdI*, 42, 1989, nr. 1, București, pp. 59-78;
- Voicu Maria – Naghiu Iosif, „Mărturii documentare despre secularizarea averilor mănăstirești (1863)”, în *CI*, 12-13, 1981-1982, Iași, pp. 627-633;
- Zane Gheorghe, „Caractères généraux du développement de l'industrie roumanie au cours de la seconde moitié du XIX-e siècle”, în *V-e Congrès international d'histoire économique, août 1970*, Leningrad, 1970, tirage-à-part, 10 p. (perioada 1856-1866);
- Zane Gheorghe, „Les problèmes économiques de l'Union à la lumière du message du 6 décembre 1859 d'Alexandru Ioan Couza”, în *RRH*, 5, 1966, nr. 1, Bucarest, pp. 35-46;
- Zane Gheorghe, „Politica economică a principatelor în epoca Unirii și capitalul străin”, în *SRdI*, 12, 1959, nr. 1, București, pp. 223-261;
- Zane Gheorghe, „Probleme de economie financiară în timpul domniei lui Al. I. Cuza”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 261-328;
- Zane Gheorghe, *Industria din România în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Despre stadiile premergătoare industriei mecanizate*, cu o bibliografie, București, Edit. Acad. RSR, 1970, 240 p.; în lb. franceză, Bucarest, Edit. Acad. RSR, 1973, 263 p. (perioada 1856-1866);

H. Evoluții sociale și țărănimea română: țărănimea și perioada Unirii (1856-1859); probleme și frământări sociale (1859-1864); problema agrară în timpul lui Al. I. Cuza; relații agrare

între moșieri și țărani; reforma agrară din 1864, urmările și ecurile sale; aplicarea legii rurale în diferite zone ale țării: compromisuri, abuzuri, nemulțumiri; crize agrare.

- Adăniloiaie Nichita – Berindei Dan, „Legiuirile agrare din 1864”, în *Lupta de clasă*, 44, 1964, nr. 7, București, pp. 67-81;
- Adăniloiaie Nichita, „Aportul țărănimii la înfăptuirea Unirii Principatelor Române”, în *Historica*, 1, 1970, Craiova, pp. 111-117;
- Adăniloiaie Nichita, „Considerații asupra legii rurale din 1864”, în *SAI*, 6, 1964, București, pp. 115-161;
- Adăniloiaie Nichita, „Cuza Vodă și problema agrară”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 329-362;
- Adăniloiaie Nichita, „Ion Roată și reforma agrară din 1864”, în vol. *Omagiu lui P. Constantinescu-Iași cu prilejul împlinirii a 70 de ani*, București, Edit. Acad. RPR, 1965, pp. 513-525 (+ facs.);
- Adăniloiaie Nichita, „La paysannerie et le prince Couza”, în *RRH*, 5, 1966, nr. 1, Bucarest, pp. 55-63;
- Adăniloiaie Nichita, „Țărăimea și Cuza Vodă”, în *SRdI*, 19, 1966, nr. 1, București, pp. 33-39;
- Adăniloiaie Nichita, Vlad Matei, „Rolul masei populare în făurirea unirii țărilor române”, în *SRdI*, 12, 1959, nr. 1, București, pp. 77-106;
- Alexandrescu Mircea – Svințiu Toma, „Aplicarea legii rurale din 1864 în județul Dâmbovița”, în *Valachica*, 1, 1969, Târgoviște, pp. 93-105;
- Anghel Alexandra, „Aspecte privind aplicarea legii rurale din 1864 în jud. Dolj”, în *SRdI*, 13, 1960, nr. 4, București, pp. 201-220;
- Anisescu Ilie, „Țăranii luptători pentru unirea țărilor române și libertate”, în *MMS*, 44, 1968, nr. 1-2, Iași, pp. 89-90;
- Bardașu Petre, „Pământ și săteni în deceniul premergător aplicării legii rurale din 1864 în județul Vâlcea”, în *SAMNB*, 7-8, 1975-1976, Bălcești pe Topolog, Vâlcea, pp. 163-189 (perioada 1854-1864);
- Bejan C. – Duță Al., „Aplicarea reformei agrare de la 1864 în sudul Moldovei, oglindită în procesele dintre țărani și moșieri”, în *CAM*, 1980, nr. 3, Iași, pp. 135-136;
- Berindei Dan, „Aspecte ale problemei agrare în Țara Românească la începutul domniei lui Cuza Vodă [1859-1861]”, în *SMIMod*, 1, 1957, București, pp. 167-245;
- Berindei Dan, „Câteva știri noi cu privire la Ion Roată”, în *SCȘII*, 9, 1958, fasc. 1-2, Iași, pp. 152-158;
- Berindei Dan, „Frământări orășenești din noiembrie 1860 în Țara Românească. Tulburările de la Craiova și Ploiești”, în *SAI*, 1, 1956, București, pp. 265-313;
- Berindei Dan, „Frământări politice și sociale în jurul alegerii domnitorului Al. I. Cuza în Țara Românească”, în *SRdI*, 8, 1955, nr. 2, București, pp. 51-74;
- Berindei Dan, „Frământări social-politice bucureștene în anii 1859-1862”, în *MIM*, 1964, București, pp. 81-100;
- Berindei Dan, „La paysannerie et la Roumanie moderne”, în *RRH*, 20, 1981, nr. 4, Bucarest, pp. 717-726;
- Berindei Dan, „Lupta de clasă a țărănimii din Principate în perioada formării și organizării statului național [1856-1863]”, în *SAMNB*, 1971, Bălcești pe Topolog, Vâlcea, pp. 85-112;
- Berindei Dan, „Mișcarea țărănească condusă de Mircea Mălăeru (ianuarie 1862 stil vechi)”, în *BSARPRȘIF*, 3, 1951, București, pp. 37-63;
- Berindei Dan, „Reforma agrară în Principatele Unite în contextul evoluției agrare din centrul și sud-estul Europei”, în vol. *Lucrările comisiei mixte de istorie româno-ungare*, București, Edit. Acad. RSR, 1977, pp. 129-136;
- Berindei Dan, „Știri noi cu privire la Mircea Mălăeru și la mișcarea țărănească din 1862”, în *SRdI*, 8, 1955, nr. 4, București, pp. 95-101;
- Berindei Dan, „Țărăimea muntenă și evenimentele din 22-24 ianuarie 1859”, în *SRdI*, 18, 1965, nr. 4, București, pp. 871-878;
- Boicu Leonid, „Înnnoirea structurii social-economice a României în anii domniei lui Cuza Vodă”, în *AlIAXI*, 10, 1973, Iași, pp. 449-452;

- Boncu C., „Cu privire la aplicarea legii rurale din 1864 în județul Prahova”, în *SAI*, 6, 1964, București, pp. 185-197;
- Botezatu Liviu – Roșca-Rosen Maria, „Proiecte de reformă agrară în dezbaterile parlamentare din România în primăvara anului 1864 [până la lovitură de stat de la 2 mai]”, în *SUBBSH*, 10, 1965, fasc. 2, Cluj, pp. 79-99;
- Botezatu Liviu, „Problema agrară în dezbaterile parlamentare din România în anul 1862”, în *SUBBSH*, 6, 1961, fasc. 1, București, pp. 107-138;
- Căncea Paraschiva, „Date privind țărănimea embaticară între anii 1864-1921 în fonduri ale Arhivelor statului din București”, în *RA*, 12, 1969, nr. 2, București, pp. 127-143;
- Carcadia Georgeta, „Consecințele aplicării reformei agrare din 1864, în fostul județ Putna”, în *SC – Vrancea*, 1, 1978, Focșani, pp. 109-123;
- Cărăbiș Vasile, „Aplicarea reformei agrare din 1864 în județul Gorj”, în *Rdl*, 29, 1976, nr. 2, București, pp. 233-239;
- Corfus Ilie, *L'agriculture en Valachie depuis la revolution de 1848 jusqu'à la réforme de 1864*, București, Edit. Acad. RSR, 1976, 216 p. (perioada 1856-1864);
- Cristea Gheorghe, „Anteproiecte ale primei legi de tocmeli (învoielii) agricole”, în *SRdl*, 25, 1972, nr. 3, București, pp. 511-527;
- Cristea Gheorghe, „Criza agrară din 1865-1866 și consecințele sale social-economice”, în *SMIMod*, V, 1975, București, pp. 101-136;
- Cristian Marin A. – Cristian Ilie A., „Date privind aplicarea legii rurale de la 1864 în județul Vlașca”, în *RS*, 29, 1980, nr. 5, București, pp. 39-47;
- Cristian Marin Alexandru, „Aplicarea legii rurale din 1864 în județul Ilfov”, în *Rdl*, 32, 1979, nr. 3, București, pp. 525-545;
- Cristian Marin Alexandru, „Din istoria anului 1864: împrăștierea înșurăteilor în județul Ilfov”, în *RS*, 26, 1977, nr. 11, București, pp. 49-56;
- Diculescu Vladimir, „Contribuții la studiul ideologiei agrare în Țara Românească și Moldova (1857-1860)”, în *AIACN*, 27, 1985-1986, Cluj-Napoca, pp. 185-202;
- Florea I., „Reforma agrară din anul 1864 pe moșia Golești”, în *SCI – Golești*, 3, 1980, pp. 171-178;
- Georgescu-Buzău Gh., „Deposedarea clăcașilor de loturile lor [1859-1864]”, în *RA*, 12, 1969, nr. 1, București, pp. 95-104;
- Giurescu C. C., „Suprafața moșilor mănăstirești secularizate în 1863”, în *SRdl*, 12, 1959, nr. 2, București, pp. 148-157;
- Ionescu Dimitrie Gh., „Aplicarea legii rurale din 1864 din județul Buzău”, în *SAI*, 6, 1964, București, pp. 163-184;
- Maciu Vasile, „Poziția claselor sociale față de Unirea Principatelor Române”, în *RdF*, 13, 1966, nr. 1, București, pp. 3-12;
- Măneanu Mite, „Reforma agrară din 1864 în județul Mehedinți”, în *Mehedinți – istorie și cultură*, II, 1980, Drobeta-Turnu Severin, pp. 347-353;
- Nițulescu Gabriela, „Reforma agrară din anul 1864 în satele Bogați, Botești, Glimbocata, Greci și Suseni”, în *SC-MCM*, 3, 1984, Câmpulung-Muscel, Argeș, pp. 115-118;
- Pascu Ștefan, „La question agricole dans les Pays Roumains à l'époque moderne (jusqu'à la réforme de 1864)”, în *RRH*, 9, 1979, nr. 4, București, pp. 661-676;
- Pătroiș I., „Aspecte ale relațiilor dintre țărani și proprietari în Oltenia în preajma reformei agrare din 1864”, în *AUCIGF*, 1, 1972, Craiova, pp. 34-44;
- Petrescu Ileana, „Relațiile agrare din Oltenia de la 1821 la 1864. Izvoarele și istoriografia problemei”, în *Contribuții istorice*, II, 1976, Craiova, pp. 3-46 (perioada 1856-1864);
- Popa Victor, „Problema învoielilor agricole din Țara Românească și Moldova în perioada dintre 1848-1868”, în *SUBBSH*, 6, 1961, fasc. 1, Cluj, pp. 91-106 (perioada 1856-1866);
- Popovici Valerian, „Probleme sociale în dezbaterile Divanului ad-hoc al Moldovei”, în *SCȘII*, 10, 1959, nr. 1-2, Iași, pp. 1-35;
- Purece Sergiu, „Lupta țărâniei vâlcene pentru dreptate socială în deceniul premergător Unirii Principatelor”, în *Buridava*, 4, 1982, Râmnicu Vâlcea, pp. 131-142;
- Roman Ștefan, „Urmări ale aplicării reformei agrare din 1864 în județul Dolj”, în *Rdl*, 30, 1977, nr. 8, București, pp. 1509-1517;

- Smochină Al., „*Ideile lui '48 în reformele lui Cuza*”, în *SAMNB*, 1, 1969, Bălcești pe Topolog, Vâlcea, pp. 177-183;
- Speri C., „*Unele aspecte ale aplicării legii rurale din 1864 la Pitești*”, în *SAI*, 3, 1961, București, pp. 261-267;
- Tudor Sandu, „*Din frământările țărănimii buzoiene în vremea Divanului ad-hoc [1857]*”, în *SAI*, 10, 1967, București, pp. 195-231;
- Ungureanu Gheorghe, „*Țărănimea din Moldova și unirea țărilor române*”, în *RA*, 2, 1959, nr. 1, București, pp. 125-134;
- Vidis G., „*Aplicarea reformei agrare de la 1864 pe teritoriul județului Brăila, oglindită în documente*”, în *Istros*, 2-4, 1981-1983, Brăila, pp. 369-378;
- Vitcu Dumitru – Macovei Adrian, „*Frământări țărănești în Moldova între anii 1848-1859*”, în *ALLAXI*, 14, 1977, Iași, pp. 55-85 (perioada 1856-1859);
- Zane Gheorghe, „*La loi rurale de 1864 et l'héritage idéologique de 1848*”, în *RRH*, 3, 1964, nr. 2, Bucarest, pp. 213-225;

I. Cultura și societatea românească pe calea modernizării: evoluții culturale, acumulări și valorificări ideologice: conștiință națională, ecurile faptelor istorice, comemorări ale personalităților istorice; învățământ; literatură, artă; presă; Unirea din 1859, domnitorul Al. I. Cuza: aniversări, evocări, partizanat, adversități; localități în lupta pentru Unire și modernizare;

- 24 ianuarie 1859 și perspectivele deschise instrucțiunii publice din România, în *RdP*, 15, 1966, nr. 1, București, pp. 5-13;
- Adâniloiaie Nichita – Smarandache Gh., „*Școala secundară din București în perioada 1864-1877*”, în *SAI*, 49-50, 1984, București, pp. 52-70 (perioada 1864-1866);
- Adâniloiaie Nichita, „*Personalitatea istorică a lui Al. I. Cuza (cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la nașterea sa)*”, în *SRdI*, 23, 1970, nr. 5, București, pp. 897-913;
- Adăscăliței V., „*Imaginea lui Cuza Vodă în folclor*”, în *Iașul Literar*, 19, 1959, nr. 1, Iași, pp. 81-89;
- Almaș Dumitru, „*Alexandru Ioan Cuza și făurirea României moderne*”, în *Lupta de clasă*, 50, 1970, nr. 3, București, pp. 56-65;
- Apostol Cornelia, „*Alexandru Ioan Cuza (1820-1873)*”, în vol. *Făuritori ai unității și independenței naționale*, București, pp. 177-184;
- Bărbulescu Simion, „*Scritorii și Unirea Principatelor*”, în *Argeș*, 23, 1988, nr. 1, Pitești, pp. 10-11;
- Berindei Dan, „*«Palatul Cuza» din Iași și proprietarii săi din secolul XIX*”, în *BMI*, 40, 1971, nr. 1, București, pp. 49-52 (+ fig.);
- Berindei Dan, „*Al. I. Cuza: o viață consacrată făuririi statului român modern*”, în *ES*, 53, 1973, nr. 10, București, pp. 36-39;
- Berindei Dan, „*C. A. Rosetti și făurirea României moderne*”, în *MSSJAR*, 10, 1985, București, pp. 109-114;
- Berindei Dan, „*Dezvoltarea presei bucureștene în perioada formării și organizării statului național român [1856-1864]*”, în *SRdI*, 15, 1962, nr. 3, București, pp. 666-684;
- Berindei Dan, „*Învățământul în anii Unirii țărilor române (1856-1862)*”, în *RdP*, 8, 1959, nr. 1, București, pp. 76-92;
- Berindei Dan, „*La lutte pour l'unité de l'Italie reflétée dans la presse des Principautés Unies (1859-1869)*”, în *RRH*, 2, 1963, nr. 1, Bucarest, pp. 101-114;
- Berindei Dan, „*Legături culturale dintre Transilvania și Principate în perioada formării și organizării statului național român [1855-1864]*”, în *Cumidava*, 3, 1969, Brașov, pp. 259-269;
- Berindei Dan, „*Propaganda internă pentru Unirea Principatelor în perioada Adunărilor ad-hoc [1857]*”, în *RdI*, 37, 1984, nr. 9, București, pp. 854-868;
- Berindei Dan, „*Unirea și Cuza Vodă*”, în *ES*, 54, 1974, nr. 2, București, pp. 36-37;
- Berlescu Dumitru, „*Al. I. Cuza – cititor al Universității din Iași [1860]*”, în *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 466-477;
- Bocșan Nicolae, „*Transilvania și Unirea de la 1859. Implicații culturale*”, în *AILACN*, 27, 1985-1986, Cluj-Napoca, pp. 485-504;

- Boicu Leonid – Ciobanu Veniamin, „*Alexandru Ioan Cuza et son époque vue par l'historien polonais Juliusz Demel*”, în *RRH*, 18, 1979, nr. 2, Bucurest, pp. 381-390;
- Bozgan Ovidiu, „*The University of Bucharest, 1864-1989*”, în *AUBI*, 38, 1989, București, pp. 39-54;
- Buculei Toader, *O vatră de lumină seculară. Liceul de matematică-fizică «Nicolae Bălcescu» din Brăila, jubileul de 125 de ani, 1863-1988*, Galați, 1988, 283 p. (perioada începuturilor, 1863-1866);
- Bucur Marin, „*Entre les martyres et l'espoir. Michelet et les revolutionnaires roumains [1848-1859]*”, în *Europe*, 51, novembre-décembre, 1973, pp. 203-213;
- Bunea Aurelia, „*Ecoul Unirii Țării Românești și Moldovei în presa din Transilvania*”, în *SUBBSH*, 4, 1959, fasc. 1, Cluj, pp. 91-105;
- Bușe Constantin, „*Cu privire la ecoul masacrelor din Siria și Liban din 1860 în Principatele Unite*”, în *AUBI*, 15, 1966, București, pp. 197-201;
- Buzatu Gheorghe, „*Jassy – ville de trois unions*”, în *RPH*, 8, 1983, nr. 4, Bucurest, pp. 102-111 (unirea din 1859);
- Buzera Alexie A., „*Cântece inedite care au răsunit la Craiova în preajma Unirii Principatelor Române*”, în *MO*, 36, 1984, nr. 1-2, Craiova, pp. 39-42;
- Buzera Alexie A., „*O predică pentru Unire a preotului Mihail Amzulescu rostită la biserica Madona-Dudu din Craiova în anul 1857*”, în *MO*, 36, 1984, nr. 1-2, Craiova, pp. 43-46;
- Cernatoni Alexandru – Ursu Ioana, „*România își făuresc istoria [Istoricii străini despre Unirea din 1859]*”, în *MI*, 19, 1985, nr. 1, București, pp. 26-28;
- Chiriță Grigore, „*Transilvania în conștiința politică românească (1859-1862). Contribuții documentare*”, în *RdI*, 41, 1988, nr. 12, București, pp. 1147-1164;
- Ciulei Ștefan G. – Ciulei Ecaterina – Galeru Dan, „*O propunere de invenție din 1860 a medicului veterinar Ioan Cuparencu*”, în *Apărarea sănătății ieri și azi*, București, Edit. Medicală, 1984, pp. 239-241;
- Ciurea Dumitru, „*Alexandru Ioan Cuza și rolul personalității*”, în *AllAXI*, 10, 1973, Iași, pp. 445-448;
- Clapa Gheorghe, „*Despre cel dintâi monument ridicat în memoria lui Cuza Vodă [com. Grivița, jud. Tutova]*”, în *Bârladul odinioară și astăzi. Oameni și fapte*, II, 1982, Bârlad, pp. 515-519;
- Cojocar Ion, *Școlile tehnice profesionale și de specialitate din statul român (1864-1918)*, București, EDP, 1971, 249 p. (perioada 1864-1866);
- Columbeanu Sergiu, „*Centenarul Unirii în presa și publicațiile din țara noastră [1959]*”, în *SRdI*, 12, 1959, nr. 1, București, pp. 325-331;
- Copoiu Nicolae – Hurezeanu Damian, „*L'union des Principautés Roumaines (1859) reflétée dans la pensée socialiste de Roumanie jusqu'à la première guerre mondiale*”, în *RRH*, 5, 1966, nr. 1, Bucurest, pp. 77-88;
- Cristian Vasile, „*Al. I. Cuza față de problemele învățământului și culturii naționale*”, în *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 445-465;
- Cristian Vasile, „*Epoca Unirii în istoriografia străină*”, în vol. *Unirea Principatelor și puterile europene*, București, Edit. Acad. RSR, 1984, pp. 248-280; în *AllAXI*, 17, 1980, Iași, pp. 21-55;
- Cristian Vasile, „*Les intellectuels en tant que leaders politiques dans la modernisation de la société roumaine*”, în *NEH*, VI-2, 1980, Bucurest, Edit. Acad. RSR, pp. 25-37;
- Cristocea Spiridon – Trimbaciu Ștefan, „*Aspecte ale învățământului public sătesc în fostul județ Muscel între anii 1857-1864*”, în *SC-MCM*, 1981, Câmpulung Muscel, Argeș, pp. 101-120;
- Deac Augustin, „*Lupta românilor pentru unitate și independență națională reflectată în opera lui Karl Marx*”, în *AdI*, 29, 1983, nr. 2, București, pp. 127-133;
- Dobre Alexandru, „*Alexandru Ioan Cuza - fondator și membru donator al Societății Academice Române*”, în *MSSJAR*, 4, 1979, București, pp. 149-159;
- Dobre Alexandru, „*Istoria – mijloc minunat al vieții naționale (1861-1866) – [ASTRA și Academia Română]*”, în *MI*, 21, 1987, nr. 6, București, pp. 40-42;
- Dragomir N., „*Un preot din Roma [Dimitrie Mateaș], luptător pentru unirea țărilor române*”, în *BOR*, 77, 1959, nr. 1, București, pp. 53-58;

- Dumitrescu Constantin I., „Învățămintul sătesc în județul Argeș (1848-1864)”, în *SC-Pitești*, 5, 1980, Pitești, pp. 303-310 (perioada 1856-1864);
- Dumitrescu Constantin, „Aplicarea legii instrucțiunii publice din 1864 în satele din județul Argeș”, în *SCI-Golești*, 1974, Argeș, pp. 389-396;
- Duțu Alexandru – Barbosa Octavian, „Contribuții la istoria bibliografiei românești în vremea Unirii Principatelor”, în *SCB*, 11, 1957, București, pp. 185-198;
- Ene Virgiliu, „Unirea [din 1859] și scriitorii”, în *Almanahul literar*, 1989, București, pp. 10-13;
- Frunză M., „Cele dintâi cursuri de literatură română la Universitatea din Iași (1860-1900)”, în *AȘUIIFilol*, 8, 1962, Iași, pp. 97-128 (perioada 1860-1866);
- Frunzetti Ion, „Pictorii și Unirea țărilor române”, în *SCIA*, 6, 1959, nr. 1, București, pp. 81-96;
- *Gândirea social-politică despre Unire (1859)*, sub îngrijirea lui P. Constantinescu-Iași și Dan Berindei, București, Edit. Politică, 1966, 358 p.;
- Georgescu V. Al., „Dezvoltarea învățămintului juridic în Principatele Române în perioada Unirii. Cu prilejul a 100 de ani de la înființarea facultăților juridice din București și Iași”, în *SCJ*, 4, 1959, nr. 2, București, pp. 521-542;
- Gherman Mircea, „Iacob Mureșianu și cauza Unirii”, în *Vatra*, 15, 1985, nr. 2, Târgu-Mureș, p. 167 C;
- Gianfelici Paolo, „L'Unione dei Principati Romeni e l'opinione pubblica italiana”, în *AIAXI*, 16, 1979, Iași, pp. 155-165;
- Giurescu C. C., „Alexandru Ioan Cuza la Viena”, în *RA*, 9, 1966, nr. 2, București, pp. 139-143;
- Giurescu C. C., „Cuza Vodă în amintirea poporului român”, în *SRdI*, 19, 1966, nr. 1, București, pp. 41-46;
- Giurescu Constantin C., „Alexandru Ioan Cuza, personalité européenne”, în *RRH*, 12, 1973, nr. 3, Bucarest, pp. 533-548;
- Giurescu Constantin C., „Alexandru Ioan Cuza”, în *BCNRSR-UNESCO*, 12, 1970, nr. 1, pp. 66-69;
- Giurescu Constantin C., „Contribuții la istoria învățămintului nostru superior în vremea lui Alexandru Ioan Cuza”, în *RIȘ*, 8, 1966, nr. 2, București, pp. 72-81 (+ fig.);
- Giurescu Constantin C., „Cuza Vodă în amintirea poporului român”, în *SRdI*, 19, 1966, nr. 1, București, pp. 41-46; în lb. franceză, în *RRH*, 5, 1966, nr. 1, Bucarest, pp. 47-53;
- Giurescu Constantin C., „Personalitatea lui Al. I. Cuza”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 7-24;
- Glück Eugen, „Ecoul Unirii Principatelor în presa orădeană”, în *Ziridava*, 9, 1978, Arad, pp. 91-94;
- Göllner Carol, „Ecourile Unirii Principatelor în presa germană din Transilvania”, în vol. *Studii privind Unirea Principatelor*, 1960, București, pp. 467-476;
- Grecu V., „Ecouri ale Unirii Principatelor în Transilvania”, în *Lucrări științifice*, 1, 1967, Oradea, pp. 99-122;
- Grigoraș Nicolae, „Alexandru Ioan Cuza. La o sută de ani de la moarte”, în *MMS*, 40, 1973, nr. 5-6, Iași, pp. 353-368;
- Grigoraș Nicolae, „Alexandru Iona Cuza și Iașii”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 478-502;
- Hațeganu Lucia, „«Hora Unirii» într-un manuscris albaulian de la 1881. aparținând dascălului Nicolae Munteanu”, în *Apulum*, 19, 1981, Alba Iulia, pp. 311-317;
- Huminiuc-Teclean Maria, „Istoria patriei în școala românească din anii domniei lui Al. I. Cuza”, în *CI*, 2, 1971, Iași, pp. 183-190;
- Hurezeanu Damian, „Renașterea națională – fenomen constitutiv al formării României moderne (Adunările ad-hoc – 1857 și problemele civilizației române moderne)”, în *Rdl*, 42, 1989, nr. 1, București, pp. 9-30;
- Husar Alexandru, „Cultura în vremea lui Cuza”, în *Viața Românească*, 79, 1984, nr. 1, București, pp. 17-22;
- Huțanu Dumitru, „Focșanii în lupta pentru unitate națională”, în *SC-Vrancea*, 1, 1978, Focșani, pp. 125-131;
- Ilin Stancu, „O «dinastie» de cărturari și «sacra cauză a Unirii» [Hașdeu]”, în *MSSFLAAR*, 8, 1986, București, pp. 145-153;

- Ionașcu Ion, „Condițiile edificării palatului «Academiei» (Universității) din București în anii 1857-1864”, în *MIM*, 3, 1965, București, pp. 105-118 (+ fig., facs.);
- Ionescu Cleopatra, „Idea de unitate națională în secolul al XIX-lea pe teritoriul județului Dâmbovița”, în vol. *Dâmbovița – vatră de istorie*, Târgoviște, 1981, pp. 101-110;
- Ionescu Gion, „Un elev seminarist întâmpină pe domnitorul Alexandru Ioan Cuza la Buzău”, în *GB*, 51, 1982, nr. 1-3, pp. 148-154;
- Ionescu Matei, „Însemnătatea istorică a Unirii Principatelor: 24 ianuarie 1859”, în *RRSI*, 13, 1979, nr. 1, București, pp. 99-111; în lb. franceză în *RREI*, 13, 1979, nr. 1, Bucarest, pp. 111-125;
- Isac Virginia, „Sărbătorirea zilei de 24 ianuarie la Iași, câteva știri dintre anii 1860 și 1909”, în *CI*, 1, 1970, Iași, pp. 51-57;
- Isac Virginia, „Titu Maiorescu despre Cuza”, în *Cronica*, 12, 1977, nr. 27, Iași, p. 7;
- Isar Nicolae, „«Muzeul Național», o veche revistă de popularizare științifică (1857-1860)”, în *Presa noastră*, 30, 1986, nr. 10-11, București, pp. 39-42;
- Isar Nicolae, „A. Ubicini și cauza Unirii Principatelor”, în *RdI*, 40, 1987, nr. 1, București, pp. 23-37;
- Isar Nicolae, „Contribuția fondatorilor școlii române de drept la propaganda unionistă (1857-1859)”, în *RdI*, 37, 1984, nr. 1, București, pp. 29-46;
- Iscu G. D., „Contribuții privind învățământul la sate în Țara Românească și Moldova în anii 1849-1864”, *RdP*, 27, 1978, nr. 5, București, pp. 57-61 (perioada 1856-1864);
- *Istoria Universității din Iași, 1860-1985*, redactori responsabili: Gh. Platon, V. Cristian, Iași, Edit. Junimea, 1985, 283 p. (perioada 1860-1865);
- Ivănescu Dumitru, „Contribuții la biografia lui Al. I. Cuza înainte de domnie [1820-1859]”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 51-86;
- Lascu Nicolae, „Popasul domnitorului Alexandru Ioan Cuza la Deva, în drum spre exil”, în *Sargeția*, 16-17, 1982-1983, Deva, pp. 411-416;
- Lupescu Ioan, *Monumentele Unirii*, ES-T, 1985, 231 p.;
- Lupu Marin A., „Importanța istorică și social-economică a Unirii Principatelor Române”, în *PE*, 19, 1966, nr. 1, București, pp. 34-49;
- Lupu Ștefan, „Ecoul Unirii Principatelor pe meleagurile năsăudene”, în *File de istorie*, Muzeul de istorie, Bistrița, 1971, pp. 169-177;
- Maciu Vasile, „L'Union de la Moldavie et de la Valachie dans l'oeuvre historique de A. D. Xenopol”, în *NEH*, 11, 1960, Bucarest, pp. 407-440;
- Maciu Vasile, „Personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza”, în *AdI*, 19, 1973, nr. 2, București, pp. 74-90;
- *Manifestări consacrate aniversării a 107 ani de la înfăptuirea Unirii Principatelor Române*, în *AdI*, 12, 1966, nr. 1, București, pp. 168-172;
- Manole Petre – Eftimie Dumitru, „Contribuții la istoria școlii sătenești din partea stângă a Oltului (1848-1864)”, în *Studii vâlcene*, 6, 1983, Râmnicu Vâlcea, pp. 195-202 (perioada 1856-1864);
- Marcea Pompiliu, „Unirea țărilor române în poezia vremii”, în *AUBFilol*, 8, 1959, nr. 15, București, pp. 89-99;
- Marin I. D., „Primii 30 de ani din viața școlilor comunale din județul Botoșani (1864-1894)”, în *SAI*, 3, 1966, București, pp. 185-207 (perioada 1864-1866);
- Marinescu Constantin Gh., „V. A. Urechea și unitatea național-statală a românilor”, în *MSSJAR*, 9, 1984, București, pp. 112-125;
- Marinoiu Costea, „Învățământul în județul Vâlcea între anii 1848-1865”, în vol. *Școala vâlceană pe coordonatele socialismului*, 1974, Râmnicu Vâlcea, pp. 15-20 (perioada 1856-1865);
- Mesrobeanu Anton, „Ecoul unirii țărilor române în presa transilvăneană”, în *SCȘII*, 10, 1959, Iași, pp. 175-185;
- Mincev D. N., „Le gouvernement de Prince Cuza vu par la presse bulgare de l'époque”, în *EB*, 7, 1968, Sofia, pp. 207-220;
- Moraru S., „Un aspect al aplicării legii instrucțiunii din 1864 în orașul Caracal: «Institutul Pedagogic»”, în *SAI*, 11, 1968, București, pp. 233-247;

- Mureșan Ovidiu, „*Ecoul Unirii Principatelor în Transilvania*”, în *Steaua*, 37, 1986, nr. 1, Cluj-Napoca, pp. 11-12;
- Nazare Ghiță, „*Manifestarea spiritului unionist în Moldova (1848-1859). Contribuții gălățene*”, în *Danubius*, 11-12, 1984-1985, Galați, pp. 161-165;
- Neamțu Gelu, „*Același scop dincolo și dincoace de Carpați [Lupta pentru unitate națională - 1859]*”, în *MI*, 20, 1986, nr. 1, București, pp. 10-13;
- Negru Radu, „*Pictorii și idealul Unirii [1859]*”, în *Cronica*, 19, 1984, nr. 1, Iași, p. 3;
- Negru Radu, „*Portretul lui Alexandru Ioan Cuza*”, în *Cronica*, 19, 1984, nr. 3, Iași, p. 3;
- Nicola Traian, „*Bârladul în perioada Unirii*”, în *Bârladul odinioară și astăzi*, 1, 1980, Bârlad, pp. 79-86;
- Niculae Vasile, „*Unirea Principatelor în tradițiile mișcării muncitorești și socialiste ale PCR*”, în *Adl*, 30, 1984, nr. 1, București, pp. 82-89;
- *O viață de lumină (1860-1980). Schiță monografică a Liceului «Gheorghe Lazăr» din București*, lucrare îngrijită și prefată de Tudor Opreș, București, 1981, 285 p. (perioada 1860-1866);
- Oprea Nedelcu, „*Dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza în paginile gazetei «Steaua Dunării. Zimbrul și Vulturul»*”, în *Danubius*, 6-7, 1972-1973, Galați, pp. 127-137;
- Oțetea Andrei, „*Însemnătatea istorică a Unirii*”, în *SRdI*, 12, 1959, nr. 1, București, pp. 21-41;
- Palade Vasile, „*Alexandru Ioan Cuza, fiu al Bârladului*”, în vol. *Bârladul odinioară și astăzi*, 1, 1980, Bârlad, pp. 21-27;
- Paleolog Andrei, „*«Bibliotecae Ruginossensis». O propunere de reconstituire*”, în *Valori bibliofile din patrimoniul cultural național*, II, 1983, București, pp. 90-94;
- Pantazi Radu, „*Unirea reflectată în ideologia epocii*”, în *RdF*, 13, 1966, nr. 1, București, pp. 13-18;
- Papadopol-Calimah Constantin, „*O comemorare care nu trebuie uitată: apariția timbrului poștal (1858)*”, în *Forum*, 21, 1979, nr. 11, București, pp. 83-84;
- Pascu Ștefan, „*Ecoul Unirii Țării Românești și Moldovei în Transilvania*”, în vol. *Studii privind Unirea Principatelor*, București, 1960, pp. 455-472;
- Pavel Anghel, „*«Concordia» și lupta pentru unirea Principatelor Române*”, în *RMMM*, 1, 1976, București, pp. 57-59;
- Pălăncănu Elena, „*Semicentenarul Unirii Principatelor Române în documente inedite. Acțiunile Ligii culturale pentru aniversarea semicentenarului*”, în *MN*, 6, 1982, București, pp. 255-260;
- Petrovanu Vasile, „*Istoricul Școlii Normale «Vasile Lupu» - [Iași]*”, în vol. *Omagiu. 125 de ani de la înființare 1855-1980*, Iași, 1980, pp. 27-56 (perioada 1855-1864);
- Platon Gheorghe, „*Alexandru Ioan Cuza. La 100 de ani de la moarte*”, în *AȘUII*, 19, 1973, fasc. 1, Iași, pp. III-XVI;
- Popa Gheorghe, „*Unul din primele monumente ridicate lui Cuza Vodă la Mărășești (1908)*”, în *H*, 5, 1983, Botoșani, pp. 479-486;
- Popa Viorica – Popa Valdemar, „*O prestigioasă instituție de educație și cultură românească [Liceul «Matei Basarab» din București - 1859]*”, în *RdP*, 34, 1985, nr. 11, București, pp. 60-62;
- Popovici Ioan, „*O spadă din perioada Unirii Principatelor la Muzeul Județean Arad*”, în *Ziridava*, 14, 1982, Arad, pp. 599-604;
- Porțeanu Al., „*Centenarul Unirii în presa și publicațiile din străinătate [1959]*”, în *SRdI*, 12, 1959, nr. 1, București, pp. 331-334;
- Porțeanu Alexandru, „*Sărbătorirea aniversării a 150 de ani de la nașterea lui Alexandru Ioan Cuza*”, în *SRdI*, 23, 1970, nr. 4, București, pp. 807-813;
- Ralea Mihail, „*Aspecte social-culturale ale Unirii*”, în vol. *Studii privind Unirea Principatelor*, București, 1960, pp. 5-9;
- Rădulescu-Valasoglu Irina, „*L'Institution de la presse dans la Moldavie des années 1857-1863, protectrice des droits des Roumains*”, în *RHID*, 10, 1985, Bucarest, pp. 81-92;
- Rădulescu-Zoner Șerban, „*Opinia publică unanim unionistă*”, în *MI*, 14, 1980, nr. 1, București, pp. 34-37;
- Sârbu Cristina, „*Primele reprezentatii wagneriene în România (1863-1920)*”, în *SCIA-TMC*, 35, 1988, București, 67-71 (perioada 1863-1866);

- Simionescu Cristofor I., „ASTRA și Țările Române”, în vol. *ASTRA 1861-1950*, Sibiu, 1987, pp. 31-34 (perioada 1861-1866);
- Smarandache Gheorghe, „Școala secundară bucureșteană între anii 1859-1864”, în *SAI*, 47-48, 1983, București, pp. 111-122;
- Smochină Al., „Ideile lui '48 în reformele lui Cuza”, în *SAMNB*, 1, 1969, Bălcești pe Topolog, Vâlcea, pp. 177-183;
- Solcanu Ion I., „Unirea din 1859 și afirmarea valorilor culturii naționale”, în vol. *Istorie și civilizație*, UI, FLF, Iași, 1988, pp. 575-586;
- Spiru Ion, „Alexandru I. Cuza de-a pururi în conștiința poporului român”, în *GB*, 53, 1984, nr. 1-2, București, pp. 115-122;
- Stan Apostol, „Revoluția pașoptistă reflectată în conștiința politică a României moderne (1859-1877)”, în vol. *Revoluția de la 1848 în țările române*, București, Edit. Acad. RSR, 1974, pp. 201-226;
- Stan Constantin I., „Unirea Moldovei cu Muntenia în conștiința poporului român”, în *Forum*, 31, 1989, nr. 1, București, pp. 32-36;
- Stan Valeriu, „Un interviu cu domnitorul Alexandru Ioan Cuza”, în *RdI*, 37, 1984, nr. 1, București, pp. 77-87;
- Stoica Marin, „Contribuția unor oameni de cultură de la mijlocul secolului al XIX-lea, cu preocupări și în domeniul școlii, la realizarea unității naționale și culturale a poporului român”, în *RdP*, 16, 1967, nr. 2, București, pp. 64-70;
- Străchinaru I., „Dezvoltarea învățământului în Principatele Unite, oglindită în opera lui Anastasie Fătu (1816-1866)”, în *RdP*, 18, 1969, nr. 12, București, pp. 88-92 (perioada 1856-1866);
- Șendulescu Ion Gh., „Aspecte din organizarea și dezvoltarea Universității între anii 1864-1878”, în *AUBI*, 10, 1961, nr. 20, București, pp. 77-92 (perioada 1864-1866);
- Șendulescu Ion Gh., „C. A. Rosetti – militant de seamă al luptei pentru unitate și independență națională”, în *SAI*, 51-52, 1985; București, pp. 85-94;
- Șendulescu Ion Gh., „Ecoul Unirii Principatelor române în Transilvania”, în *AUBI*, 18, 1969, nr. 1, București, pp. 33-40;
- Șerbănescu Niculae, „150 de ani de la nașterea lui Alexandru Ioan Cuza”, în *BOR*, 88, 1970, nr. 3-4, București, pp. 251-407;
- Tampla Natalia, „Unirea – problemă fundamentală a societății românești după revoluția de la 1848”, în vol. *Rolul maselor populare în făurirea Unirii Principatelor Române (1859)*, București, Edit. Politică, 1979, pp. 97-134;
- Tebeica Val, *Primele mărci poștale românești, 1858-1865*, București, Edit. Meridiane, 1962, 215 p.;
- Țintă Aurel, „Unirea Principatelor oglindită în «Temeswarer Zeitung» (1859)”, în *SAI*, 5, 1963, București, pp. 243-274;
- *Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, 1860-1985. Dezvoltarea științei. Prezentare. Portrete*, redactori responsabili: Gh. Platon, V. Cristian, Iași, 1986, 374 p. (perioada 1860-1866);
- *Universitatea «Al. I. Cuza» - Iași. Monografie*, Colectiv de redacție: Vasile Arvinte, Dumitru Irimia, Mircea Stăncă, Iași, MFI, 1982, 91 p. (perioada 1860-1866);
- *Universitatea «Al. I. Cuza» - Iași. Monografie*, Comitetul de redacție: Petru Andrei, Dragoș Blănaru, Dan Brânzei etc., Iași, 1982, 139 p. (perioada 1860-1866);
- Velea Dumitru, „Eminescu și Cuza Vodă”, în *Cronica*, 24, 1989, nr. 14, Iași, pp. 1-2;
- Velichi C. N., „Dezvoltarea Universității din București de la înființarea ei până la primul război mondial (1864-1918)”, în *SRdI*, 17, 1964, nr. 6, București, pp. 1273-1298 (perioada 1864-1866);
- Vianu Tudor, „Literatura Unirii Principatelor”, în vol. *Studii privind Unirea Principatelor*, București, 1960, pp. 43-53;
- Vitcu Dumitru, „Alexandru Ioan Cuza – anii exilului (1866-1873)”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 551-567;
- Vitcu Dumitru, „Despre starea de spirit în satele vasluiene în deceniul premergător Unirii [1848-1859]”, în *AMM*, 1, 1979, Vaslui, pp. 169-179;

- Vornicescu Nestor, „Argumentul vechimii și neatârării Mitropoliei Moldovei și Sucevei – pârgie în eforturile depuse pentru înfăptuirea Unirii din 1859”, în *BOR*, 104, 1986, nr. 9-10, București, pp. 83-108;
- Zub Alexandru, „Autour de l'image posthume d'Alexandre Ioan Cuza”, în *RRH*, 12, 1973, nr. 3, Bucarest, pp. 549-565;
- Zub Alexandru, „Conștiința unității românești”, în *Viitorul Social*, 1, 1984, București, pp. 3-8; în lb. franceză, în *Revue Roumaine*, 37, 1983, nr. 11-12, Bucarest, pp. 31-37 (perioada 1856-1866);
- Zub Alexandru, „Ecouri externe ale Unirii Principatelor”, în *Ziridava*, 7, 1977, Arad, pp. 13-21;
- Zub Alexandru, „Posteritatea lui Cuza-Vodă”, în vol. *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, Edit. Junimea, 1973, pp. 581-627;

*

- *Unirea Țărilor [Române] și Cuza-Vodă*, povestire de N. Stoleriu, ediția a II-a, București, Tip. G. A. Lăzăreanu, 1916, 80 p. (seria Cercul “Deșteptarea Sătenilor”, n-rele 4-5) – (perioada 1848-1873);

**THE STAGES OF THE ALEXANDRU IOAN CUZA – UNION OF 1859
BINOMIAL BIBLIOGRAPHY (II)
(Summary)**

The author presents the main historiographical themes and works about named bibliography, between 1948 – 1989: historical sources, historical syntheses, political – institutional evolutions, diplomacy and foreign affairs, romanian army and military evolutions, Union of 1859 Period personalities, economy and society, romanian peasantry and social evolutions, culture and society on the way of modernization.

